

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

275

WILMA LINDHÉ

ELSA WANG

LIFSINTERIÖR

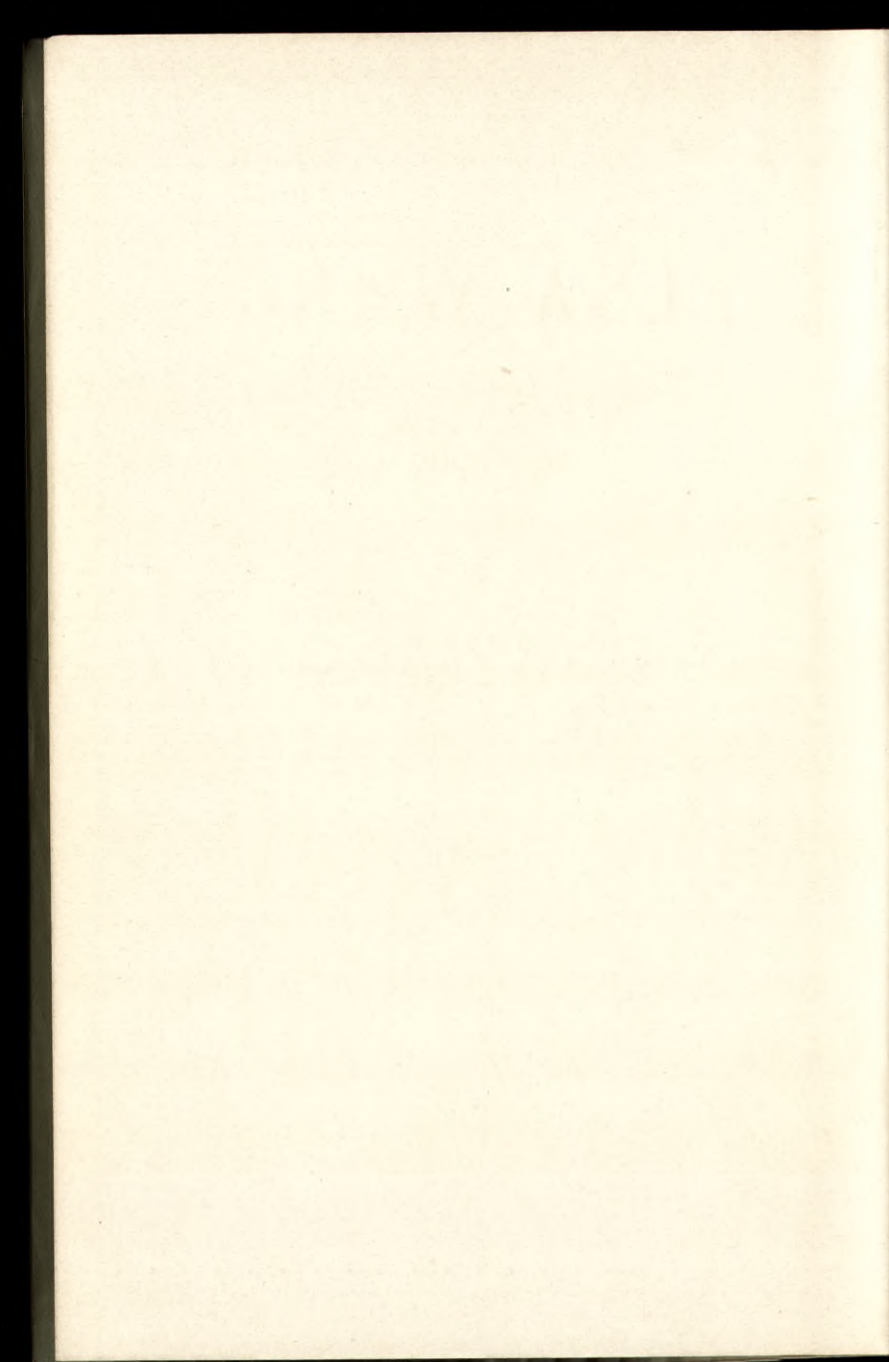
STOCKHOLM.
ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

Pris 3 kr.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

WILMA LINDHÉ

ELSA WANG

ELSA WANG

LIFSINTERIÖR

AF

WILMA LINDHÉ

STOCKHOLM.
ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

Forf. förbehåller sig rätt till öfversättning till
främmande språk.

STOCKHOLM.
ALB, BONNIERS BOKTRYCKERI 1900.

Hur långt Elsa Wang än tänkte tillbaka i tiden hade hon ett tydligt medvetande af att hon varit ämnad till att försörja sig själf och att den uppfostran föräldrarna, med stora uppoffringar, gifvit henne var ett kapital på hvilket hon hade att betala lifslånga räntor af oförtrottadt, rastlöst arbete.

Franska och tyska språken blefvo hennes hufvudämnen och det var genom att gifva lektioner däruti, dels i ett par skolor, dels i hemmen, hon uppehållit sig från och med sitt tjugonde år.

Efter föräldrarnas död, som inträffade samtidigt med att hon började kunna reda sig själf, hade hon varit inackorderad än här än där och känt sig mer eller mindre illa till mods under försöken att inpassa det egna jag'et i den främmande, chablonmässiga omgifningen.

Ur hemlöshetskänslan, hvilken förföljt henne likt en mara, spirade begäret att bygga ett eget bo — hur litet som helst.

Slant efter slant lades samman till en sparad penning, som i tankarna vändes och användes på så många olika sätt att det blef en ren befrielse, då summan var stor nog att lyftas i och för inköp af hvad som behöfdes till ordnandet af ett miniatyrhem på ett rum med tillhörande, skrubbligt kök.

Rummet var stort, ljusst och soligt och medan hon ordnade det var hon öfversvallande lycklig.

Uppflugen på en trappstege satte hon själf upp gardiner, taflor och prydnadsföremål. Satte upp, tog ner och flyttade om, tills hon fick det som hon ville, och stod rent betagen inför det ofattliga att detta vackra lilla bo var hennes eget — oåtkomligt för hvar och en för hvilken hon ej själf öppnade sin dörr.

Först nu, när hon ägde det helt och hållet för sig själf och kunde spela därpå utan att någon lyssnade, gladde hon sig också fullt åt pianot, hvilket var så godt som hennes hela fädernearf och under hennes hemlöshetstid oftast stått låst och obegagnadt.

Hon hade haft att välja mellan att utbilda sina musikaliska eller språkliga anlag — för att däraf skapa sig en födkrok — och valt de sistnämnda. Inte därför att de voro större, utan därför att musiken syntes henne för god att minuterats ut till håglösa elever, eller malas sönder i arbetslitets trampkvarn.

Med en känsla af att ha funnit hvad hon sökt och lyckats fylla tomrummet inombords, hvilket började växa sig allt större, flyttade hon in i sitt lilla näste.

Om aftnarna när hon gick hem från lektionerna voro hennes steg, numera, lättare och spänstigare än om morgnarna, då hon började sitt arbete. Det var också hem hon gick — hem till sitt — där hon var allenahärskande och fri.

Hon var omtyckt och gärna sedd, men sedan hon satte bo hade hon så godt som försvunnit ur sällskapslifvet, ty hvad gick väl upp mot att vrida om låset till den egna dörren, tända lampan, värma vattnet öfver spritköket och duka det lilla tebordet, medan värme och hemtrefnad slogo henne till mötes från hvarje den minsta vrå.

I stället för att gå bort bjöd hon allt emellanåt på små kafferep och tesupéer, öfverlycklig att få visa så många som möjligt huru bra hon hade det och återgälda något af den gästfrihet för hvilken hon tyckte sig stå i skuld.

Så hade åren gått utan att hon räknat dem.

.*

Det är lika omöjligt att säga när höstvinden för första gången blåser köld och till-

intetgörelse öfver sommarens blomsterprakt och löfverkets grönska, som att namngifva den stund då missmodet får första insteget i ett människohjärta.

När, hur och hvarför omslaget i känslor inträffat kunde Elsa aldrig klargöra. Längre och hårdt kämpade hon också innan hon erkände för sig själf — för någon annan skulle hon aldrig tillstått det — att hon kände sig mera ensam än någonsin och att det var med nästan sjuklig fruktan hon trädde öfver sin tröskel och stängde sig ute från den öfriga världen.

Hon rent af jäktade att bli bortbjuden, men det hade kommit något nervöst, oroligt i hennes väsen som gjorde henne mindre tilldragande och väckte undran.

Hur mycket det kostade på att vara glad och pratsam medan en gnagande, obestämd smärta kom hjärtat att kännas som en värkande, tyngande punkt, visste hon endast själf.

Tiden gick under ständigt arbete. Det dugde inte att slappna af och minska inkomsterna. Blef också allt svårare att bestå i konkurrensen och taga upp striden med de många som gjort sina språkstudier på utländsk botten och lätt nog ställde hennes vackra betyg, samvetsgrannhet och mångåriga praktiska verksamhet i skuggan.

Nåja! Lefvebrödet skulle väl räcka till för

henne också och en ringa penning bli öfver till ålderdomen, kanske; men medan hon kämpade därför blef hon småningom så underligt, motståndslöst trött att hon helst velat somna in för alltid utan minne eller tanke för hvad som varit eller skulle komma.

»Ett så fattigt, intresselöst lif som mitt är inte värdt hälften af det besvär jag gör mig,» tänkte hon då hon en afton, i slutet af februari, regnvåt och trött öppnade sin dörr och trefvade efter tändstickorna, hvilka hon glömt ställa på sin rätta plats.

När lampan slutligen blef tänd såg hon sig omkring i rummet, hvars ordnande gjort henne större glädje än något annat i världen.

Allt var sig likt, blott märkbart dammigt och ovårdadt.

De mångahanda små bestyren hade ifrån att vara ett nöje blifvit en börda.

Hur gärna skulle hon ej velat att ett kärt, vänligt ansikte mött och välkomnat henne när hon återvände från sitt dagsarbete. Hur ljufvigt skulle det ej varit om lampan redan brunnit och tebordet stått dukadt för två.

Att göra allt själf — för sin egen person och ingen annan — var så förfärande tomt och ändamålslost att det mången gång blef ogjordt.

Hvad tjänade det till? Hvem såg om det var litet slarfvigt? Hvem glädde sig öfver att

det var fint och nystädadt? Hvad betydde det hvad hon åt? Maten smakade ändå ingenting vid hennes ensamma bord.

Hon sväljde mekaniskt några järnpiller, som doktorn ordinerat då hon sökt honom i den förhoppning att det var något kroppsligt ondt hon led af.

»Möjligen litet blodbrist. Fröken har ju en rent af härlig konstitution,» hade han sagt, och hon visste inte om hon skulle vara glad eller ledsen däröfver.

»En härlig kroppskonstitution.» Orden ringde i hennes öron då hon efter att ha dukat af, röjt undan och ordnat allt för natten, slog sig ned vid lampan med en ouppskuren bok i handen.

Ouppskurna böcker och daggfriska blommor. Det fanns ingenting som så med ens försatte henne i en lycklig stämning. Ingenting det var så svårt att försaka.

Med hemlig afsikt att muta upprorsandan inombords hade hon köpt en bok, hon längtat att läsa, och nu låg den där utan att väcka hvarken glädje eller intresse. Pianot vågade hon ej röra, ty musiken, som varit hennes tröst och glädje, gjorde henne endast dubbelt nedslagen och orolig.

När hon setat en stund med hufvudet i handen, steg hon upp och gick fram till spegeln.

Hvad hon såg var en högre st, fyllig och på samma gång smärt gestalt, med väl modellerade skuldror och armar. Hon smålog vid tanken på att hon sökt läkare. Smålog ännu en gång mot det leende ansiktet i spegeln med de hvita tänderna och mörka, varma ögonen, hvilka utgjorde dess enda skönhet. Dragen voro oregelbundna, pannan skymd af det krusiga, mörkbruna håret, hyn gråblek. Någon gång när den var klar och frisk blef hon rent af vacker.

Hon gjorde ett otåligt, halft vredgadt, kast med hufvudet, vände sig från spegeln och sjönk ner i soffhörnet under dadelpalmen, medan trötthetskänslan smög sig öfver henne mera förlamande än någonsin.

»Hvad betyder det hur jag ser ut,» tänkte hon med stigande bitterhet, »eller om min kropp är aldrig så sund och välbildad. Ensam som jag lefvat kommer jag ändock att åldras och dö.»

Tankarna stannade i sitt lopp hakande sig fast vid ett enda ord.

Det var däruti det bittra låg att hon fyllt trettioåttio år utan att ha *levvat*. Ty var det väl lif att nöta bort sin ungdom i oafbrutet arbete för att kunna existera den återstående tiden? Var detta spring från och till lektioner, denna främlingstillvaro i andras hem, eller

ständiga ensamhet inom egna dörrar ens fläkten af lifvet som pulserade rundt om, helt nära henne, utan att bågaren med den mångfrestande drycken på godt och ondt så mycket som snuddade vid hennes läppar?

Hon reste sig häftigt med vidgade, fjärrskådande, längtansfulla ögon. Något *måste* hända! Någon förändring skulle ske. Men snart! Medan hon var i sin fulla kraft!

*

Det blef en fullständig öfverraskning då Elsa Wang, vid terminens slut, förklarade att hon inte ämnade återtaga sina lektioner till hösten.

Hon hade behållit sina tankar och planer helt och hållet för sig själf. Satt in och besvarat tidningsannonser, skrifvit bref, satt sig i förbindelse med platsagenter, skaffat rekommendationer och slutligen afgått med segern — det vill säga blifvit den som bland mer än trettio sökande utvalts till husföreståndarinna på en egendom helt nära en större stad.

Ingen tviflade på att hon skulle kunna sköta platsen, ty erfarenheten hade visat att hon var en af dem som gå i land med så godt som allt hvad de företaga sig.

Att hon hade hand med barn var en er-

känd sak. Som värdinna skulle hennes säkra uppträdande, hennes språkkunskaper och lätthet att konversera göra sig gällande, och hvad som brast i kunskap om ett större hushålls alla detaljer ersättas af klokhed och duglighet.

När hon skulle bort, mindes man endast hennes förtjänster.

SjälF var hon helt upptagen med att afsluta kontot mellan det förflutna och det tillkommande.

Palmen och de öfriga bladväxterna inhystes hos en trädgårdsmästare, taffeln i ett pianomagasin, möbler och småting uppe på vinden. Hon hade lyckats hyra ut sin lilla lägenhet på obestämd tid med rättighet att återtaga den efter en månads uppsägning.

När hon stängde dörren, kändes det, som hade hon tillslutit en graf, och lika tydligt som om någon sagt henne det visste hon att hon aldrig skulle återvända.

*

Så underligt att sitta på tåget och för hvarje minut föras allt längre bort från det gamla och allt närmare det nya okända.

Hon tog ett bref ur fickan och genomläste det väl för tjugonde gången utan att finna något nytt eller upplysande däruti.

»Högtärade Fröken!

»Hvad jag hört om eder person styrker
»mig mer och mer i den tron att ni, som
»värdinna i mitt hus och vårdarinna för mina
»moderlösa barn, kommer att på ett alldeles
»utmärkt sätt fylla eder plats.

»Mina affärer upptaga tyvärr det mesta af
»min tid, hvarför jag inte kan ägna mig åt
»hemmet som jag ville och borde. När min
»salig hustru lefde behöfdes det inte heller, ty
»hon tänkte på allt och alla.

»Som jag redan nämnt har jag fyra barn.
»En flicka på sjutton år, en på tretton och en
»på fyra år, samt en tolfårig gosse. Min äldsta
»dotter, Marika, vistas för närvarande utrikes
»och den lilla håller sig ännu till sin sköterska.

»Tyra och Ivar äro däremot just i den
»ålder då de behöfva ständig tillsyn, godt före-
»döme och godt sällskap, hvilket allt jag är
»säker fröken skall gifva dem. Dock hoppas
»jag plikterna på inte sätt skola komma i kon-
»takt med känslan af personlig frihet — hvilken
»jag sätter högst af allt. Min önskan och för-
»hoppning är att fröken från första stunden
»må känna sig hemma härstädes.

Heleneborg 24 maj 18...

Med utmärkt högaktning

Henrik Ström.»

Det lilla Elsa för öfrigt visste var att stället var vackert och dess ägare mycket rik.

När tåget stannade vid ändstationen förstod hon genast att betjänten, som spejade från kupé till kupé — antagligen efter det signalement hennes porträtt uppgifvit — var sänd att möta henne.

I detta ögonblick erfor hon en känsla af obehag — en half önskan att vända om — men när hon satt i den eleganta resvagnen och såg ut öfver den främmande staden, där allt väckte nyfikenhet och undran, blef hon så lätt till sinnes som vore hon själf en helt annan människas färdig att börja lifvet på ny räkning.

Där staden slutade vidtogo fabriker och industriella anläggningar, hvilka drefvos genom det framilande vattnet i en å, som slingrade sig likt ett ljusst band genom den bördiga dalen, hvilken på båda sidor inramades af höga till en del nakna berg med skärgårdstycke öfver sig.

Våren hade varit sen detta år och ej förr än nu, i början af juni, stodo hägg och syren i full blom fyllande rymden med bittersöt, berusande doft.

Först nu sedan det slentrianmässiga arbetets tvång lagts åsido för nya möjligheter, och lifvets portar så att säga öppnats på glänt för henne, kunde Elsa gläda sig åt hvad det hade att bjuda.

Dag för dag, timme för timme, hade hon under sina vandringar i den af henne omsider lämnade stadens olika planteringar sett nya blad slå ut, nya telningar skjuta upp, tills allt stod färdigt till blomstring — daggfriskt och fagert som endast ungdomen är det. Men medan hon njutit, som aldrig förr, hade hon ertappat sig med att längta efter ännu mer. Efter sjöar, berg, skogar, ängsmarker.

Den späda, luftigt skira grönskan inne bland byggnadskomplexernas stenmassor hade syntts henne som en drömsyn eller som något på samma gång för mycket och för litet.

När resvagnen svängde af till vänster och ljusblommiga fruktträd aftecknade sig mot bergshöjdernas mörka bakgrund, drog hon ett djupt, befriande andetag.

Ögonblicket därefter gick vägen genom ett rågfält, där säden stod blågrön, kort och kraftig, och därefter genom tvenne gallerportar in i en skuggig, sval park, på hvars sammetsmjuka gräsmattor tusenskönor växte i själfsvåldig frihet.

En varm, mattande blodvåg af oro och fruktan skymde för ett ögonblick hennes syn, det nästa bemannade hon sig och steg obesvärade ur vagnen vid portiken till en gulhvit, tornprydd byggnad i villastil.

Bandhunden skällde ursinnigt. Det var det enda välkomnande hon tycktes få.

Så kom husjungfrun ut för att taga hand om det mindre resgodset och efter henne en liten finlemmad, rosenkindad flicka, hvilken Elsa oemotståndligt fångade i sina armar och tryckte intill sig med en så intensiv ömhetskänsla att tårarna stego henne i ögonen.

Den lilla som var blyg och besvärad tycktes på samma gång helt belåten.

Från ett af tornfönstren skymtade ett ungt ansikte och bakom husknuten försvann en gosse i velocipeddräkt.

»De äro nyfikna på mig,» tänkte Elsa då hon trädde in i den med speglar och växter smyckade vestibulen från hvilken en bred, mattbelagd trappa förde upp till öfvervåningen.

»Disponenten trodde att fröken helst skulle vilja bo ofvanpå, för utsiktens skull,» sade tjänsteflickan, som gick förut med hattask och resväska.

»Det blir nog bra,» svarade Elsa förströdt, upptagen som hon var med att låta blicken infånga så mycket som möjligt af det främmande hemmets interiörer, för att däraf sluta sig till invånarnas vanor och lefnadssätt.

På samma gång ögat smektes af lyxen och förfiningen rundt om tyngdes sinnet af en beklämmande fruktan att hon ej skulle vara situationen vuxen.

»Nåja,» tänkte hon med nytt mod i blicken,

»ingen kan göra mer än sitt bästa. Det gällleer framför allt att vara lugn, inte förvånas öfveer något, och söka inge förtroende.»

Stålsatt af denna föresats trädde hon in i sitt rum utan att med en min förråda den öfverraskning och glädje hon kände.

»Disponenten hoppades att fröken skullde bli nöjd!»

»Det blir jag säkert.»

Medveten om att det legat mera värme i stämman än hon ville visa tillade hon kyligare.

»Några små ändringar kommer jag väl att göra för att få det som jag är van vid.»

»Disponenten kommer inte hem förr än klockan fyra.»

»Och hur dags äts det middag?»

»Half fem. Hon är tolf nu.»

»Då hinner jag se mig om lite och träffa barnen.»

»Det serveras lunch klockan ett och ringes på gongong till alla målen. Disponentem är mycket punktlig.»

»Det är bra. Och hvad heter du?»

»Mina. Skall jag hjälpa till med något?»

»Nej tack. Inte nu.»

»När Larsson kommer med koffertarna, kanske?»

Elsa smålog omärkligt.

»Larsson — hvem är det?»

»Trädgårdsdrängen. Betjänten heter Berner och kusken Rundström.»

»Det vet jag redan.»

»Herrns svägerska är här mycket ofta.»

»Jaså.»

»Salig fruns syster. Det har nog varit fråga om att *hon* skulle förestå huset, men lyckligtvis . . .»

»Var snäll och häng in ytterplaggen. Det finns naturligtvis en garderob.»

När Mina öppnade dörren till ett rymligt, ljust rum inredt med hyllor, skåp och klädhängare drog ett halft vemodigt, halft ironiskt leende öfver Elsas läppar.

»Fröken Rosa kommer nog hit i dag redan, tänker jag, för hon sa åt disponenten . . .»

»Hvad är hennes tillnamn?»

»Lindman. Hon är lik salig frun. Fast hon inte har så grant hår förstås.»

»Tack för hjälpen. Nu skall jag inte besvära längre.»

En vänlig och på samma gång nedlåtande nick kom Mina att med en djup nigning försvinna genom dörren.

När hon gått såg Elsa sig omkring med en lång blick och insöp i ett enda drag den atmosfär af skönhet, trefnad och glädje som låg öfver det i ljusgrönt tapetserade hörnrummet med dess mjuka matta, ljusblommiga gardiner och pärlfärgade empiremöbler.

På en piedestal i ena hörnet stod en stor skål nyutslagna syrener och på divanbordet lågo — helt nära en majolikavas med daggvåta orchidéer och konvaljer — tvenne nyutkomna, ouppskurna böcker.

Med händerna för ögonen sjönk hon ner öfver bordet och grät.

När hon lugnat sig gick hon fram till ena fönstret.

Närmast nedanför bredde sig blomsterrabatter med nysatta plantor och knoppande rosenbuskar. Till höger och vänster sträckte parken sina slingrande gångar in under löfträdens ljusgröna hvalf. Rakt fram — genom den stora uthuggningen — syntes landsvägen, rågfältet med den kraftigt spirande grödan, och dalen med ån och de många fabriksskorsterna ur hvilka röken bolmade.

Som hon stod där rusade ett järnvägståg förbi helt nära — mellan landsvägen och ån — gaf till ett hvisslande och lämnade efter sig en vit, töckenlik strimma som svepte in mellan trädstammarna och småningom upplöstes.

Hon fick en känsla af att det inte var hon själf som stod här. Så mycket godt kunde inte falla på hennes lott.

Larsson kom upp med kofferten. Den var inte stor och hon förstod både det förvånade uttrycket i Minas ögon och hennes grann-

lagenhet att inte erbjuda någon hjälp vid upp-
packningen.

Med nervösa, brådskande fingrar, och ögo-
nen allt som oftast fästa på den förgyllda pen-
dylen öfver soffan, iklädde hon sig efter mycken
tvekan en nysydd, blågrå dräkt som hon visste
satt godt och passade henne bättre än något
annat. »Det första intrycket gör så mycket,»
sade hon sig.

Då klockan felade några minuter i ett
gick hon ner och kom vägledd af högljudda,
ungdomliga röster in i en rikt men något
tungt möblerad salong genom hvars öppna
dörrar skymtade en med blomsterurnor, häng-
lampor, bambumöbler och slingerväxter prydd
veranda.

»Nej du! Jag hvarken vill eller behöfver
komma under fruntimmersregemente.»

Det var en gosse, som ilsket slängde fram
orden, till en långbent flicka i mörkblå kläd-
ning öfver hvilkens axlar ett ljust, silkeslent
hår föll ner i mjuka, guldglänsande vågor.

Elsa såg dem stå helt nära verandaräcket
blossande af vrede likt tvenne stridstuppar.

»Tror du att jag behöfver det då, som är
ett helt år äldre än du?»

»Ja det gör du. För du är intet annat än
en flickslänga fast du försöker spela dam och
redan har en fästman.»

»Redan? Felicia — din flamma — är inte mer än elfva år.»

»Angår det dig?»

»En behöfver bara höra dig för att veta att det är för att *du* skall få litet hyfs den där fröken skaffats hit.»

»Dumbheter! Du skall ha ett förkläde, det är alltsammans.»

»Ha vi inte tvistat nog om det här? Kan det inte vara slut nu när hon redan är kommen?»

»Hon skall inte få för roligt, det skall jag bli man för.»

»Vill du kanske hellre att moster Rosa . . .?»

»Nej, det vill jag inte.»

»Den här är äldre du. Riktigt gammal och . . .»

Fortsättningen drunknade i gongongens metalliskt hårda klang.

När de sista vibrerande ljuden förtonat i rymden gick Elsa ut på verandan.

»Tyra och Ivar gissar jag.»

Ingen svarade.

»Det är bäst att lägga bort blygheten genast,» återtog hon med något på samma gång vänligt och fast i stämman. »Vi ska snart bli riktigt goda vänner, hoppas jag.»

Tyra neg medan Ivar bockade reserveradt och på samma gång förläget.

»Jag måste få öfvertaget och det genast,» tänkte Elsa och fick något energiskt i blicken.

»Hvem är den förste att räcka mig sin hand till välkomst,» frågade hon.

En fin, däfven flickhand sträckte sig halfvägs fram och drogs åter tillbaka. Ivar stod med händerna på ryggen.

»Nå, unge gentleman? Det är väl du som under din fars bortovaro representerar huset.»

Hastigt, utan betänkande, sträcktes en senig gosshand fram och fattade hennes med ett kraftigt grepp.

Det kostade henne en verklig ansträngning att inte visa hur glad hon blef.

Ögonblicket därefter höll hon också flickhanden i sin.

»Så vackert hår du har, Tyra,» sade hon smeksamt.

»Det är likt mammas.»

Inne i salongen hängde ett fruntimmersporträtt i kroppsstorlek som framför allt annat tilldrog sig uppmärksamhet.

»Är det hon?» frågade Elsa.

»Ja.»

Hon såg hur flickans ögon hängde fast i ren förgudning vid detta finhylta, tämligen uttryckslösa ansikte hvilket fick sin hela skönhet af det guldskimrande, yppiga håret som,

sammanhållet af ett ljusblått band, föll ned öfver den matthvita sidendräkten.

»Är hon inte vacker?»

Det var gossen som talade.

»Jo...»

Elsa glömde sig kvar framför porträttet medan tankarna kommo och gingo.

Medaljen hade nog också sin frånsida.

Tyra liknade sin mor, men ansiktsuttrycket var liffigare och intelligentare. Onekligen var hon mycket täck med sina snabba, barnsliga rörelser och sin hastiga, lätta gång.

Gossen var starkt byggd med kantiga ansiktslinier i hvilka det låg karakter.

Barnen å sin sida iakttog den nykomna, det förstod Elsa mer än väl, och af deras glädare, friare väsen tyckte hon sig våga hoppas att de funno henne mindre obehaglig än de väntat.

Vid måltidens slut kom Baby, som den fyraåriga Annie ännu kallades, inspringande och rakt fram till Elsa hvilken slöt henne intill sig med en lycklig, helande känsla af att det lilla barnahjärtat gifvit sig utan reservation.

»Där har jag en svårlöst uppgift,» tänkte hon då hon straxt därefter såg Tyra och Ivar — synbarligen som de bästa vänner — styra sina velocipeder genom gallerportarna ut på landsvägen, åt staden till.

Elsa besåg vinkast, växthus och köksträdgård och förvånade trädgårdsmästaren genom sitt intresse för blomsterodling.

Till sist tordes hon inte yttra sin förtjusning öfver den ena eller andra blomman, ty vid första beundrande ord låg den redan i hennes hand.

»Herrn tycker mycket om orchidéer; men konvaljer äro han älsklingsblommor och jag försöker ha dem så godt som året om,» upplyste trädgårdsmästaren.

»Jag har aldrig sett så mycket,» svarade Elsa med ett lyckligt leende.

»Och i parken sedan! Herrn är så godt som trädgårdsmästare själf och det mesta af anläggningarna är hans verk. Ja, vi ha hjälpts åt förstås. Det är aderton år nu sedan han köpte Asphyttan, som stället då kallades.»

»Är det uppkalladt efter hans hustru?»

»Ja.»

»Hur länge är det sedan hon dog?»

»Fyra år. Hon satte lifvet till då Baby föddes.»

»Så sorgligt!»

»Ja, han sörjde alldeles förskräckligt och lät sätta upp ett dyrbart grafmonument, så nog höll han af henne. Fröken Marika tycktes ta det lugnare, men Tyra och Ivar voro alldeles utom sig.»

»Jag kan tänka mig det.»

»Stackare den som skulle vilja fylla hennes plats. Inte för det jag tror herrn gifter om sig — för då vore det väl redan gjordt. Fröken borde kommit förr.»

»Hur så?»

»Det är fyra år nu barnen gjort så godt som hvad de velat. Ingenting växer fortare än ogräs, eller är svårare att få bort — det vet jag bäst.»

Elsas ansikte fick ett bekymradt uttryck.

»Nu får jag tacka,» sade hon och räckte fram sin smala, välformade hand.

»Säg bara ifrån när fröken vill ha blommor, och hvilken sort, här finns att ta af.»

Det såg så lockande svalt och härligt ut under parkens löfmassor att hon ofrivilligt styrde sina steg ditåt. Så hejdade hon sig, vände och gick upp på sitt rum.

När hon satte sig vid ena fönstret — det som vette utåt gallerportarna och landsvägen — var klockan öfver tre.

Hon hade tagit en af böckerna som kommit i hennes händer genom en vänlig tanke från en helt främmande människa, och börjat skära upp den. Men denna sysselsättning, som eljes var så kär, förmådde ej fångsla hennes tankar.

Dold bakom den luftiga gardinen såg hon

Tyra och Ivar röda och varma efter den hastiga åkningen — de hade synbarligen varit ängsliga att komma för sent — jaga genom grindarna uppför sluttningen till bakgården där bicyklarna förvarades.

Hastiga steg i trappan och smällandet af dörrar förkunnade att de voro inomhus.

Allt som timvisaren på pendylen närmade sig fyra ökades Elsas nervösa oro. När hon försökte läsa blefvo orden utan mening.

»Det är ömkligt,» sade hon sig. »Jag har väl sett människor förr. Visst är han min husbonde, men jag är inte bunden vid platsen för lifvet utan kan säga upp mig när jag vill.»

Ljudet af vagnshjul dref blodet till hjärta och kinder.

Åkdonet for förbi och hon drog en lätt-nadens suck.

Nu ämnade hon läsa med eftertanke; men just som hon fattade boken kom en herre i helgrå dräkt gående framåt uppkörsvägen med en brunfläckig raphönshund efter sig.

Han gick fort; men stannade än framför en rosenbuske, än framför ett af de unga nyplanterade träden samt gjorde då och då ett snitt med knifven han höll i handen.

Han var högväxt och bredaxlad. Hår och skägg lätt gråsprängda. Anletsdragen kunde hon ej urskilja.

Då tornuret slog fyra fällde han igen knifven och stoppade den på sig, såg på sin klocka med en jämförande granskning, och försvann genom en dörr strax under hennes fönster. Tydligen en privatingång till hvilken han själf hade nyckeln.

Hon hade blifvit alldeles lugn och fått liksom en känsla af att hon sett och känt den mannen förut, eller åtminstone många af hans likar, och lätt skulle finna sig till rätta med honom.

»Bäst är väl att gå ner,» tänkte hon och grep efter handarbetet på bordet med en obestämd förnimmelse af att det skulle se husligt ut och ingifva trygghet att ha något i händerna.

Husets inredning var henne ännu främmande och okunnig om hvar familjen brukade samlas gick hon ut på verandan där solen låg på och markiserna voro nerfällda.

Från vårens alla örter, träd och buskar, slog blomsterdoften emot henne så att hon blef yr och mätt, medan på samma gång en främmande, vällustig känsla af lycka och njutning lade sig likt ett rogifvande sömnmedel öfver de pinade nerverna.

I verandans ena hörn, där grupper af stolar och bord antydde en sällskapsplats, slog hon sig ned glömsk af det medtagna handarbetet.

Som hon satt där, så underligt tanketom och slapp, kom Annie utrusande och klängde sig upp i hennes knä.

Nu var hon sig själf igen. Fick liksom fast mark under fötterna vid beröringen af dessa mjuka barnaarmar, som slöto sig kring hennes hals.

»Pappa är kommen. Pappa frågade efter Tantan.»

»Är det jag det?»

»Tantan är Tantan,» svarade barnet och räckte upp sin mun till en kyss. »Annie har ett dockhus och en dockmamma och tre dockbarn,» berättade hon ifrigt. »Och så har Annie fått nya blankskinnsskor och en hvit klädning med små prickar på — så små. Och så har Annie matat dufvorna och . . .»

Manligt kraftiga steg hördes inne i salongen. Elsa reste sig häftigt. Det skulle se arrangeradt ut, nästan som en tablå, om hon satt med barnet i famnen just nu — första gången han såg henne.

»Välkommen!»

»Tack!»

Ett ögonblick sågo de granskande på hvarandra.

»Fröken Wang och Annie äro goda vänner redan, ser jag. Det var en god början,» sade han och satte barnet på sitt knä.

»Hon var lätt att vinna.»

»Har fröken träffat de andra barnen? Tyra och Ivar?»

Det lade sig en skugga öfver hans ansikte.

»Ja, vid lunchen. Ivar är stovväxt och kraftig och Tyra mer än vanligt täck.»

»Och sådant hår!»

Hans ögon irrade mot salongen där den döda hustruns porträtt hängde.

»Ja vi få tala om barnen sedan. Har fröken sett sig omkring något?»

»I trädgården.»

»Inte i parken?»

»Det har jag inte hunnit med.»

»Då skall jag be att få bli vägvisare. Jag har planterat så godt som hvartenda träd. Berget var alldeles naket före min tid.»

Hans ansikte fick ett ljust uttryck. Synbarligen var han inne på ett ämne som intresserade.

»Utsikten från bergskrönet är det bästa af allt. Den är jag så stolt öfver som vore den också mitt verk.»

»Att kunna uppfatta och taga vara på det sköna är inte alla gifvet.»

»Det är sant,» svarade han och gaf henne ett hastigt, forskande ögonkast.

När gongongen ljud stodo Tyra och Ivar

redan på sina bestämda platser framför det med blommor smyckade matbordet.

Elsa fick sin plats midt emot värden med Ivar till höger och Annie till vänster. Tyra satt hos fadern.

Betjänten passade upp och allt var så välordnad och gick så regelrätt att Elsa fick en ängslande känsla af att hon skulle bli öfverflödig.

Det ekpanelade rummet med sin svartglänsande marmorspisel, sina massiva, med pressadt läder klädda stolar, sin dunkla smyrnamatta och sina tunga mässingskronor syntes henne mera praktfullt än hemtrefligt och verkade nedtryckande.

»Nå, hvad har ni gjort i dag, barn,» sade fadern vänd till Tyra.

»Just ingenting.»

»Visat tant omkring i trädgården, kanske?»

»Nej.»

»Läst franska då, hoppas jag.»

»Lite.»

Tyra rodnade märkbart.

»Och spelat piano?»

»Inte i dag.»

En skygg blick på Elsa fullbordade meningen.

»Jaså! Du var rädd för fröken. Nå det ger sig väl.»

Han nickade uppmuntrande. Hon var synbarligen högt i gunsten.

»Än du då, Ivar?»

Gossen teg.

»Hoppas du blir färdig med din tyska. Du läser väl dina bestämda tider.»

»Ibland.»

»Har du gjort det i dag?»

»Jag måste in till staden efter en bok.»

»På bicykel?»

»Det går fortast.»

»Jag önskar jag inte gifvit dig det där otinget.»

»Tyra har en hon också.»

»Ja men hon åker i parken och ligger inte efter landsvägarna, som du.»

Elsa såg den ängsliga blick Tyra kastade på henne själf och den bönfällande brodern fick.

»Hvarför kom inte moster Rosa,» frågade gossen afledande.

»Hon kommer i morgon. Jag tyckte vi skulle vara för oss själfva i dag.»

»Å ja, hon var här både i tisdags och torsdags och hela söndagen.»

»Man räknar aldrig hur ofta man ser sina gäster.»

»För att hålla reda på alla gånger hon är här behöfs både addition och multiplikation,» mumlade gossen.

»Hon är din mors syster — kom ihåg det.»

När måltiden var slut stod kaffet färdigt ute på verandan och Elsa började sitt värdinneskap med att servera det.

Framför en rymlig, bekväm korgstol stod ett bord med tidningar samt en graderad konjakskaraffin, med glas, och bland de genomskinliga sèvreskopporna en betydligt större än de andra, som Elsa utan tvekan satte fram på det mindre bordet vid hvilket husets herre redan slagit sig ner med raphönshunden vid sina fötter.

»Skulle fröken vilja öka sin godhet med att lägga i socker — två bitar — och rätt mycket grädde.»

Han tog fram ett cigarretui och öppnade det.

»Har fröken något emot att jag röker?»

»Hur skulle det kunna komma i fråga?»

»Jag vill inte genera, men det har blifvit en vana. Röker fröken kanske själf?»

»Nej, det gör jag inte.»

»Det gläder mig. Jag vet ingenting värre än rökande fruntimmer.»

Han tände cigarren, bredde ut en tidning, började läsa och smuttade då och då på kaffet. När det var drucket fyllde han konjaksglaset med noggrann beräkning att flaskan visade två gradtal mindre af den guldgula vätskan. Det var synbart att han njöt af tillvaron. Allt emel-

lanåt slickade hunden hans hand och fick en smekning tillbaka.

Elsa visste inte om hon skulle gå eller sitta stilla. Så tog hon upp handarbetet och började sy.

Tyra och Ivar sutto på verandans nedersta trappsteg hviskande med hvarandra.

Denna stund på dagen, då de skulle sällskapa och voro bundna, var den ledsammaste de visste.

»Gå och fråga själf,» sade Tyra myndigt.

»Det tar bättre om du gör det.»

»Få vi spela krocket nere hos trädgårdsmästarns en stund, pappa,» bad dottern.

Fadern dröjde med svaret. »Så gå då. Jag har ju sällskap.»

Elsa skulle sitta kvar således, hon förstod det.

Han försjönk helt och hållet i sina tidningar och medan han läste betraktade hon honom i smyg.

Dräkten, liksom hela personligheten, gaf intryck af något välvårdadt, korrekt, hvilket var i full öfverensstämmelse med ansiktets kyligt lugna uttryck, de blågrå ögonens skarpa glans och pannans kraftiga konturer; men i skarp kontrast med munnens veka, nästan slappa linier samt en och annan glimt i blicken som ville fram, men trängdes tillbaka, eller

undertrycktes, af viljans och vanans dubbelmakt.

Det mörka, gråsprängda kindskägget var mjukt och glänsande liksom håret, hvilket då och då ströks bort från pannan af en hvit, senig hand.

Tidningen dolde snart hela ansiktet. Elsa gissade sig till att han sof och att hon ej borde se det. Då tog hon varligt en tidning och gömde också sitt ansikte.

Det hade gått en half timme, kanske, då han reste sig och sade med något friskt, ut hviladt i stämman.

»Om fröken har lust, göra vi ett slag i parken. Tag på en schal. Det är kyligt om aftnarna, ännu.»

»Jag fryser nästan aldrig.»

Han kastade en hastig blick på hennes smärta, fylliga gestalt och fick ett obestämdt intryck af att hon ljugit på sig själf och var yngre än hon sagt.

Hunden, som också tagit sin middagsvila och rest sig på samma gång som husbonden, stod viftande med svansen ifrigt att följa med.

Vägen togs inåt parken, där solstrålarna silade in genom löfverket, förgyllde trädstammarna eller trängde fram mellan dem i gnistrande, guldröda knippen.

Då och då stannade husets herre också nu för att skära af en vissnad gren eller för att berätta när den busken, eller det trädet, planterats eller hvarifrån de införskrifvits, ty en hel del växter hade hämtats utifrån och acclimatiserats.

»Vi få en het sommar i år,» sade han och stirrade uppåt trädtopparna. »Skatorna ha byggt sina bon så mycket till väders som möjligt — det tecknet sviker inte.»

»Är det trasten,» frågade Elsa då en fågel började drilla inne i löfverket.

»Det hörs väl.»

»Jag har varit så litet på landet.»

»Känner inte till hvarken växt- eller djurvärld, kanske?»

»Nej — tyvärr.»

»Det är skada — stor skada — men helt vanligt för resten. De viktigaste läroämnena försummas rätt ofta för en hel del som är tämligen onödigt.»

»Jag älskar naturen,» sade hon innerligt.

»Det gör litet hvar — på sitt sätt. Det vill säga njuter af ett vackert landskap, harmoniska färger och stämningar; men det är något helt annat att känna till det förborgade lifvet i hvad man ser. Med ett ord ha reda på djurs, fåglars, insekters och plantors lif och vanor. För de ha sina bestämda vanor och behof lika

väl som vi människor. Våra skogars apa ekoren, till exempel, bygger sig ända till fyra olika nästen och består sig dessutom med förrådsammare här och där i trädstammar och springor eller i gropar han själf gräfver sig... Men det intresserar kanske inte,» tillade han kyligare.

»Jo det gör det.»

Han betraktade henne och förstod att hon menade hvad hon sade.

Hunden, som sträckt ut inåt parken, på jakt efter småfågel, kom sättande med korta, gläfsande skall.

»Arrière, Fido.»

Ett ögonblick lydde djuret och höll sig bakefter, vädrade så ut ett nytt intresse och for af som en pil inåt småskogen.

»Jordremsan nedanför berget är inte stor,» återtog han. »Det är där uppe terrängen är vidsträckt. En annan gång ska vi gå fram till skogssjön. Det är en vacker punkt och så fridfullt stilla att man får lust stanna där för alltid. Har fröken svårt att gå uppför?»

»Visst inte.»

Det bar uppåt, oftast på smala, slingrande trappor; men så godt som vid hvarje afsats voro bänkar och soffor placerade, eller grottor och bersåer med sittplatser anlagda.

Hennes gång var så lätt och spänstig att det väckte hans uppmärksamhet.

»Hyn är grumlig och hon ser inte så bra ut som på porträttet, men figur och hållning kan inte vara bättre,» tänkte han där han gick bakom henne, mönstrande henne från topp till tå.

Längs vägen spirade unga löf- och barrträd eller plantor från olika delar af världen och vid dem alla dröjde han för att tälja deras namn, planteringsår och utvecklingshistoria.

»Nu få vi lof att skynda oss,» afbröt han sig och såg på sitt ur. »Om en halftimme går solen ner.»

De hade endast några steg kvar till bergskrönet där utsikten var fri och solen skar i ögonen så att Elsa till en början inte såg något annat än mångfärgade, dansande solfläckar.

Ett obestämdt sorl, som från en jättekupa, trängde upp till henne.

»Där ligger staden,» sade han och visade till höger där stenmassorna bildade komplexer eller raka och brutna linier ur hvilka ett kyrktorn eller en större monumental byggnad allt som oftast höjde sig. Öfver det hela låg röken från otaliga skorstenar som en lätt dimma.

Här och där hade byggnaderna klättrat upp på de omgifvande höjderna för att få plats. Elsa stod tyst gripen af kontrasten mellan

stillheten och tystnaden i naturen och det dämpade, orediga bullret från den närliggande arbetskupan.

»Det är en jättegryta,» sade han, »i hvilken det aldrig helt upphör att sjuda.»

Allt som solen sänkte sig framträdde landskapet tydligare.

»Om förmiddagarna, då ljuset kommer från öster, är här ännu vackrare,» återtog han, »men det har jag så sällan tillfälle att se.»

»Om söndagarna väl.»

»Knappast då ens. Man har blifvit en arbetsmaskin — eller gjort sig till det. Se,» fortsatte han, »hvilken gyllene glöd öfver bergen och hvilka buktande, harmoniska linier horisonten rundt, ända ut till hafvet.»

»Hafvet! Syns det också?»

Det kom glans af nyfikenhet och längtan i hennes ögon.

»Hvad skulle den glänsande strimman därute väl annars vara?»

Nu fick hon syn på den.

»Ah!» Hon drog ett djupt andetag.

»Har fröken inte sett hafvet heller?»

»Aldrig.»

»Det var egendomligt. För den, som varit förtrogen med det från barndomen är det nästan ofattligt att det finns någon som inte sett det. Jag började min bana som sjöman och tycker

ännu i dag att ingenting går upp mot hafvet. Se bara hur det gnistrar och blänker därute, just nu.»

Taflan nerunder och omkring henne var den största och rikaste hon någonsin sett. Så stor och skön att det lade sig en beklämning öfver hjärtat.

En vindfläkt susade fram öfver gräs och buskar.

»Har fröken reda på att vindens sus och vågens brus går i samma tonart?»

»G dur — ja.»

Hon var glad öfver att veta det, men ännu gladare i hoppet att få höra det med egna öron.

»Nå, har fröken gifvit akt på den blanka strömfåran där till höger? Den är inte bara ett vackert staffage utan pulsådern för export och import från och till landets inre.»

Han tog en kikare ur fickan och satte den för ögonen.

»Jag gissade rätt,» sade han lifligt. »Just nu passerar ett af mina egna fartyg. Några gå på utlandet också,» tillade han och räckte henne kikaren.

»Jag ser bättre utan,» svarade hon afböjande.

»Om fröken vill slå sig ner här en stund vore jag mycket tacksam,» bad han och pekade på en trädgårdssoffa helt nära flaggstängen uppe

på höjdpunkten. »Jag brukar stanna här tills fyrarna tändas. Medan vi vänta skulle jag vilja tala litet om barnen.»

*

Frukosten äts redan klockan åtta och dessförinnan hade husets herre tagit en dusch, i badrummet innanför sin sängkammare, och gjort den vanliga ronden genom parken till orangerierna hvarifrån han alltid återvände med några blommor i knapphålet.

Half nio stod vagnen, som skulle föra honom till staden, för dörren.

»Klockan precis elfva ska ni vara i biblioteket,» sade han, då han nickade sitt farväl till Tyra och Ivar.

Då han rest, började Elsa inspektera huset, från vinden ner till köket och källrarna.

»Här är disponentens enskilda rum, om fröken vill se dem,» sade Mina och öppnade en dörr i vestibulen. »Jag håller just på att städa.»

»Då väntar jag,» svarade hon med en obestämd känsla af blyghet och obehag.

Tjänarna kommo henne välvilligt till mötes, redo att lämna alla upplysningar de kunde — goda tjänare tycka om att stå under kontroll

— och hon var helt lätt om hjärtat då hon några minuter före elfva inträdde i biblioteket.

Ingen var där men från salongen bredvid hördes pianoklink. Operettmelodier, folkvisor, slagdängor, om hvartannat.

Instrumentet hade en stor, praktfull och på samma gång mjuk ton. Det blef olidligt att höra det misshandlas.

Några strofer ur Kuhlaus sonater spelade med god teknik afbrötos lika plötsligt af Kväsarvalsen.

Elsa närmade sig hastigt salongsdörrarna; men hejdade sig och började undersöka titlarna på de i bokskåpen uppradade böckerna, hvilkas välvärdade yttre antydde att de voro föga lästa.

Där funnos så godt som alla de gamla klassikerna på skilda språk och dessutom merkantila, nautiska och populärt vetenskapliga verk, jemte stora luntor af inbundna tidningar.

Allt hvad skönlitteratur hette var samladt i ett skåp för sig, inom låsta dörrar.

Hon letade bland böckerna och undrade om hon skulle våga taga med sig ett par. Så erinrade hon sig husbondens sista ord, uppe på bergskrönet, aftonen förut.

»Som motvikt till de plikter fröken åtar sig, hoppas jag ni anser er som hemma i huset. Går och kommer, gör och låter, alldeles som vore det ert eget.»

Hon valde ut tvenne böcker, »Populär naturkunnighet» och »Växtvärldens under», samt gömde dem bakom Platos staty i brons, som skilde tvenne bokskåp från hvarandra.

Klockan slog elfva.

Musiken inne i salongen fortsattes utan afbrott, falskt och slamrande.

Hon gick omkring i rummet och försökte fästa tankarna vid Napoleonernas, kejsar Wilhelms och Bismarks karakteristiska ansikten, hvilka blickade ned på henne, samt anställa jämförelser dem emellan; men världshärskarnes drag bleknade till intet i jämförelse med tvenne olydiga barn, som det var hennes uppgift att betvinga.

Ögonblicket därefter stod hon i salongen, där Tyra satt vid flygeln och Ivar stod bredvid hamrande på i basen.

»Det är inte *jag* som bör vänta.»

Fientliga blickar och miner var det svar hon fick.

»Er far är själfva punktligheten och ni borde beflita er om samma dygd.»

»När det gäller något viktigt, ja,» svarade gossen trotsigt.

»Det är viktigt nog att lyda honom.»

»Fröken visste ju hvar vi fanns.»

»Det var inte där ni skulle finnas.»

»Jag måste taga dem hvar för sig,» tänkte

hon. »När de äro tillsammans bli de mig öfvermäktiga.»

Hon hade varit vred när hon kom in. Nu kände hon endast en brinnande längtan att vinna dem, älska dem.

»Du har musikalisk begåfning, Tyra.»

»Hörde fröken det på Kväsarvalsen?»

»Nej, på några strofer ur sonaten du spelade. Musiken är en gudagåfva och det gäller att värda den. Du har väl en skicklig lärarinna?»

»Asch då. Moster Rosal!»

»Det skulle vara roligt spela à quatre mains med dig.»

»Spelar fröken?»

Elsa skymtade ett vaknande intresse i den frågandes ögon.

»Teknisk färdighet kan jag inte berömma mig af. Jag älskar musik.»

Hon satte sig vid pianot och spelade en af Mendelsohns *Lieder*.

»Så skulle inte moster kunna spela. Hon bara dunkar på hon,» sade Tyra lifligt.

»Kan någon nännas göra det på ett så härligt instrument?» Medan hon talade fälde hon varligt igen locket. »Hvilka tider öfvar du dig?»

»Allt emellanåt. När det faller mig in.»

»Er far önskar att ni arbeta om förmid-

dagarna från tio till tre, med en timmes rast för lunchen.»

»Nu — under ferierna? Det har fröken hittat på.»

»Nej. Men jag måste se till att det sker.»

*

Disponenten kom åkande hem till midagen och hade ett fruntimmer bredvid sig i vagnen hvars eldröda parasoll skar Elsa, som tyckte om dämpade färger, i ögonen.

Efter att ha kastat en sista blick på matbordet och flyttat skålen med de nyutsprungna konvaljerna närmare värdens plats, gick hon ut på verandan där ett fruntimmer kom henne till mötes med framräckta händer.

»Fröken Wang gissar jag. Välkommen! Hjärtligt välkommen!»

»Tack.»

Elsa hörde själf att hennes röst lät kylig.

Ett par dufvoögon med ett nästan rörande oskyldigt uttryck sågo upp i hennes.

»Behöfver jag presentera mig?»

»Fröken Lindman, förmodar jag.»

»Här i huset är jag endast Rosa, moster Rosa, eller fröken Rosa. Är det inte ett förtjusande ställe?»

»Jo.»

»Och så snälla barn?»

»Mycket.»

Elsa såg med förvåning det ljufva uttrycket i ögonen och det hårda, nästan stygga draget kring munnen som kontrasterade så skarpt däremot.

Rosa Lindman såg bra ut. Det rödblonda, präktiga håret, hufvudets form, den regelbundna något skarpa profilen och den smärta, svarfvade figuren, förfelade aldrig sin verkan.

»Fröken Wang kan tacka mig för att ni fick platsen. Vi hade ju så många att välja på. Henrik rådgjorde sig med mig, som alltid, och jag . . .»

Gongongen och husfaderns ankomst afbröt meningen.

Disponenten bugade sig för Elsa och bjöd svägerskan armen.

»Ska ni inte hälsa på moster Rosa, barn.»

»Det trodde jag vi redan hade gjort,» svarade Ivar troskyldigt.

»Visst inte, mina små älsklingar.»

»Då var det väl i går eller i förgår.»

»Ja, ja! Vid er ålder går tiden fort.»

Man satte sig till bords. Maten var utsökt, liksom rödvinet, men samtalet ville inte komma i gång.

»Hvad ha ni gjort i dag då, barn,» frågade fadern, för att ha något att säga.

»Jo,» svarade Ivar med ett lyckadt försök att se intresserad ut. »I dag ha vi varit med tant Elsa i biblioteket och trädgården.»

Elsa spratt till och böjde sig ned mot Annie för att hjälpa henne till rätta.

Tant Elsa och... Visst hade hon mött barnen nere vid sparrissångarna, men inte talat vid dem ens.

»Och så spelade tant Elsa för oss,» inföll Tyra lifligt. »Jag har aldrig hört någon spela så vackert. Det var inte slammer det, utan musik.»

»Det gläder mig,» sade Rosa med förhöjd färg, »att ni redan lärt er uppskatta fröken Wangs alla goda egenskaper.»

»I morgon börjar jag läsa tyska och Tyra franska. Det blir lifvadt.»

Barnen hade tydligen tillsammans läst öfver hvad de skulle säga. Elsa förstod fullkomligt hvarför och hvad det var värdt.

Hon stannade ett ögonblick efter de andra inne i matsalen och då hon kom ut på verandan hade Rosa tagit värdinneplatsen framför kaffebrickan.

»Jag har serverat kaffet i flera år nu och hoppas få behålla mina rättigheter,» sade hon med sitt blidaste leende och fyllde därunder den större koppen.

»Det hör till mina *skyldigheter* och jag

tänker inte draga mig undan en enda,» svarade Elsa kort.

»Fröken vet inte hur Henrik vill ha det.»

»Det tycks fröken Wang kunna gissa sig till,» inföll värden artig.

»Kaffet är inte klart, var god och se,» sade Elsa och hällde ut det.

När hon räckte fram den nyislagna koppen darrade hon lätt på handen.

Fruentimren sydde. Disponenten läste sina tidningar. Tyra och Ivar »spelade räf» vid ett mindre bord.

»Få vi inte litet musik som vanligt,» frågade värden vänd till svägerskan.

»Jag trodde ingenting skulle vara som förut,» svarade denna med ett kort skratt och lade ifrån sig arbetet.

»Var nu inte barnslig, Rosa,» sade han och klappade henne på handen, då hon gick förbi honom.

Hon spelade glänsande, men hårdt och kallt.

»Hennes touche är lika hård och osympatisk som hennes stämma och skratt,» tänkte Elsa och kastade oförmärkt en blick på disponenten för att se om han verkligen njöt af prestationen.

Han sof. Ett halft triumferande, halft belåtet leende krusade hennes läppar. Han hade

också spelat *räf* — gjort det i flera år kanske — bara för att inte behöfva gå ifrån sina vanor och undvara den lilla middagsluren.

»Hör, så hon går på,» sade Tyra med en vädjande blick på Elsa.

Med en varnande handrörelse visade denna på fadern som låg tillbakkalutad i korgstolen och tappat tidningen han hållit för ansiktet.

Samma ögonblick musiken upphörde vagnade han, grep efter tidningen, reste sig smått skamsen, hvisslade på Fido, och försvann inåt parken.

Elsa hade fördjupat sig i »Populär naturkunnighet» och tycktes hvarken höra eller se.

»Har han gått?»

Rosa stod i dörren och såg sig spejande omkring.

»Han måtte ha gjort det,» svarade Elsa likgiltigt och lade ifrån sig boken.

»Medan vi äro ensamma skall jag lämna några upplysningar, som kunna bli fröken till nytta,» sade Rosa och slog sig ned i den djupa korgstolen i hvilken hon nästan försvann.

Elsa tog upp sitt arbete — en kudde i gobelin — och sydde med nervös ifver.

»Henrik är en ganska egendomlig människa. Men är det något jag kan berömma mig af så är det iakttagelseförmåga.»

»Då ser fröken nog också att jag helst öfvar mig i samma egenskap utan all hjälp.»

»Platsen är ingen sinecour och fröken bör sannerligen vara tacksam för att jag — som står familjen närmare än någon annan — vill ge några vänliga råd.»

Elsa böjde samtyckande på hufvudet. Hon hade från första ögonblicket fattat en afgjord motvilja för denna docklika, i siden och spetsar insvepta varelse, men på samma gång instinktlikt känt att det var farligt få henne till fiende.

»Henrik har sina vanor — eller ovanor — och vill vara så fri som möjligt. Det fordras en grannlaga natur för att förstå det där. Taktfullhet är något medfödt och jag anser som en ren skyldighet att ge fröken några små vinkar.»

Elsa böjde sig djupare öfver arbetet.

»Efter min systers död har jag varit för min svåger allt hvad jag kunnat — eller *velat* vara.»

Hon tog upp ett etui ur fickan och tände en cigarrett.

»Det går så bra att prata medan man röker. Naturligtvis är det ingen vana, utan sker bara någon gång, så här i smyg, eller i min atelier. Jag är målarinna.»

»Det också!»

»Begåfning är oftast mångsidig. En tid tänkte jag på att bli skådespelerska.»

Elsa såg upp halft road.

»Fröken undrar väl på att det inte är *jag*, som är värdinna här i huset?»

»Jag känner så litet till förhållandena ännu.»

»Det kunde endast ske på *ett* sätt — för att inte ge anledning till prat. Fröken förstår?»

»Fullkomligt.»

»Och det har jag inte velat. Skulle inte vilja om han bad mig på sina bara knän. Ibland tänker jag att det kanske är orätt; ty det är ju en plikt att söka vara till så mycken välsignelse som möjligt.»

Elsa sprättade upp mer än hon sydde.

»Man har plikter mot sig själf — inte sant — och får inte gräfva ner sitt pund. Att vara konstnärinna är också en mission.»

Hon strök askan från cigarretten och Elsa gaf först nu akt på hur ovanligt små hennes händer voro. Att spela piano med sådana korta, tvärhuggna fingrar bevisade en otrolig energi.

»Henrik är ju ett mycket godt parti,» återtog hon.

»Fyra styfbarn anses just inte för något eftersträfvansvärdt.»

»Visserligen, men det har inte hindrat att han varit utsatt för spekulationer. Det är inte alla som äro finkänsliga och oegennyttiga.»

»Inte många ens.»

»Nej, då vore lifvet lättare för ömtåliga naturer. Fröken förstår emellertid hur nödvändigt det var att en äldre dam valdes till värdinna och husföreståndarinna på Heleneborg. Hade jag haft ett par tiotal år mera på nacken så . . .»

Elsa hade just kommit till den slutsatsen att skillnaden i år dem emellan ej kunde vara särdeles stor.

»Jag förstår alltsammans och skall försöka använda den lilla takt jag har för att vara förtroendet värdig,» svarade Elsa medan blodet kom och gick på hennes kinder.

»Oss emellan kan jag berätta,» återtog Rosa, »att Marika — äldsta dottern — är dödligt förälskad och skickats bort för att glömma. Hvarken jag eller Henrik äro för partiet. Det tycks emellertid som om kuren inte lyckats. Luktat jag tobak?»

»Ja,» svarade Elsa och drog sig ofrivilligt undan.

»Det blåser af på vägen. Jag ämnar söka upp Henrik på utsiktsberget. Vi ha alltid så mycket att säga hvarandra. Har fröken varit där?»

»Ja, i går kväll.»

»Ensam?»

»Nej. Disponenten var så god och visade vägen.»

»Det kan jag tro. Planteringarna äro hans kapphäst och skola visas för alla nykomlingar.»

»Fröken Lindman har inte lämnat några upplysningar om Tyra och Ivar.»

»Barn i den åldern äro aldrig till sin fördel, men får fröken den hand med dem vi räkna på, växa de små kantigheterna väl bort.» Det stygga draget kring munnen trädde plötsligt fram. »Ett vill jag säga. Kasta inte så mycket som ett öga på deras far, för då bli de inte goda att tas med. Nåja, det kommer ju inte i fråga. Adjö så länge.»

Elsa satt kvar och såg Rosa gå inåt parken med den röda parasollen öfver sig, fastän skuggorna föllo täta.

När den försvunnit bland träden, rusade hon upp och ryckte till sig sin enkla engelska stråhatt.

»Jag måste ha luft om jag inte skall kvävas,» pustade hon medan hon halfsprang neråt grindarna och ristade sin klädning i hvilken hon tyckte att cigarrettröken ännu satt kvar.

När hon gick framåt landsvägen, mellan rågfälten där säden satte ax, tänkte hon på hur friskt och härligt det just nu var uppe på bergskrönet och att hon var lika afstängd därifrån som om en hindrande mur rest sig i hennes väg.

Det var söndags förmiddag.

Disponenten hade farit till staden, för att träffa en på genomresa stadd affärsvän, och låtit Tyra och Ivar — som påstodo sig vilja gå i kyrkan — följa med.

Elsa, som inte trodde på denna fromhetsyttring och gärna haft dem under ögonen, gjorde ingen framställning om att följa med, rädd att det skulle upptagits illa.

Det låg ett nedstämdt, grubblande uttryck öfver hennes ansikte, där hon gick under fruktträdens af hvita och skära blommor öfversållade grenar. Så fick hon öga för härligheten.

Hvilken doft och hvilket surr! En kunglig taffel i sanning för njutningslystna läckermunnar!

Det förekom henne som hade hon stått vid foten af lifvets träd kring hvilket tusen, och åter tusen, trängas för att få sin andel. Aldrig hade hon varit det så nära. Aldrig heller känt sig så långt utanför.

Hennes arbetsamma lif hade inte tillåtit något känslöshet och med ett ryck, som hade det gällt en tryckande klädnad, kastade hon af tankebördan och började gå uppåt berget.

Dessa förmiddagstimmar, som voro hennes egna, hade hon ej råd att spilla bort.

Snart hade hon samma tafla framför sig, som hon sett förut i solnedgången.

I den olika belysningen kände hon knappast

igen den. Hafvet, som var intensivt blått, trädde fram dubbelt tydligt, liksom inkräktande på landet, och därute korsade seglare och ångbåtar hvarandra. Närmare under henne låg staden, hvilken lagt af arbetsdräkten och tycktes halfsofva—så svaga voro lifstecknen därifrån.

I ett nu började kyrkklockorna ringa, samstämmigt, men med olika klangfärg. Starkare och svagare, liksom talande och svarande hvarandra.

Sabbatens storhet och helgd grep henne som aldrig förr, men också här stod hon utanför. Blixtlikt hade visserligen längtan efter ett lif i Gud fyllt henne med aningen om en lycka, hvilken stod öfver allt hvad jorden kunde bjuda; men lika plötsligt hade känslan slocknat, likt en låga utan näring, och lämnat henne fattig som förut.

Hon lät blicken ännu en gång sväfva kring horisonten och slog in på en gångstig som hon trodde skulle leda till den omtalade skogsjön till hvilken hon kände sig hemlighetsfullt dragen.

Då och då böjde hon sig ned för att plocka några konvaljer och hade snart händerna fulla.

Löfträden började ersättas af fur och gran—endast björken följde med. Här och där svingade en ekorre från gren till gren. Längre bort gol göken.

Gångstigarna korsade hvarandra; men hon valde instinklikt den rätta och stod efter en halftimmes vandring vid brädden af ett mellan skogiga stränder inklämdt vatten.

Hon hade redan hört att här skulle vara tyst och stilla; men fick ett underligt intryck af att tystnaden trädde henne till mötes såsom något rent af förnimbart.

Det blanka, mörka vattnet och träden som speglade sig däruti voro lika orörliga som på en tafla. Ingen båt vid stranden, ingen människoboning i närheten — själfva fåglarna sömninga af middagshettan.

I denna vrå af världen, som var till liksom endast för sin egen skull, tycktes henne tillvaron med dess kamp och äflan, lika aflägsen som meningslös.

Hon lade sig ner på mossan och slöt ögonen med en känsla af att vilja somna in för alltid.

Så spratt hon till och såg sig omkring med skrämnda blickar. Ett moln hade skymt för solen och gifvit taflan en dyster prägel. En förirrad mås for skriande fram öfver vattenytan.

Det låg fasa i hennes ögon, då hon rusade upp och ilade framåt samma väg hon kommit. Nästa minut stannade hon skamsen. Hon var inte bland de rädda och kunde inte förklara hvarför hon låtit skrämma sig.

Solen sken klart som förut, måsen tecknade sig silfverhvit mot rymdens blå och i vattenytan slog småfisken.

Om hon skulle vända?

»Här är kallt,» tänkte hon, ryste till och gick hemåt utan att se sig om.

Konvaljerna lågo kvarglömda.

*

Rosa, som hvarje försommar genomgick en föryngringskur vid någon hälsobrunn, och ämnade sig till Ronneby, hade kommit på oåterkalleligt sista afskedsbesöket.

Resan hade redan uppskjutits tvenne gånger. Elsa trodde inte den skulle bli af och var trött på att höra talas om klädningar och hattar som inte blefvo färdiga.

»Det känns som gjorde jag något verkligt orätt i att lämna Henrik och barnen,» jämrade Rosa sig uppe på Elsas rum dit hon förföljt henne.

»Det har ju skett förut.»

»Visserligen! Man har plikter mot sig själf också — men det blir svårare för hvarje gång. Fröken är ju ett så i allo utmärkt fruntimmer, men blodet är ändå tjockare än vattnet och hvad Henrik särskildt angår...»

»Ja, för honom personligen kan jag ingenting göra.»

»Nej, naturligtvis!»

Det kom något ljust, befriadt i stämman.

»Fröken kan vara lugn för att jag inte ämnar försöka.»

Elsa önskade efteråt att hon inte sagt det, men orden undsluppo henne mot hennes vilja. När hon var tillsammans med Rosa sade hon alltid mer än hon ville, eller ämnade.

»Skulle inte fröken Wang vilja låta mig veta litet om hvad som sker här i huset?»

»På hvad sätt?»

»Genom bref naturligtvis. Henrik är inte mycket meddelsam. Han har nog af sin affärs-korrespondans, säger han.»

»Jag tror inte jag skrivit tio bref i mina dagar,» svarade Elsa med ett fint leende, »och hur skulle jag då våga framlägga mina epistlar för så kritiska ögon.»

»Det där är bara undanflykter.»

»Nåja, kanske är det sannare om jag säger att jag föresatt mig att tala så litet som möjligt om det hem och de människor jag tjänar.»

»Med utomstående, ja!»

»Med hvar och en.»

Rosa gick och såg sig nyfiket omkring i rummet.

»Fröken har inga egna tillhörigheter framme? Intet album, inga fotografier eller minnen? Sådant ger liksom nyckeln till karakteren.»

»Kanske har jag ingen karakter. I alla händelser har jag intet sådant kرافs med mig. Hela mitt förflutna lif göms, så att säga, på en skräpvind.»

»Då är fröken sorgligt fattig. Det behöfs såväl något att minnas som något att hoppas för att kunna lefva lifvet.»

»Det tror jag också!»

»Härifrån kan fröken hålla utkik på hvar och en som kommer och går,» återtog Rosa och gick spejande från fönster till fönster.

»Disponenten har kanske velat det så efter han gett mig det här rummet.»

»Där är han!»

Hon sprang på dörren utan ett ord till afsked, medan Elsa sände henne en halft medlidsam, halft föraktlig blick.

»Så löjlig hon gör sig, stackars människa,» mumlade hon. »Och ändå är hon i den ålder att hon borde vara klok.»

*

»Kanske har jag ett par herrar med mig hem till middagen. Kanske stannar jag också borta,» sade husfadern då han satte sig i vagnen för att fara till staden.

»Jag får väl telefonbud?»

»Naturligtvis!»

Elsa stod barhufvad ute på gårdsplanen och värjde sig mot Fido, som var mer än vanligt efterhängsen och smeksam.

»Så! Så! Följ med din herre nu.»

»Han är inte vidare angelägen. Fröken tycks ha slagit mig ur brädet.»

Elsa smålog. Att hunden visade henne en sådan märkbar tillgifvenhet var ett af hennes glädjeämnen.

»Fröken har blifvit solbränd, tror jag,» fortsatte han och lät blicken glida öfver hennes högresta gestalt och liffulla drag.

»Jag går också helst barhufvad.»

Piskan klatschade, hästarna satte sig i gång och Fido sprang smågläfsande bredvid.

Hon stod och såg efter vagnen tills den försvunnit borta vid vägkröken. Öfver hennes väsen låg en blandning af lugn och glädtighet. Hon var lycklig.

Det fanns ingen stund på dagen då hon ej var upptagen med att tänka och ordna för andra och när hon gjorde det lade hon sin själ däruti och blef ett med dem hon hängaf sig åt.

Ifrån att ha varit en arbetsmaskin, som automatiskt skött sitt värf endast för att hålla sig själf vid makt, kände hon sig ha blifvit en människa för hvilken tillvaron i och för sig var ljuf och rik.

Det närvarande var henne också så nog att det förflutna ströks bort ur minnet och framtidstankarna ej fingo plats.

Annies barnsliga joller, Tyras och Ivars skämt och gnabb, tjänstefolkets prat och skratt, fågelsången, hvisselpiporna från järnvägståg och fabriker — allt var kärt och smekande för öron som tröttnat på ensamhetens stilleben.

Hvilken växling af kommande och gående. Alltid någon att vänta på eller tänka för. Först och främst husbonden, hvilken liksom fyllde hela huset, antingen han var närvarande eller ej. — Dagens tvenne stora händelser voro i själfva verket hans afresa till och återkomst från staden; ty medan han var borta, och med fäst afseende vid hans tycken och vanor, skulle hela hushållsmaskineriet arbeta på det han måtte njuta frukten däraf.

Hon kastade ännu en blick bortåt landsvägen, öfver hvilken ett solskimrande dammoln dröjde, och styrde kosan till biblioteket för att låsa undan ett par romaner Tyra ej borde få fatt i.

Barnen läste vanligen öfver sina olika uppgifter därinne, eller skrefvo sina temata, och genom de halföppna dörrarna hörde hon dem skärmytsla som vanligt.

Dag för dag hade hon samlat ihop och lagt tillsammans deras ord, miner, åtbörder och

handlingar, för att däraf sluta sig till lynnen och karaktersanlag. Därför stannade hon också nu för att få veta hvad frågan gällde.

»Hon är styfvere i tyska än själfva rektorn,» hörde hon Ivar förklara med en tvärsäkerhet som inte tålde någon motsägelse.

»I franskan är hon ännu skickligare,» envisades Tyra.

»Det tror jag inte.»

»Jag hörde själf när hon sa' det till pappa.»

»Nåja, hon kan nog lite af hvarje, och är inget tillgjordt stycke.»

»Riktigt stilig,» afgjorde gossen.

Elsa smög sig bort med ett leende på läpparna. Böckerna kunde låsas in en annan gång. Nyckeln till bokskåpet var som allt annat i hennes händer.

Det var längre fram på förmiddagen. Ett potpurri ur Trubaduren skulle öfvas in à quatre mains, som en öfverraskning för fadern; men Tyra — hvilken varit högeligen intresserad för saken — visade sig så ytterligt håglös att Elsa hade svårt bibehålla fattningen.

»Vi få ta om från början. Du tänker inte på hvad du gör,» sade hon energiskt.

Några hårda falska grepp på tangenterna var enda svaret.

Hon tog de späda barnhänderna i sina fasta, varma.

»Ju bättre det går, desto förr sluta vi.»

»Jag har ondt i hufvudet.»

»Det hade du inte nyss när du brottades med Ivar nedanför verandan. Är du färdig?»

Berner visade sig i dörren och Tyra reste sig ögonblickligen i förhoppning om ett hinderande afbrott.

»Konsulinnan Stranne frågar om fröken tar emot.»

»Naturligtvis. Det kan inte hjälpas. Du får ledigt så länge.»

Flickan störtade på dörren med hår och kjortlar böljande omkring sig.

»Ännu en som är nyfiken på mig,» tänkte Elsa förargad öfver att Tyra fått det som hon velat.

Ett ståtligt ekipage höll utanför trappan och i vestibulen stod ett fruntimmer klädt med denna raffinerade elegans som bildar ett betagande helt utan att någon detalj träder fram på den andras bekostnad.

En obestämd parfym och frasandet af siden slog emot Elsa likt fläkten från en annan värld.

Det låg också en viss osäkerhet i hennes väsen och sätt då hon förde gästen in i salongen, hvilken liksom fylldes af den döda hustruns porträtt.

»Jag säger det rent ut,» sade den främmande och räckte fram sin lilla i en guld-

färgad handske inklämda hand. »Det är af nyfikenhet jag kommer.»

»Fru Stranne är inte den första, som gör mig denna ära.»

»Och inte den sista heller.»

Leendet som åtföljde orden var så betagande att Elsa kände sig besinningslöst fångad.

»Jag är som en uppslagen bok och hoppas snart vara känd från pärm till pärm,» svarade hon, omedvetet bittert, medan blicken hängde fast vid den besökandes skarpskurna profil, ljusfyllda bruna ögon och känsliga mun, hvilken skvallrade om mycket både känt och upplefvadt.

»Man trodde i det längsta, att ingen skulle anses värdig ta upp en flik ens af salig fruns mantel,» återtog den främmande med en handrörelse mot porträttet.

»Hon var ju också så i allo utmärkt.»

»Efter döden, ja! Ingen kanoniseras förr än då.»

»Man vet kanske först efteråt hvad man mistat.»

»Eller hvori man felat.»

»Voro de inte lyckliga?»

»Som de flesta äkta makar hvilka ha det förståndet att slå in på hvar sin väg då de inte kunna gå jämsides.»

I Elsas ögon låg ett så oförståldt intresse att gästen kände sig smått road.

»Det är telefonbud att pappa inte kommer hem i dag,» ropade Ivar och stack in hufvudet genom dörren.

»Kom in och hälsa.»

Gossen var redan borta.

Elsas tankar hade kommit på afvägar.

»Hon — den döda — lefde ju helt och hållet för sitt hem,» återtog hon rädd att komma från ämnet.

»Ja, för något annat räckte inte hennes begåfning.»

»Är det inte också nog?»

»Jag vet inte. Kanske?»

»Var det inte nog för *honom*?»

»Han tror det nu — efteråt. Han hade intressen en gång, den mannen.»

»Intressen har han nog ännu.»

»Ja — parkanläggningar, affärer, ett eller annat kärleksförhållande. Surrogat alltsammans.»

Elsa kände att hon rodnade.

»Fröken tror visst, att han varit och är ett helgon.»

»Jag har inte trott något alls. Har inte tänkt på det. Med *hans* moral har jag ingenting att skaffa.»

»Naturligtvis! Det är heller ingenting att anmärka. Han är ju karl.»

»Ja visst!»

Elsas ögon fingo ett inåtvänt uttryck.

»Jag träffade honom utrikes för en del år sedan,» återtog fru Stranne, »då han reste för att sätta sig in i affärslifvet, som låg stick i stäf med hans anlag.»

»Han började ju som sjöman,» inföll Elsa ifrigt.

»På så sätt, ja, att han förstörde otroligt med pengar och sändes till sjös som en förlorad son. Det fria lifvet därute passade honom bättre än allt annat; men, när så fadern dog och testamentet gaf honom att välja mellan att öfvertaga affären, och med den förmögenheten, eller fortsätta sitt friluftslif och nöja sig med en spottstyfver, valde han det förra och blef en annan. Till det yttre åtminstone. Sin inre människa gömmer nog lite hvar för profana blickar.»

»Den känner man ju knappast själf,» sade Elsa urskuldande.

»Det är nog så. Hur som helst blef hans lif lika korrekt som någon annans, men ibland...» den berättandes ansikte fick ett halft spefullt, halft triumferande uttryck, »kommer liksom en fläkt af det gamla öfver honom, och då reser han bort, på kortare eller längre tid — försvinner så att säga — utan att någon vet hvart.»

»Var det under en sådan period?»

Elsas ögon fortsatte frågan.

»Som vi träffades? Ja — han vurmade för konst då och förde med sig hem en hel del objets d'arts, hvilka fröken förmodligen sett.»

»Nej.»

»Som nygift fyllde han tiden — eller tomheten — med musik. Han hade en präktig röst och hustrun så pass talang, att hon kunde ackompanjera. Kom så turen till trädgårdsskötsel — en vurm han tycks bli trogen.»

Han förefaller så regelrätt, så helt och hållet en vanans och punktlighetens man,» sade Elsa grubblande.

»Därför att han ständigt är liksom på vakt och sätter upp de där egenskaperna som en täckmantel för hvad han *inte* är. Det händer dock att han faller ur rollen och då . . . är det indiskret att fråga hur fröken reder sig med barnen?»

»Visst inte. Jag börjar vinna dem, tror jag.»

»Då är fröken mer än vanligt klok.»

»Jag håller af dem.»

»Kanske är det däruti hemligheten ligger. Och moster Rosa?»

»Jag har för princip att aldrig tala om någon frånvarande.»

»Det var svar nog.»

Gongongen kallade till lunch. Fru Stranne reste sig.

»Stanna och drick en kopp te.»

»Inte i dag. Hästarna behöfva rastas och jag tänker fara till staden. Fröken hälsar väl på mig?»

»Tack! Gärna!»

Det var första gången Elsa sanningsenligt besvarade en dylik fråga.

»Vi äro ju grannar.»

»Jag har sett tornspirorna och fabriksbyggnaderna på Wassnäs uppe från bergskränet.»

»Det förtjänar att ses på nära håll. Jag reser ut i höst, som alltid. Somrarna här äro härliga, men vintrarna står jag inte ut med. *Sauve qui peut* — det är mitt valspråk.» Hon gick och ställde sig framför porträttet. »Artister idealisera oftast — älskande hjärtan alltid,» sade hon med en axelryckning. »Inte en dag i sitt lif såg hon ut så där, men nu tror hela världen att det var hennes hvardagsmin. Mig påminner hon om Simson. Hans styrka låg också i håret.»

Elsa stod nedanför verandan och följde med ögonen den i stålgrått siden insvepta mondäna kvinnan, hvars minsta rörelse var på samma gång medvetet och omedvetet behaglig.

Nu steg hon upp i vagnen. Hvilka förtjusande fötter inom en sky af spetsar och broderier! En sista hälsning och hon var borta.

Elsa dröjde kvar, trollbunden, halft bedöfvad af den parfym, som utströmmat från

hennes dräkt och hår, seende intet annat än hennes formsköna profil och guldbruna ögon, hörande intet annat än rasslet af siden och spetsprydda underkläder.

Aldrig hade hon sett hennes like. Vackrare kvinnor kanske, men aldrig någon så bedårande.

En pinsam, beklämmande känsla smög sig öfver henne, utan att hon kunde göra sig reda för dess orsak.

På den finkrattade sandgången låg ett tillskrynkladt papper. När hon böjde sig för att taga upp det, såg hon att det var ett klumpigt hoplagdt, oförsegladt bref.

Kunde fru Stranne ha tappat det?

Nästa ögonblick smålog hon åt sin egen tanke.

Den runda oöfvade stilen antydde en barnahand. Hon vecklade upp papperet och läste.

»Älskade Tyra!

»Kärleken har inga lagar, som du vet, möt mig därför i morgon afton klockan sju, på vanligt ställe. Din pappa är då ute i parken och draken måtte väl kunna luras.

Jag har praliner och knäck med.

Brefvet skickar jag med Ivar, för jag har inga pengar till postporto, för dom köpte jag upp till godter allesammans.

Du kan gärna svara på samma papper,

om du vill, och be Ivar lägga det under grindstolpen, du vet.

Lef så väl, beder

din i döden älskande

Otto.»

Elsa stod med brevet i handen förargad och road på samma gång. Så stoppade hon det i fickan och gick beslutsamt uppför trappan.

I samma ögonblick ringde det på telefonen ute i vestibulen.

Var det något husbonden ville, kanske?

Hon rodnade af ifver, men hejdade sig och blef stående ute på verandan. Tyra hade förekommit henne. Hon kände igen rösten.

»Hallå! Är det du, Otto? Jag ville bara säga, att pappa inte kommer hem i dag och att Ivar och jag ämna kila in till staden strax efter middagen. Möt på halfva vägen, så ska vi ha en stilig afton på Kondis eller hos Strömbergs... Ja... Men jag har pengar. En hel femma pappa gaf mig att köpa ritsaker för. — Jo. — Jag fick ditt bref, men vet rakt inte hvart det tog vägen. Ivar, den retstickan, kastade boll med det.

Så dumt du talar. Inte älskar jag någon annan än dig, inte. — Visst längtar jag — längtar alldeles vådligt — annars kom jag väl inte. Det är inte så lätt som du tror att vara olydig mot tant... fröken sa jag. Ja...

nej . . . hon har så snälla ögon. Adjös! Nu törs jag inte längre.»

*

Eftermiddagskaffet var drucket.

Elsa satt med sitt handarbete ute på verandan och försökte sy fastän de kalla, skälfvande fingrarna ej ville tjänstgöra och hon sydde fel gång på gång. Då och då kastade hon en blick på husfaderns tomma stol, liksom väntade hon hjälp därifrån.

Ivar kom stormande uppför trappan — alldeles som hon väntat.

»Hvem har låst in våra velocipeder?»

»Jag.»

»Och det vågar fröken?»

»Som du ser.»

»Var god och gif hit nyckeln, annars . . .»

»Hvad annars? Ämnar du klaga för din far? Eller skall jag göra det? Jag vet fullkomligt hvad ni ämnat företaga er i afton.»

»Fröken spionerar.» Stämman skalf af harm och tårar. »Det är uselt!»

»Det har du alldeles rätt i, men det har jag inte behöft. Jag hittade ett öppet bref här utanför, och resten berättade Tyra själf i telefonen.»

»Jag kan gå till staden.»

»Det kan jag inte hindra.»

Så kraftfull och bestämd han såg ut i sin vrede och på samma gång barnslig. Det kunde bli något godt af honom, när ogräset rensats bort. Om blott handen, som skulle göra det, fore fram varligt och kärleksfullt nog.

»Fröken har ingen rättighet!»

»Nej. Bara skyldighet — och just därför.»

Han såg på henne, halft tvehågsen, slagen af stämmans djupa mollton.

Tyras blå kjol skymtade då och då fram bakom husknuten. Synbarligen lyssnade hon till ordväxlingen utan att våga sig fram.

»Tyra!»

Det var brodern som ropade.

»Vi få gå till staden, du, och komma igen så mycket senare. Det är alltsammans.»

Elsa hade sprungit upp och stod utan att någon af barnen visste huru det tillgätt, med ena armen om flickans lif.

»Du kan gå Ivar. Jag lägger inte ett strå i vägen. Men Tyra stannar — eller också går jag med.»

Gossen svalde och spottade, som hade han fått något beskt i munnen, svor till en ed, vände sig på klacken och rusade af neråt gallerportarna. Där nere stannade han med handen på låsvredet.

»Kom efter så fort draken släppt sitt tag, Tyra. Vi vänta på dig.»

Flickan försökte slita sig lös; men Elsa förde henne med mildt våld uppför trappan till faderns korgstol. Där satt hon nu synbarligen lika ond som ledsen och ryckte loss bitar ur flätverket.

En djup snyftning skar Elsa in i själen. »Gråt inte så,» bad hon, men hennes ord hade ingen annan verkan än att framkalla en hel tåreflod.

»Låt bli att gråta, det gör mig så ondt,» bad hon ånyo och strök smeksamt öfver det guldglänsande håret.

»Rör mig inte,» bröt flickan ut och drog sig häftigt tillbaka.

»Hvad tror du din far skulle säga om han nu såg dig?»

»Innan fröken kom hit . . . fick vi göra . . . hvad vi ville.»

»Din far har så mycket annat att sköta och har bedt mig vara er i moders ställe!»

»Ersätta mamma?»

Tyra sprang upp, spänstig som en fjäder.

»Det kan ingen — det får ingen.»

»Om hon lefvat skulle hon inte varit nöjd med sin flicka just nu.»

»Då skulle jag aldrig varit sådan — aldrig!»

»Försök att handla som om hon ännu såg dig.»

»Det gör jag — ibland — och som om Gud såge det också, men . . .»

Elsa kände ett styng i hjärtat.

»Hvarför har jag inte talat med barnet om Gud? Hvarför inte ställt upp hans bud som mänsklighetens *a* och *o*? Är han mig då så främmande,» frågade hon sig, utan att våga invänta svaret.

Tyra snyftade allt häftigare. Svetten pärlade fram på den hvita, blåådriga pannan intill hvilken håret klubbade sig och Elsa förde sin näsduk lätt däröfver.

»Kan jag inte få gå in till staden?»

»Bed mig inte.»

»Bara på en halftimme.»

»Tror du det är för nöjes skull jag sitter här och förlorar den lilla smula tillgifvenhet du möjligen skänkt mig?»

Det låg något vekt och varmt i stämman som kom Tyra att se upp i det sorgbundna ansikte, som böjde sig öfver henne.

»Jag har inte sett honom på flera dagar . . . och . . . jag längtar så.»

»*Honom?* Är det därför du gråter.»

»Vi skulle haft så roligt. Tant hörde ju alltsammans. Vi ä' förlofvade.»

»Barnungar!»

»Det är nästan hvarenda flicka i hela skolan. Åldern gör väl ingenting,» kom det harmfullt med erfarenhetens hela skärpa.

Elsa rodnade ofrivilligt och kom sig ej för att svara.

I hvad som rörde kärlek var hon så godt som alldeles oerfaren. Visst hade hon svärmat för en student, som dansat polka bättre än någon annan och tjusat med sin präktiga tenor; men, ehuru han gaf både serenader och blom-mor, blef det aldrig mer än till förstulna blickar och halfva ord.

Det låg så långt borta — begrafvet, om ej glömdt. Undanskjutet af arbete och försakelse. Men i denna stund erinrade hon sig att det kostat tårar i alla fall.

»Vore det inte roligare att träffa honom utan hemlighetsmakeri,» frågade hon mildt.

»Hur skulle det gå till, nu? Under skol-lofvet?»

»Kan han inte komma hit?»

»Det törs han inte för pappa och för . . .»

»Hur gammal är han?»

Elsa tänkte på det barnsliga bref hon uppsnappat.

Tyra rodnade ända upp till hårfästet.

»Litet yngre än jag — bara några månader, hans syster Felicia är min bästa väninna — och så hjälpte han mig med en kria och

några räknetal. Han är den främste i sin klass!»

Det drog ett skimmer af stolt tillfredsställelse öfver de barnsliga dragen, som var vackert att se.

»Du skall få träffa honom. Det lofvar jag!»

Tyras hela väsen var ett lefvande frågetecken. Så slog hon armarna om Elsas hals och pressade sina läppar mot hennes kind.

*

Skymningen bredde sitt dunkel öfver parken, hvilkens trädkronor stodo svartgröna mot den bleka natthimlen.

Kornknarren skorrade i åkerfälten och från ån hördes ett svagt forsande brus, som om dagen drunknade i det vakna, rörliga lifvets olika ljud; men om natten förde med sig en ökad förnimmelse af den stora, rogifvande tystnad naturen ensam har att gifva.

Elsa tyckte sig ha suttit en hel evighet ute på verandan i ängslig väntan att få höra grindarna gnissla på sina gångjärn och smygande fotsteg lista sig upp mot byggnaden.

Hon rådde inte för hvad som skett, men kände sig ansvarig därför.

Fadern kunde komma hem hvilken minut som helst. Hvad skulle hon säga honom?

Borde hon tala? Och om hon gjorde det? Hvad blefve vinsten annat än att hon helt och hållet förlorade barnens förtroende?

Hade hon bara haft några rättigheter öfver dem. Tillgifvenhetens, när hon inte ägde blodsbands. Som det nu var förmådde hon så godt som intet.

Hon hade glömt att lyssna då en skugglik skepnad smög uppåt sandgången.

»Ivar!»

Utan att svara gick gossen uppför trappan.

Fubblig och osäkert — det såg hon genast.

En söt, stark lukt, blandad med tobaksångor, strömmade henne till mötes.

»Vill du inte sitta ned? Här är svalt och skönt.»

Han strök sig upprepade gånger öfver pannan.

»Skall jag följa dig upp på ditt rum?»

»Hvar är Tyra?»

»Hon sofver.»

»Redan?»

»Klockan är öfver tolf. Visste du inte det?»

»Tyra kom inte efter som jag bad henne.»

Tungan klubbade vid gommen och ville inte lyda honom.

»Nej, hon gjorde inte det.»

»Tant.»

Det låg något blygt, osäkert i stämman.

»Hvad ämnade du säga,» frågade Elsa med låtsad ligkiltighet.

Det blef några ögonblicks tystnad.

»Jag hade helst vänt om nere vid grindarna . . . för . . . jag kände att jag bar mig dumt åt. Men jag skämdes, för då skulle tant trott mig vara en pojkvask, som inte visste hvad jag ville.»

»Jag skulle tänkt att du varit en hel karl om du behärskat dig själf.»

»Det var inte alls lifvadt i kväll och så tål jag inte att röka cigarr,» jämrade han sig.

»Hvarför gör du det då?»

»För att lära mig.»

»Är det nödvändigt?»

»Axel Karlson rökte när han var åtta år, redan.»

»Då är du ju långt efter honom.»

»Inte i läsningen, för där är han en riktig krake emot mig.»

»Det beror nu på hvilken färdighet, som skall sättas först.»

Han såg upp och fångade ett leende i Elsas ögon.

»Det är något annat också jag skulle säga. Jag har tänkt på det hela tiden. Jag gaf tant öknamn — det var så fult.»

»Du kommer nog inte att göra om det.»

»Nej — men . . .» Det kom något hotfullt

i gossens ögon. »Ska velocipederna stå inlåsta då...»

»Här har du nyckeln. Ingen annan än du skall ha hand om den. Jag vet, att jag kan lita på dig.»

»Det tumma vi på.»

»Du tar nog hand om Tyra också. Bröder bruka vara rädda om sina systrar.»

»Jag är glad att hon inte var med. Är pappa hemkommen?»

»Inte ännu.»

»Då kommer han inte heller.»

»Kommer han inte!»

»Han ligger i stan, förstås — i sin privatvåning — där är stiltigt. — Aj då! Så illa jag mår!»

När Elsa sent omsider fått gossen i säng och kom in till sig, var det med tillfredsställelse hon tänkte på hur sjuk han varit. Det skulle nog dröja innan han nästa gång smakade förbjuden frukt.

Hon brukade somna så fort hon lagt sig. Nu kastade hon sig af och an, medan dagens händelser trädde fram skiftande som bilderna i ett kaleidoskåp.

Först husbondens afresa till staden och hans ord. »Fröken har blifvit solbränd, tror jag.» Blicken, som åtföljt orden, hade antydtt att han menat något annat — mera.

Glädjekänslan öfver att ha segrat i kampen mot barnen, hvilken undanträngt allt annat, utplånades helt plötsligt då fru Strannes bild steg fram och gjorde sig påmint.

Hon blef het af att grubbla på hvad denna kvinna upplefvat och af längtan att likna henne. Nu visste hon också namnet på den känsla som pinat henne redan på förmiddagen. Afund — ingenting annat.

»Sauve qui peut.»

Det var intet vackert valspråk och den som valt det hade nog vetat att ta för sig af hvad lifvet bjudit.

Hon och disponenten hade träffats utrikes... När? Hvar?... Elsa diktade den ena romanen efter den andra tills hon somnade framåt morgonen och drömde att Fido råkat i raseri och förföljde henne, samt att hennes fötter voro fastvuxna vid marken och hon måste värja sig med hugg och slag.

När hon vaknade, skalf hon af fasa öfver hvad hon genomgått, hvilket syntes henne verkligare än allt annat.

*

Det var nära på att Elsa kommit af sig, då disponenten kom in i salongen och ställde sig vid flygeln för att vända notbladen.

Hon hade fruktat att Trubadurens toner skulle förklinga ohörda under hans siesta och Tyra gå miste om det beröm hon förtjänade.

»Skiljas det är det svåra, sen jag har älskat dig,» gnolade han efter melodien i diskanten. Slutackordet hade förklingat.

»Jag får tacka fröken. Det var mig en verklig glädje.»

Han strök dottern smeksamt öfver håret.

»Tack skall du ha min flicka. Jag trodde aldrig det skulle bli något af din musik.»

Tyra rodnade af glädje och Elsa kände sig förunderligt lätt om hjärtat.

»Gamla Trubaduren,» återtog han och bläddrade i notboken. »Jag har hört den utrikes flera gånger och senast här hemma med Trebelli och Behrens bland andra. Där ha vi *Strettan* . . . »Synen af de—e—e—en—na rysliga bra—a—a—a—sa . . . Bränner till a—a—a—a—ska, he—e—e—e—la mitt mod . . . Släck denna fla—a—a—am—ma, som gör min fa—a—a—a—sa, eljes jag he—he—e—e—en—ne—slä—ä—äck—er i blod . . .», parodierade han.

»Sjung lite, pappa.»

»Är du tokig, flicka?»

»Disponenten tycks ha en präktig röst.»

»Har haft. Det är många år sedan jag sjöng.»

Han läde bort notboken.

»Vill inte fröken spela litet i stället?»

Han satte sig i soffhörnet bakom henne, med den tysta anmärkningen att ansiktet var snarare fult än vackert, men figuren makalös. Sådana skuldror och armar! Kraftiga och mjuka på samma gång. Och bysten, höfterna!

Hon satt några ögonblick tveksam om hvad hon skulle spela, okunnig, som hon var, om hans smak. Valde så efter sin egen och spelade ett par bitar af Chopin och Hayden samt till sist cavatinan ur Figaros bröllop.

Återigen kom han fram till pianot.

»Om ni vill dansa, bästa herr grefve, skall jag på zitrån spela för er . . .»

Nu sjöng han med full stämma och njöt synbarligen af att göra det.

»Jag visste inte att jag hade någon röst kvar,» sade han belåtet.

Stämman var ej så litet skroflig och oöfvad, men Elsa glömde det för den triumfblandade glädje hon erfor öfver att ha lockat fram den.

»Sjunger fröken?»

»Nej, men jag brukar få beröm för mitt ackompagnemang.»

»Det kan jag tänka mig.»

Han såg på sitt ur.

»Jag har några sticklingar uppe i parken, som skulle beskåras. Vill fröken följa med?»

Han hade inte bedt om hennes sällskap sedan första aftonen och det hade sårat henne.

»Jag kommer om ett ögonblick.»

Hon sprang upp på sitt rum och in i garderoben efter den nya hatten med hvita strutsfjädern, som hon köpt inne i staden.

»Den skyddar bättre för solen,» sade hon, då hon satte den på framför spegeln. »Modisten hade rätt,» tillade hon i tankarna, »den klär verkligen.»

De stodo under en gran och följde med ögonen en ekorres blyxtlika språng uppför stammen och därifrån öfver till nästa träd.

»Han har väl sofvit bort sin dag för att undgå solskenet, den lille slarfvnen, och är ute för att stjäla ägg i något fågelbo,» sade Elsa lifligt.

»Fröken har slagit sig på att studera naturlära, på sista tiden, tror jag.»

Hon rodnade.

»Jag skämdes öfver min okunnighet, då vi gingo här sist. Naturkunnighet är också ett intressant ämne, som man gärna går till botten med.»

»Fröken gör allting grundligt, tror jag.»

»Kanske? Jag hoppas det.»

»En sådan vacker lind,» sade hon och såg upp i trädets lummiga krona.

»Det gläder mig att fröken lägger märke

till min *Tilia euchlora*. Den hör egentligen hemma i bergstrakterna kring Svarta hafvet och blommar märkligt nog inte förr än på hösten.»

Hon lade sin hand på trädets skrofliga stam, men drog den genast tillbaka. Den var så bländande hvit och vacker mot den mörka bakgrunden och hon visste att han såg det.

»Ska vi slå oss ned här,» frågade han, då de kommo till en sittplats halfvägs uppe på berget.

Allt stod ännu i sin friskaste fågning. Granarna med ljusgröna årsskott, rönnarna med doftande blomklasar. På marken rundt om trängdes smörblommor, ögontröst, mandelblommor och violer. Mellan löfverket silade solstrålarna in och genom en uthuggning syntes tornet på villan och åns slingrande krökar.

»Det var något jag ville säga, annars hade jag inte besvärat,» började han ursäktande.

Ett drag af missräkning gled ofrivilligt öfver hennes ansikte.

»Fröken är inte inne i våra familjeförhållanden ännu. Min äldsta dotter kommer hem om ett par veckor.»

Han vände sig plötsligt ifrån henne och gjorde med knifven snitt efter snitt på ett par rosenbuskar glömsk, tycktes det, både af hennes närvaro och hvad han ämnade säga.

Hon satt och betraktade honom och tänkte på huru mycket det energiska, bestämda i hans rörelser och ansiktsuttryck svor mot det slappa, vällustiga draget kring munnen, som gaf henne så mycket att undra på.

När han vände sig om mötte han hennes spörjande ögon.

»Ursäkta,» bad han, fällde igen knifven och satte sig bredvid henne. »Hon skickades bort för att glömma ett tycke,» återtog han, som om han talat utan afbrott.

»Och det har hjälpt?»

»Nej. Kärlek är en sjukdom som inte botas så lätt. Den lär kunna vara dödlig till och med, sägs det,» tillade han med något frivolt i stämman som stötte henne tillbaka.

»Hvad har disponenten emot partiet?»

»Allt — och intet. Han är en hygglig pojke och ingenting annat.»

»Det är mycket det.»

»Visserligen! Men det lefver man inte på. Hon skrifver de jämmerligaste bref om att hon inte kan lefva utan honom och han bedyrar, muntligen och skriftligen — han är på ett landbruksinstitut nu — att han vill hugga ved, köra sten, eller förrätta hvad grof-arbete som helst bara han får henne. Det där sa jag visst också i min ungdom — och menade det troligen. Hvad tänker fröken om saken?»

»Jag?»

Elsa spratt till. Medan hon lyssnat till hans ord hade hennes eget lifs lilla roman plötsligt svällt ut från ett dunkelt, vemodigt minne till ett tragiskt öde.

»Om två människor älska hvarandra,» sade hon sväfvande.

»Börade kommatillsammans, menar fröken.»

»Det kan bli en lifslång saknad eljes.»

»En lifslång ånger också. För min del vet jag intet säkrare botemedel för en sådan där allt uppslukande passion, än att låta vederbörande få hvarandra. Hinder och skilsmässa äro som olja på eld — det borde jag kommit ihåg.»

Han satt med böjdt hufvud och snodde Fidos öron mellan de smala, nervösa fingrarna. »Jaså, du tycker inte om det, gossen min,» sade han, då djuret ändrade plats och lade sig vid Elsas fötter.

»*Han* tröstar sig nog. Män ha så många resurser — så många afledare,» återtog han efter en stunds tystnad. »För kvinnorna är det värre. Det kan tyckas som om oskuld och okunnighet borde vara en hjälp, men känslan — aningen — får så mycket större spelrum.»

»Hur länge ha de varit skilda?»

»Ett halfår. För så vidt jag vet. Det är

just det, ser fröken, att man aldrig kan vara säker nu i ångans och velocipedernas tidehvarf. Ett rendez-vous på andra sidan Atlanten är en småsak, om det gäller. Jag är rädd för hemliga möten — de äro så lockande.»

Den nedgående solen kastade kopparröda reflexer på trädstammarna och flammande gnistor mellan löfverket, som i den starka belysningen skimrade likt genomskinlig, klargrön kristall.

En berusande känsla af lifsglädje och lifsmöjligheter fyllde Elsas hjärta, medan ögonen girigt infångade hvarje detalj i den färgmättade landskapstaflan.

»Jag funderar på att köpa honom en egen-
dom,» fortsatte han och lät käppen beskrifva stora cirklar i sanden. »Förstör han också några tusenlappar om året, på misslyckade experiment, är jag karl att bära det. Det är minsann värdt något att slippa det här bråket. Kär skall naturligtvis hvarenda människa vara en eller flera gånger i sitt lif; men när man själf gått igenom de där sjukdomssymptomen finner man dem smått löjliga hos andra.»

Rösten, tonfallen, orden — allt skorrade mot hennes känslöstämning.

»Jag tror nu,» svarade hon häftigt, »att vi människor måste respektera hvarandras känslor, äfven om vi inte förstå eller dela dem. Re-

spektera dem lika mycket hos barnet, som hos den vuxne.»

»Ja bevars — jag begär bara lugn för mig själf,» svarade han säffligt.

»Tyra och Ivar ha inga lekkamrater och för litet nöjen nu under ferierna. Det kan leda till ett och annat som är orätt. Har jag rättighet att skaffa dem några förströelser,» frågade hon afmätt.

»Fröken är så klok och god att jag inte kan lämna barn och hem i bättre händer,» svarade han ridderligt. »Gör som ni vill.

Om jag ger med mig och låter de unga få hvarandra — som jag antar jag måste göra —» fortsatte han godmodigt, »är jag rädd fröken drar det kortaste strået. Kärleken medför så mycket besvär och nyförlofvade är det värsta jag vet. Jag kommer att ta min Matts ur skolan och låta fröken agera förkläde. Hindra hvarje sammanträffande mellan dem *före* eklateringen och vaka öfver dem *sedan*. Det var hvad jag egentligen ville säga.»

»För att bli också dem ett påhäng — en drake.»

Ordet undslapp henne mot hennes vilja.

»Vore vi människor, som vi borde vara, handlade vi alla i frihet, under eget ansvar,» tillade hon lugnare.

»Det kan gå för sig utom för barn eller

dårar — det vill säga kära — hvilket är samma sak,» svarade han och reste sig upp.

*

Långpolskan gick genom matsalen, biblioteket och vestibulen — ut och in — ut och in — medan ögon strålade, kinder brunno och lätta fötter rörde sig i takt efter musiken, hvilken tycktes stiga och falla allt efter som ungdomsskaran rörde sig i vidare eller trängre kretsar.

»Här dansar jag med lilla vännen min, som jag har i mina tankar,» stämde hela svärmen i för hvarje gång ringen bröts och ett dansande par svängde om där innanför. Gossen stadig och säker, flickan sväfvande lätt med hängande fläta eller håret böljande öfver rygg och axlar.

»Mera, mera,» bådo ifriga röster och klapande händer, då musiken omsider tystnade.

»Nej, det orkar jag inte,» svarade Elsa och steg upp från taffeln, som blifvit nedflyttad från öfvervåningen och under hennes fingrar lät som en hel orkester.

»Få vi en vals sedan? Om en liten, liten stund,» bad Tyra flämtande.

»Ja. När ni hunnit svalka er.»

Ute på verandan stod ett bord med förfriskningar, och snart steg glam, prat och skratt

upp därifrån likt lärkkvitter öfver vårgröna ängsmarker.

»Tyra och Ivar sköta sitt värdskap alldeles förträffligt,» tänkte Elsa, som satt sig något afsides, rädd att verka nedtryckande eller dämpa glädjen. Synbarligen lade ingen märke till att hon fanns.

»Tag en bit tårta till, Otto,» bad Tyra bevekande. »Den är snart slut, som du ser.»

»För din skull då,» svarade gossen och tog för sig en grundlig portion.

»Och efter honom har hon längtat och gråtit,» smålog Elsa med blicken fäst på gossens frodiga ansikte, klumpiga gestalt och förvuxna händer. »Snäll och trovärdig ser han ut, men någon Adonis är han då inte.»

Bredvid Ivar satt en blek, fräknig flicka med uppnäsa, oregelbundna drag och gulrödt hår, med hvilken han oupphörligt svängt om i dansen och nu spelade filipin. Felicia utan tvifvel!

Det var tydligt att hvarenda gosse hade en flicka i laget han svärmade för och att hans känslor voro besvarade. Men så oskyldigt och naturligt det var alltsammans, som de nu träffades i frihet och glädje. En fjärilslek öfver blommande fält innan lifvet hunnit strö sitt stoft på vingarna.

Det blef brådska och rörelse kring bordet

då musiken på nytt ljöd borta från matsalen och par efter par skyndade dit in.

Medan Elsa dundrade fram Donauwellen, gaf hon akt på hur väl Ivar förde sig och hur mycket bättre Tyra såg ut än någon af de andra flickorna.

Egentligen såg hon inte på de öfriga barnen annat än för att kunna göra ringaktande jämförelse med dem hon gifvit sitt hjärta.

»Jag kommer inte hem förr än sent — troligen inte alls,» hade husfadern sagt, då han for till staden, och allt som aftonen led ökades den känsla af missräkning Elsa redan då erfor.

Hon hade gjort sig så mycket besvär. Gladt sig åt denna fest som hade hon själf varit ett barn. Tyckt sig se fadern liflig och intresserad. Hört honom hviska tacksamma ord i hennes öra.

Ju vackrare och rörligare taflan hon hade för ögonen blef, dess mer pinades hon af att den som främst af alla bort skåda den ej var närvarande.

På en gång föreföll hela tillställningen henne förfelad och utan att veta det spelade hon mindre taktfast och säkert.

Det gick liksom en elektrisk stöt igenom henne.

Där stod han i dörren med vaknande nyfikenhet och intresse i blicken.

Hon slog tvärt om och spelade en ringdans så att det ekade i salen.

Nu voro barnen riktigt i sitt esse. Det syntes och hördes på de lifliga rörelserna och stampande fötterna.

»Roligt ha vi haft och roligt ska vi få — här finns fästefolk i banco,» jublade spröda röster om hvarandra.

»Ingen vill dansa med Baby,» klagade Annie, med tårar i de mörka ögonen, och smög sig intill fadern.

»Så får väl pappa göra det,» svarade han och svängde henne rundt hvarf på hvarf.

Det blef så underligt fullt och varmt i Elsas hjärta. För första gången i sin lefnad kände hon sig som medelpunkten i ett hem.

Att detta hem ej var hennes hade hon glömt.

*

Ivar gjorde förvånande framsteg i tyska och Tyra i musik och franska. Det gick så lätt att arbeta numera, och det var en riktig täflan barnen emellan att göra Elsa till nöjes.

Deras intressen voro hennes, det visste de. Därför fruktade de heller aldrig att anförtro henne sina glädje- och sorgeämnen.

Krocketplatsen var utvidgad och de flesta

aftnar hördes därifrån rullandet af klot, ljudliga skrattsalfvor och muntert prat.

Det underbara var att barnen, sig själfva ovetande, aldrig lefvat under större tvång och aldrig känt sig så fria.

Efter kvällsmaten kunde Elsa spela en vals eller polska och låta dem dansa så länge de orkade. Med hvarandra om inga lekkamrater funnos. Efter fritt val om så var.

Husbonden var mera hemma än första tiden. Hon försökte åtminstone inbilla sig det och uppbjöd hela sin uppfinningsförmåga för att göra honom hemmet kärt och angenämt.

Språkkunskaperna kommo henne till hjälp. Han tyckte om att öfva upp sin förlegade franska, och samtalet flöt så mycket lättare därför att hon blef mera fri och otvungen i känslan af öfverlägsenhet.

Utan att han bedt henne, öfvertog hon Rosas roll och spelade hvarje dag efter kaffet stycke på stycke. Försöksvis, till att börja med, för att komma under fund med hans smak.

Att han inte i likhet med henne älskade den klassiska musiken blef henne genast klart.

Hon lånade noter från en musikhandel inne i staden. Valde, vrakade och öfvade sig om förmiddagarna för att kunna spela korrekt — antingen han lyssnade eller ej — hvilket hon sällan visste.

Var det en opera han kände till och tyckte om, hände det att han kom och ställde sig vid flygeln, eller gnolade melodien ute på verandan, hvilket gjorde henne glad för hela dagen.

Inom kort visste hon att han helst hörde operettmusik och att Offenbach var hans favoritkompositör.

Striden mellan egen smakriktning och egna inrotade fördomar gent emot begäret att vara honom till nöjes, var snart utkämpad; men, när hon lät de lätta, glada melodierna med den tillhörande frivola, fadda texten strömma fram under sina fingrar, blygdes hon för sig själf.

I biblioteket — där hon röjt ut, ordnat, flyttat om och dammat af hvarenda bok — hade hon nederst på golvet bland papper och skröp — funnit en mängd sångnoter.

»Har han sjungit efter dem,» frågade hon sig och spelade en afton — för att få svar därpå — ackompagnemanget till Lindblads »Den skeppsbrutne».

Han var synbarligen ur humör, där han gick af och an i rummen, tystande på Ivar och Tyra så snart de höjde sina röster ute i matsalen, där de spelade dockteater.

Hans gång blef långsammare, medan en ljusning spred sig öfver det mörka, misslynta ansiktet.

Nästa ögonblick lyfte han boken från notställaren och såg på den med glada, igenkännande ögon.

»Hvar har fröken snokat upp den,» frågade han lifligt.

»I en skräpvrå.»

Det kom allvar i hans ögon.

»Mycket i ens förflutna lif är inte bättre värdt än att stanna i skräpvrån; men ett och annat finns dock som förtjänar att dragas fram i ljuset — och dammas af. Godt om någon hjälper en med det.»

»Hans koja stod vid sjön.

Hans julle låg vid strand...

Och så bar det af öfver glittrande vågor.

Så säll var hans färd.»

Medan han sjöng trädde en hel här af glada hågkomster och minnen från de första åren af hans äktenskap — då hans intressen aldrig gingo utom hemmet och hustruns sällskap var honom nog — fram i dagen.

Helt annorlunda, sorgsen, ljud stämman i slutorden... »fråga de hjärtan som älskat, de veta, de känna den graf där han funnit sin ro.»

»Här skall jag ha ett af mina bravurnummer från forna dagar,» sade han och bläddrade ifrigt i en annan notbok. »Den resande studenten — känner fröken till den?»

»Ja visst! Den är vacker.»

»Ja, är den inte — både ord och musik.»

Han sjöng sång efter sång och hon tröttnade ej att ackompanjera.

Det blef tyst i matsalen. Barnen hade gått och lagt sig, utan att säga godnatt.

När han såg på sitt ur visade det på half ett.

»Jag har glömt tid och allt annat,» sade han förargad. »Det får inte ske.»

*

Naturen stod i sin högsommarskrud. Det fanns ingen telnings, intet strå som ej skälfdes af lefnadslust och lycka. Ingen insekt som ej lefde sitt lif så fullt det kunde lefvas.

I den solmättade, doftfyllda luften låg också en pådrifvande, mäktig kraft, som under nattens och hvilans timmar blef en stegrad lifsyttning, förande framåt till frösättning och mognad.

Uppe på bergshöjden stod vildtörnet i blom och på rabatterna vecklade en och annan rosenknopp försiktigt ut sina blad. Rågen började hvitna och i frukttädgården mönstrade Tyra och Ivar den blifvande skörden, glädjande sig öfver den myckna karten, som det var för tidigt att bita i — äfven för dem.

Elsa hade hittills endast vistats på landet under kortare tid. Antingen för att tala franska

med familjemedlemmarna, eller gästa någon af sina elever och i båda fallen känt sig som en främling eller ett nådehjon bjudet på smulorna från den rike mannens bord. När det var som härligast måste hon vanligen resa sin väg, för att lämna rum åt någon annan gäst. Hemtam hade hon aldrig hunnit blifva.

Där hon nu gick omkring på Heleneborg, i orangerier, trädgårdar och park, var det som trampade hon på egen mark och alltsammans varit hennes. Inte att hon tänkte tanken fullt ut. Det var endast känslan af tillhörighet som fanns där och omedvetet gaf färg och rikedom åt tillvaron.

För öfrigt tänkte hon inte mycket just nu. Hade knappast tid med annat än att vara lycklig — underbart, oblandadt lycklig.

Hvar helst hon såg Annie tog hon henne i sina armar som hade det varit hennes eget barn. Var hon med Tyra och Ivar fick och gaf hon förtroende och kärlek, som hade hon känt dem från födseln. Ordnade hon ett och annat inomhus var det med samma intresse som hade hemmet varit hennes genom oupplösliga band.

Tjänarna lydde hennes minsta vink. Hon hade endast att befälla — det gaf känsla af makt.

Ville hon ut och åka stod ekipaget färdigt

och betjanten vid fotsteget med silkesfilten på armen.

Blommor, lyx, komfort, skönhet, allt stod henne till buds, eller lockades fram efter hennes önskan, och väckte slumrande begär.

De böcker, som kommo ut, lågo framför henne så godt som innan hon visste att de funnos till — och ligga fingo de.

Hon läste aldrig numera och frågade sig ej efter orsaken därtill. Hade hon det gjort, skulle hon kanske ha sagt sig: att när människan lefver sitt lif fullt, diktar hon själf och har nog däraf, samt att det är först när tillvaron är tom, fattig, eller smärtfylld, hjärta och sinne söka tröst, motsvarighet och hvila i och emellan raderna af en bok.

En och annan gång gick hon upp på bergskrönet för att se solnedgången, men tog då Tyra och Ivar med sig. När de tröttnat på att sitta stilla, som de snart gjorde, reste hon sig också, men hade svårt dölja sin glädje om husbonden bad henne stanna kvar.

Medan solen sänkte sig efterlämnande glödande strimmor af guld, purpur och violett, berättade han stundom om sina resor till sjös, eller i främmande länder, njutande af att ha en åhörarinna som inte lät ett ord gå förloradt och med en snabb uppfattning förenade ett lifligt sinnes hela känslighet.

Ibland hände det dock, att hon oförmärkt ledde honom in på andra ämnen därför, att längtan efter att själf få se något af världen, blef så stor och fordrande, att den verkade pinsamt.

Fyrarna därute, med det skarpa röda och gula skenet, lockade också likt varma, älskande ögon.

*

Värmen blef olidlig.

Hvarje morgon gick solen upp öfver en klarblå himmel och hvarje middag stego blygrå svafvelkantade moln upp i söder, för att framåt aftonen sjunka med den glödande solskifvan.

Öfver dal och höjder stod värmen som ett glimmande töcken och mellan träden, där ingen vind svalkade, som en kväfvande ånga.

Heleneborg låg med nedfällda markiser, liksom halfsofvande tills fram på eftermiddagen, då vattningen af gräsplaner, rabatter och blomstergrupper tog sin början.

Det var Elsa en glädje att se de långa slangarna skrufvas på vattenposterna och fyllas undan för undan, medan strålduschen förfriskande spred sig öfver de tynande plantorna.

»Jag önskar vi kunde vattna hela parken,

träden börja gulna,» sade hon och vände sig till disponenten, som satt på verandan med ett glas islemonad framför sig.

»Så farligt är det väl inte. Men få vi inte regn snart, så? Hvad tror Dalgren?»

Trädgårdsmästaren, hvilken stod i spetsen för en hel svärm handtlangare, närmade sig med mössan i handen.

»När de där gubbarna ladda ur sig — och det lär inte kunna dröja — få vi mer än nog, tänker jag,» svarade han och visade på åskmolnen, som för hvarje dag trädde fram tidigare och antogo allt mera hotande färger och dimensioner.

Elsa grep efter handarbetet, men lade genast ner det med en känsla af att det var för tungt att lyfta eller hålla i handen.

Det låg något söfvande i vattnets plaskande, och något uppfriskande i svalkan från de daggvåta gräsmattorna.

»Nu börjar man kunna lefva,» sade hon och rätade på sig. »Skola vi inte...?»

Hon hejdade sig. Han sof.

Under sömnen träder människoansiktet ofta nog fram med sitt rätta, sanna uttryck.

Han såg trött ut, likt en som dragit allt för stora växlar på lifskapitalet. Men som han satt där slapp och åldersmärkt, drog ett förnygrande leende öfver de fylliga, nervösa läpparna. Han drömde.

Å nej, så färdig med lifvet som det kunde se ut var han långt ifrån och . . .

Det kom öfver henne en längtan att för alltid jaga bort det där trötta, blaserade draget, som talade om öfvermättnad, och fylla hans lif med en transfusion af nya, pulserande intressen. Hon kände sig ha makt därtill.

En surrande fluga slog sig ned på hans tinning.

Skulle hon jaga bort den? Vågade hon?

Begäret att för ett ögonblick, hugsvalande och smekande, beröra hans pannablet allt starkare.

Hon sträckte redan fram handen, men drog den häftigt tillbaka.

När han vaknade sydde hon med feberaktig brådska.

»Fröken lider också af värmen, ser jag,» sade han med en blick på hennes upphettade ansikte. »För min del står jag inte ut längre. I morgon far jag till hafs och stannar borta tills hettan ger med sig.»

Hästhofvar gnisslade mot sanden. En herre och en dam kommo i sakta skridt ridande uppåt körvägen.

Han reste sig med ett utrop och skyndade utför trappan.

»Hvad blåser det för vind i dag,» frågade han upprymd och fattade fru Strannes häst vid tygeln.

»Ingen alls tyvärr,» svarade hon och förde den parfymerade näsduken öfver den heta, fuktiga pannan. »Tillåt mig presentera. Baron Hjelm, disponent Ström.»

»Får jag låta sätta in hästarna?»

»Omöjligt. Baron ville absolut ha sig en ridtur före middagen och lockade mig med sig.»

»Också en version af sanningen,» svarade baronen med en hastig blick på ryttarinnan, hvilken ej tycktes ha ögon för annat än hästen, öfver hvars svettdrypande hud hon lugnande förde sin ena behandskade hand, medan den andra hade ett säkert grepp om tyglarna.

Elsa drog sig tillbaka pinad af att vara till öfverlopps, men på samma gång kvarhållen af ett oemotståndligt begär att se, höra, iakttaga.

Fru Stranne var starkt upphettad och inte till sin fördel; men det oaktadt betagande i den eleganta åtsittande riddräkten. Disponentens ögon hängde fast vid henne.

»Får jag bjuda på något att dricka då,» frågade han ifrigt.

»Tack.»

»Fröken!»

Elsa trädde fram.

»Var god skaffa hit champagne med is.»

»Fröken har inte besvarat min visit,» inföll fru Stranne i det hon böjde sig öfver hästen och med en mjuk rörelse räckte fram handen.

»Jag har inte haft tid.»

»Och jag som väntat hvarje dag.»

Elsa skyndade bort för att uträtta husbondens uppdrag. När hon återkom följde af betjänten, som bar en silfverbricka med skålformiga kristallglas, en ishink och tvenne champagneflaskor, hörde hon honom planlägga med sina gäster om ett sammanträffande ute i skärgården dagen därpå.

*

Husfadern hade varit hemifrån ett par dagar redan.

Han hade hitintills farit ut och in, mellan staden och Heleneborg. Stannat borta både dag och natt emellanåt, men dock varit att vänta hem hvad stund som helst. Nu var han borta på fullt allvar.

Vid åsynen af det eleganta resgodset fick Elsa en beklämmande känsla af att han rustat sig för en längre bortovaro, och när han viftade sitt farväl, förstod hon att han glädde sig däråt som en skolpojke öfver ferierna.

Tyra och Ivar sågo hans afresa med mera glädje än saknad, i förkänslan af ökad frihet, och för tjänarna blef den en oväntad befrielse från en hel mängd sysslor.

Betjänten och kokerskan fingo ledighet att

besöka vänner och anhöriga och det öfriga husfolket mera tid att lefva sitt eget lif, och njuta af sommaren.

Det var endast Elsa, som kände det så förfärande tomt.

Från och med den stund hon trädde öfver Heleneborgs tröskel hade husbondens personlighet fyllt hela huset.

Från första ögonblicket hade hon hört hans namn på allas läppar. »Herrn, disponenten, Henrik, pappa.»

Det var aldrig annat.

Med hans gillande som slutmål, hade hon tagit upp sina plikter. På och för honom hade hon tänkt, då hon ordnat den minsta småsak i hemmet. På honom hade hon väntat morgon, middag och afton, lycklig som ett barn om maten smakade honom, eller hon kunnat gissa sig till någon af hans önsknningar.

Just det att han kom och for. Att hon aldrig var säker på, att han skulle stanna och aningsfullt kände, att han längtade efter omväxling, sporrade henne att fångsla och hålla honom kvar.

»Det är för varmt att läsa och spela. Ni få ledigt barn, tills det blir omslag i vädret,» sade hon med en trött blick på åskmolnen, ur hvilka det allt emellanåt smått mullrade.

»Få vi telefonera efter Otto och Felicia?»

»Gärna.»

»Och bedja dem stanna ett par dagar?»

Elsas ansikte ljusnade.

»Det är bäst jag skrifver till fru Holm.»

»Och låter mig kila in med brevet,» bad

Ivar.

»Nej. Vädret ser för hotande ut, men jag ser ingenting som hindrar Rundström att köra er in till staden och hämta ut edra vänner med detsamma. Jag skrifver medan han spänner för.»

Barnen jublade och Elsa kände sig lättare om hjärtat. Hon skulle få vara ensam med de pinande, oroliga tankarna.

Allt som dagen led blef värmen mera tryckande.

»I dag vattnar jag inte,» sade trädgårdsmästaren och räckte Elsa ett helt fång nyutslagna rosor.

»Tack. Det var skada skära af dem — disponenten . . .»

»Han hade inte fått se dem i alla fall. Vi få oväder och det snart. Regnet skulle piskat sönder dem.»

Hon såg sig tviflande omkring. Molnen hade ej stigit högre och åskan upphört att mullra. Intet grässtrå, intet blad rörde sig. Fåglarna hade slutat att kvittra, insekterna att surra.

Djupt inne i mörka, ihåliga trädstammar flockade sig skrämda ekorrar och borta vid isdösen låg Fido med hängande tunga, flämtande af värme.

»Kanske finns det en smula vind uppe på bergskrönet,» tänkte Elsa och fick lust att gå dit.

Hon behöfde inte vara ängslig att möta någon nu och gick som hon var i en tunn, löst hängande morgonrock.

Samma kvalm där uppe. Och en sådan himmel! Nu såg hon det och blef rädd. Erggrönt, kopparrött, mörkgredelint, hemskt gråsvart, och därunder hafvet som en blank metallskifva randad med mörka, hotfulla strimmor.

Där ute fanns han. Hon visste inte hvar. Inte med hvem. Kanske med...

Molnmassorna sammandrogo sig till en kompakt massa, från hvilken de ljusa färgerna plötsligt bortsopades.

»Jag telegraferar om det är något jag vill. Är allt godt och väl behöfs inga skriftliga meddelanden. Inga bref äro goda bref,» hade han sagt och därmed lagt en klyfta mellan sig och hemmet.

Hvart än tankarna gingo var det lika pinsamt.

En krusning drog fram öfver vattnet, där det var som mörkast, och spred sig med blyxtens

hastighet. I ett nu lösgjorde sig en gråhvit, töckenlik molnmassa och kom framrullande oemotståndlig som en snölavin.

En sandpelare hvirflade vid Elsas fötter och gjorde dagen till natt.

Hur hon kom ner visste hon inte.

Hon hade inte mer än en tanke. Han hade anförtrott henne barn och hem. Det kunde vara fara å färde och hon stod inte på sin post.

»Tant! Tant!»

Barnen trängde sig förskräckta omkring henne, där hon stod inne i Babys rum förtumlad och andtruten med axlar och hals sönderpiskade af hagelskuren, som smattrade mot plåttaket likt gevärssalvfor.

Tjänarna, hvilka rusat till för att stänga fönster och dörrar, samlades också omkring henne och hon lät dem stanna med en oklar förnimmelse af att faran var mindre ju flera som delade den.

»Tänd ljus! Tänd ljus,» bådo barnen och gömde sina förfärade ansikten vid hennes bröst.

I detsamma delades mörkret af en bländande blixtnått följt af ett brakande, som hade hela berget störtat ner.

Elsa sprang upp, men sjönk tillbaka pressad af en tyngd hon ej kunde motstå.

Några ögonblick var allt ett öronöfvande då, tjut och hvisslande.

»Gode, gode Gud, fräls oss,» bad Tyra med knäppta händer. »Bevara min pappa, mina små syskon och . . .» hennes blickar gledo rummet rundt . . . »alla människor.»

En ny blix och en ännu häftigare åskknall kom huset att darra i sina fogningar.

Tyra, som väntat ögonblicklig bönhörelse, såg upp med förvånade, skräckslagna ögon.

»Tror tant inte att Gud hör mig?»

»Jo visst hör han.»

Hon förmådde inte lägga öfvertygelse och värme i stämman.

»Han vill straffa oss för att vi varit så stygga,» snyftade flickan.

»Det är ett naturfenomen, kära barn, som kommer sig af . . .»

En ljungande blix afbröt henne.

»Låt oss tända ljus och stänga för fönstren,» återtog hon sväfvande på målet.

Hennes blickar föllo på Annie, som sof med det ljufva ansiktet hvilande mot kinden.

»Ett sådant litet barn — så trygg och omedveten — har jag också varit,» tänkte hon vemodigt.

»Om bara pappa vore hemma,» klagade Ivar.

»Ja, om han det vore!»

All den ångest Elsa känt sammanpressades i dessa få ord.

»Bara det inte händer honom något,» fortsatte gossen.

Hon hade tänkt detsamma mer än en gång.

»Tala inte så,» bad hon blek af sinneshörelse.

Ovädret rasade alltjämt med åska, blix och strömmande regn, men dess kraft var bruten genom själfva sitt öfvermått.

Tjänarna gingo hvar till sitt.

Tyra och Felicia sofvo i samma säng — för att skydda hvarandra — gossarna med kläderna på »för att vara till hands».

Elsa öppnade ett fönster i biblioteket och lutade sig ut därigenom.

Mellan trädkronorna flammade blixarna, likt bengaliska eldar. Åskskrällarna hade förbytts till ett doft mullrande, men luften var ännu tung och tryckande.

Blodet sjöd brännande hett genom hennes ådror och dref henne från rum till rum, utan rast eller ro.

»Skall jag eller skall jag inte,» frågade hon sig upprepade gånger innan hon gick ut i vestibulen och försiktigt, som hade det gällt ett inbrott, tog nyckeln till husfaderns enskildta våning och öppnade dörren.

Det hade varit den naturligaste sak i världen att hon gått hit in hvad dag och stund som helst för att se efter att också här —

förnämligast här — allt var i ordning; men en obestämd känsla af grannligheten och motvilja hade afhållit henne därifrån, på samma gång hennes tankar mer och mer kretsat kring dessa afstängda rum, hvilka bättre än allt annat kunde gifva besked om hans vanor och tycken.

Vid blixternas blågula sken såg hon det ena partiet efter det andra i det yttre rummet träda fram utan att kunna fånga totalbilden.

»Vågar jag tända ljus,» frågade hon sig medan de skälfvande fingrarna ströko eld på en tändsticka.

Det stod en praktlampa med onyxfot på ett med pärlemoinläggningar siradt divanbord. Nästa ögonblick brann den med klar låga.

Nej! Någon kunde gå förbi och se ljus-skenet. De tunga draperierna stängde visserligen för fönstren, men persiennerna måste också ner. Nu blef hon lugnare och såg sig omkring.

»Och detta allt behåller han för sig själf,» tänkte hon medan blicken uppfångade de olika konstföremålen — taflorna, brons- och marmor-skilderierna — som gjorde rummet till ett museum i miniatyr.

Hon förstod ögonblickligen att alltsammans var minnen från hans utrikesresor, eller från lyckligare perioder i hans lif, och fick en beklämmande känsla af att hon stod honom så fjärran, som låge en värld dem emellan.

Hon tände ett ljus, släckte lampan och begaf sig till närgränsande rum.

Här stod skrifbordet med sin bekväma stol.

Han skref visst alla sina bref på kontoret. Bläcket var intorkadt och bordskifvan belamrad med porträtt af den döda hustrun, barnen och människor, hon ej kände.

En suck steg ofrivilligt öfver hennes läppar.

På bokhyllan straxt bredvid förvarade han säkerligen de böcker, han helst läste.

Naturkunskap, trädgårdsskötsel och romaner. Marcel Pre'vost *Les demi vierges* och *Lettres de femmes*. Kroghs *Albertine* och Bangs *Haablöse Slaegter*. *Nana*. *Madame Bovary*... *Giftas*... *En dåres bikt*... Hon slängde böckerna, som hade de bränt henne, medan hon frågade sig hurudan människa han egentligen var med sin underliga sammansättning af ädlare och lägre instinkter, känslor och impulser.

»Med *hans* moral har jag intet att skaffa,» hade hon en gång sagt och nu hade han blifvit den enda människa i hela världen, hvars karakter och tankesätt hade något att betyda.

Öfver bokhyllan — så mycket i skymundan som möjligt — hängde några oljefärgstaflor, hvilkas torra, kyliga färg och petiga utförande talade mera om ihärdigt arbete än talang.

Innan hon sett den anspråksfulla signa-

turen — Rosa Lindman, i starkt framträdande typer — hade hon gissat sig till målarinnans namn.

Ett skadegladdt, belåtet leende krusade hennes läppar.

Den korta sommarnatten led mot sitt slut. Åskvädret hade helt oeh hållet dragit sig tillbaka. Hon släckte ljuset och drog upp persiennerna.

Innerst låg sängkammaren.

När hon steg öfver tröskeln sjöd blodet upp i hennes kinder.

»Hvarför är jag egentligen här? Tänk om han eller någon annan, nu såge mig,» sade hon sig, färdig att vända om.

Så bekvämt och på samma gång luxiöst här inne var. Badrummet alldeles bredvid. Mjuka stolar och hvilsoffor, parfymflaskor, silfveraskar, borstar, dyrbara toalettpjeser. En mängd porträtt också borta på kaminfrisen. Operettdivor nästan allesammans.

Hvad hon såg stötte tillbaka och lockade på samma gång.

En sådan bädd — bred och mjuk! Hon strök med handen öfver den spetskantade hufvudkudden.

På nattduksbordet stod en fotografi i ciserad ram återgifvande bilden af en kvinna i praktfull fantasidräkt med högt uppsatt hår,

nakna axlar, korta kjortlar och förtjusande fötter.

Ansiktet doldes visserligen af en halfmask, men ... Elsas ögon vidgades af förfäran och ovilja. Fru Stranne! Det var ej att misstaga sig på.

Hon visste inte hur hon kom ut och kunde aldrig erinra sig att ha hängt upp nyckeln på kroken i vestibulen.

*

Regnvattnet sipprade och porlade i otaliga rännilar ner från bergshöjden och utför sandgångarna i hvilka det skurit djupa fåror. Dröp från bladverket, som lyste blankt i solskenet, och glittrade på gräsmattorna.

Natten och dess fasor syntes Elsa som en hemsk dröm, där hon stod nere vid rosenkvarteret och insöp den friska, doftmättade luften.

»Gjorde ovädret mycken skada?» frågade hon trädgårdsmästaren, som höll på att binda upp några slokande, sönderpiskade bladväxter.

»Å nej! Men hade jag inte täckt öfver fönstren i drifbänkar och orangerier, skulle det blifvit en förödelsens styggelse.»

»Det kom ju alldeles oförberedt.»

»Inte för mig.»

»Tror mäster att åskan slog ned här i närheten?»

»Ja, fröken — uppe på bergskränet. Soffan, herrn brukar sitta på, är splittrad.»

»Gud i himlen!»

Hon hade ämnat sig dit upp och därifrån till skogssjön, för att förfriska sig med ett bad, efter den genomvakade natten. Nu halfsprang hon vägen fram.

Tänk om han varit hemma och suttit däruppe, som han brukade just vid den tiden? Naturens alla företeelser intresserade honom. *Han* skulle inte låtit skrämma sig.

Ovädret hade synbarligen rasat ännu värre här uppe. Den upprifna marken, det strömmande vattnet och söndertrasade löfverket buro vittnesbörd därom. Där låg ett afbrutet ungträd midt öfver gångstigen och där ett annat uppryckt med roten.

Soffan var splittrad i små smulor och flaggstången kullvräkt.

Hade hon fördröjt sig ett par minuter skulle åskstrålen träffat också henne.

»Ack, att den gjort det!»

Orden halkade öfver hennes läppar framdrifna af en henne främmande känsla af ångest och fruktan. Nästa ögonblick var den borta. Skingrad likt molnen af den friska vinden och det glittrande solljuset.

Hon försökte samla nattens mörka, pinande tankar och känslor till ett helt för att genomleva dem ännu en gång; men fann till sin glädje att det var omöjligt här i dagens ljus med naturens alla vittnesbörd om vederkvickelse och nyvaknad lycka för ögonen.

Göken gol, som gjorde han sig till talman för den allmänna belåtenheten. Fåglarna kvitterade, liksom berättade de för hvarandra nattens tilldragelser, och insekterna surrade färdiga att söka förnyad sötma ur de regnvåta blomkalkarna.

Hon gick framåt med badhandduken öfver axeln och kjortlarna uppfästa för att skydda dem mot vätan.

»Fröken har en rent af härlig kropps-konstitution.»

Dessa läkarens ord runno henne plötsligt i minnet.

Ja! Hon hade vakat natten igenom, under skrämmande ängslan, och här gick hon sväljande af kraft och hälsa, medveten om sin kropps smidiga skönhet.

Hon började göra jämförelser.

»Fru Strannes figur är smärtare och elegantare, men inte så välproportionerad. Jag har aldrig uppträdt med bar hals och bara armar. Om jag gör det, skall jag fördunkla henne.»

En pinsam rodnad spred sig öfver hennes panna.

»Hvarifrån får jag sådana tankar, som jag aldrig förr tänkt och inte vill tänka? Är jag då en så helt och hållet förändrad människa?» frågade hon sig ångestfullt.

»Kanske,» blef det bäfvande, ovissa svaret.

Ett var säkert. De trettioåtta åren, som för ej länge sedan tyngt hennes hjässa, syntes nu fjäderlätta. Hvad betydde väl årens antal? Eller håret och hyn? Var det inte själen, sinnet, känslan, som var gradmätaren för en människas ålder?

Nu om någonsin var hon ung med fordringar på lifvet. Nu först kände hon sig mäktig att lefva det helt, gifva sig helt.

Hon slog händerna för ögonen och andades kort och flämtande.

»Hvad skall det bli af mig,» jämrade hon sig, medan en stormvind svepte igenom hennes själ och en blixalik stråle upplyste dess innersta gömslen.

Hon hade gått sitt lif fram utan brytningar. Upptagen af sitt arbete. Nöjd, om inte lycklig. Nått själfva middagshöjden — lifvets vändpunkt — då hon bort nöja sig med att gå vägen utför, tålig och tacksam . . . Nej, inte tacksam. Därtill hade hon allt för litet att blicka tillbaka på.

Hennes hela inre gjorde revolt.

Hon ville inte låta sig nöja, inte stå utanför, inte resignera, förr än hon också suttit vid lifvets festsmyckade bord och druckit sig otörstig af kärlekens och njutningens vin.

Kanske hade njutningslystnaden legat henne i blodet? Hon visste det ej! Eller hade den amrats upp af lyx, vällefnad och öfverflöd? Hvad visste hon om sig själf? Hvad vet den ene eller andre förr än möjligheternas dörr öppnats för frestelsernas brokiga skara. Den, som står må då se till att han inte faller.

Hon stannade vid skogssjöns strand färdig att svalka sitt heta blod i dess genomskinligt klara vatten.

Nej! Ovädret hade här uttömt hela sin brutala kraft. Bräckt träden, vräkt upp dy, afbrutna grenar och skräp på stranden, nedanför hvilken vattnet bredde sig gråbrunt och grumligt.

Det är först när stormen gått fram öfver de stilla vattnen, det visar sig hvad som gömmas på djupet.

*

»Marika kommer tisdag. Jag själf lördag.
Henrik.»

Elsa stod med telegrammet i handen, lycklig öfver att det adresserats till henne.

»Bara sex dar kvar till han kommer,»
tänkte hon och skyndade genom matsalen ner
till köksregionerna.

Hela huset skulle fejas och ordnas och
hon gick till arbetet med en ifver och glädje,
som väckte tjänstefolkets uppmärksamhet.

»Om hon vore hans hustru, kunde hon
inte vara nogare,» fnyste Mina.

Husbondens kläder voro ute till vädring.

Elsa hade synat hvartenda plagg och kommit
under fund med att hornknapparna i en ytter-
rock också fått smaka rottingen.

»Kanske inbillar hon sig att hon blir det,»
inföll Berner, som hjälpte till med arbetet.

»Det är hon för klok till.»

»Hvem vet? Kvinnfolk ä' alltid mer eller
mindre galna.»

»Tack, du!»

»Vid hennes ålder, menar jag.»

»Ja, ja,» återtog Mina betänksamt. »När
jag lägger tillsamman ett och annat, ser det
misstänkt ut. En gång musicerade dom till
långt fram på natten och jag har gifvit akt
på att hon följer honom med ögonen hvart
han går.»

Trädgårdsmästaren brukade ordna blom-
morna i vaser, skålar och jardiniärer. Nu hade
Elsa sagt ifrån att hon ville göra det själf.

När hon kom in i Marikas rum, med ett

helt fång blommor, stannade hon obeslutsam vid dörren.

Hon hade varit här inne förut; men nu först slog det henne hur förtjusande denna i skärt och hvitt hållna jungfrubur verkligen var. Väggar, takmålningar, gardiner, möbler, prydnadsföremål, allt i samma bleka färger. Ungdomligt ljusst och lätt så att det smekte ögat.

»Här inne passar ingenting annat än rosor — bleka, skära rosor,» suckade hon och fick tårar i ögonen. »Ung! Ung och älskad. Hon förstår inte själf hur lycklig hon är.»

När Elsa några timmar senare såg en smärt, blek flicka stiga ur en första klassens kupé, skulle det inte fallit henne in att det var Marika, om ej Tyra och Ivar sprungit henne till mötes. Hon hade skapat sig en så helt annan bild af husets äldsta dotter.

»Hon ser ju ingenting ut,» var hennes första tanke. Den nästa, att det var något elegant, mjukt i hennes sätt att gå och föra sig, som ovillkorligen fångslade ögat.

»Hvar är pappa,» frågade den hemkomna och såg sig oroligt omkring.

»Vid någon badort — Skagen eller Helgoland» — förkunnade Ivar viktigt.

»Inte hemma!» Hennes ansikte blef med ens ljusare och färgrikare.

Tyra och Ivar pratade oafbrutet under hemfärden och Elsa gladdede sig däråt.

Hvad hade hon i själfva verket gemensamt med denna unga flicka? Hvad skulle hon säga henne? Skulle hon kalla henne vid namn, eller...?

En fin, liten hand lade sig tveksamt på hennes.

»Jag får väl säga tant, jag också?»

»Visst får du det! Tack!»

Åkdonet ilade framåt genom staden utåt den dammiga landsvägen.

»Hvad jag är lycklig öfver att vara hemma,» sade Marika och sträckte sig fram för att fånga första skynten af Heleneborg.

Ingen visste hur det tillgick; men en elegant karriol snuddade i detsamma så nära vagnen att en sammanstötning syntes oundviklig.

»Se upp en annan gång och kör inte rakt på folk,» skrek Rundström och vände sig om.

Häst och karl voro redan borta, insvepta i ett moln af damm.

»Du skadade dig väl inte, Marika,» frågade Elsa oroligt.

»Nej — inte — alls.»

Den unga flickan var för upprörd att kunna tala. Elsa såg färgen komma och gå på hennes kinder.

»Han kastade ett papper in i vagnen. Jag såg att han gjorde det,» ifrades Tyra.

»Tag reda på det då.»

Marika makade på sig för att låta henne söka.

»Det kom rakt på dig.»

»Då skulle jag väl sett det.»

Elsa hade blifvit tyst och grubblande.

På trappan mötte Annie, som de sista dagarna inte talat om annat än stora syster, men nu blyg och rädd vände sig ifrån henne.

»Känner du inte igen syster Maja, som brukade berätta sagor och läsa aftonbönen innan du somnade?»

»Annie vill till Tantan,» klagade den lilla och sträckte armarna mot Elsa.

»Du är litet främmande för henne ännu. Barn glömma så lätt. I morgon är hon troligen hellre hos dig,» tröstade Elsa med något af en moders stolthet och glädje i stämman.

Marika blef allt mera nervös, ju längre det led mot aftonen.

»Du är visst trött,» sporde Elsa.

»Jag sof inte på tåget i natt och skall gå tidigt till sängs.»

Luften var underbart ljum och ljuf och när hvar och en gått till sig blef Elsa sittande i det öppna fönstret med pannan stödd mot handen.

Doften från rosenkvarteren var så stark

att den blef förnimbar, liksom med alla sinnen. Från fälten hördes nattskärans knorr och i trädchronorna denna klagande, obestämda susning, om hvilken ingen vet hvadan den kommer eller hvart den går, men som alltjämt är lika ny och underbar för hjärta och sinne.

Med dessa naturens dämpade, mystiska stämmor blandade sig snart ett hastigt tillväxande buller. Kurirtåget. Hennes ögon vidgades af ifver då de följde det blixtrikt framilande lokomotivet, ur hvilket en eldkvast stack upp, och vagnarna från hvilkas fönster det lyste.

Hvart foro de nu, alla dessa okända människor, hvilka liksom förde hennes längtan med sig?

Hon spratt till. Det gick i Marikas dörr, som låg midt emot hennes egen. Någon smög utför trappan.

Hon gömde sig bakom gardinen.

»Spionera?» Ja — hon måste det. Kunde inte annat.

Förstugudörren var låst, men . . . Ett af salongsfönstren öppnades varligt. Det var en småsak att därigenom komma ut på verandan.

Marika hade inte hunnit många steg inåt parken, förr än Elsa hann upp henne.

»Du var ju så trött.»

»Det är för varmt. Jag kan inte sofva.»

Bådas röster skälfdde.

»Låt mig göra sällskap. Du är för ung att gå ut ensam så här dags.»

»Jag är van att sköta mig själf.»

»Din far är borta och har satt mig i sitt ställe.»

»Jag är intet barn längre.»

»*Hans* barn i alla fall.»

»Hvad bryr jag mig om honom, eller något annat. Låt mig gå!»

Stämmans passionerade, djupa klang gaf dubbel kraft åt orden.

»Inte ensam.»

»Tant!»

Det kom så bevekande, att Elsa kände sig rörd.

»Vi ha varit skilda i månader och han väntar mig.»

Sådana ögon den flickan hade! Mörka, fuktiga, lidelsefulla. Ögon, hvilka lyste upp hela ansiktet — liksom solen en blek, färglös naturtafla — och gjorde det vackert.

»Ni får inte träffas utan din fars samtycke.»

»Pappa tvingade mig att resa bort för att glömma. Men för hvarje dag som gick längtade jag allt mera. Vi kunde ha träffats i hemlighet — här eller där. Richard ville det... men...!» Hon slog upp sina underbara ögon.

»Jag tordes inte — för min egen skull. Jag tror — jag *vet* att när man älskar...»

Tårarna droppade utför hennes kinder.

Hvad hon var älsklig, där hon stod, böjd af sitt lifs första, stora sorg!

»Mer än vacker,» tänkte Elsa.

»Om tant vore ung, skulle tant förstå.»

»Jag gör det! Jag gör det ändå,» svarade Elsa så häftigt att hon blef rädd för sig själf.

»Richard visste att pappa var bortrest och så... Det var han, som körde förbi oss i förmiddags och tryckte en breflapp i min hand. Han är där nere i granbersån. Låt mig gå!»

Hon försökte slita sig lös, men Elsa höll henne kvar.

»När pappa kommer hem skiljer han oss kanske för alltid, men då...»

Hennes ögon flammade.

»Det gör han inte.»

»*Vet* tant det?»

»Jag tror mig veta det.»

»Tant har stort inflytande öfver honom — det är jag säker på — och skall tala för oss.»

»Det skall jag! Du får kanske träffa din vän förr än du tror.»

»Jag kan inte vänta.»

»Å jo,» svarade Elsa hårdt. »Det finns dem som få vänta lifvet igenom.»

»Det hjälper inte mig! Älskade, kära,

tant låt mig få träffa honom! Ett ögonblick bara!»

Marikas armar lågo kring Elsas hals.

»Jag kan inte — kan inte! Om det gällde mig själf, skulle frestelsen inte vara större.»

Det drog ett knappt märkbart, ironiskt leende öfver den unga flickans läppar. Elsa såg det och rodnade pinsamt.

»Vi träffas i alla fall — på ett eller annat sätt — ingen lär kunna hindra det,» återtog Marika beslutsamt.

»Och om ni få träffas *nu*?»

»Ensamma?»

»Nej! Om ni få träffas nu? Lofvar du då att inte ha någon slags förbindelse med honom tills din far återkommer.»

Marika stod tveksam.

»Det är enda villkoret.»

»Kom då!»

Marika drog henne med sig.

»Jag ger er fem minuter,» sade Elsa och stannade vid ingången till bersån.

»Fem minuter! Fem sådana minuter,» hviskade hon där hon stod omsvept af den fuktigt ljumma nattvinden.

Ängsmarkernas och klöfverfältens blomster-skörd hade fallit för lie och slättermaskin, men i parker och trädgårdar var blomsterprakten större än någonsin.

Rosor och nejlikor i alla nyanser — från svartrödt till blekskärt och gulhvitt — brokiga löfkojor, jasmin, heliotrop, reseda och kaprifolium blandade sin doft med lindarnas och gjorde luften tung och kvalmig.

Husbonden väntades hem. Elsa stod i hans skrifrum framför en med glödande rosor fylld majolikavas, hvars ordnande vållat henne mycket bekymmer. Hon trodde sig veta, att han älskade starka färger, men var inte säker och tordes ej fråga sig för.

I soffhörnet låg en smakfull slummerkudde. Densamma hon sömmat på under hans ögon.

»Skall han känna igen den,» frågade hon sig och lade den ännu en gång tillrätta.

Hon mönstrade sin dräkt, en blekt lilasfärgad, tunn klädning, mot hvilken hyn bröt sig frisk och klar.

»Om han lägger märke till den, tycker han kanske, att jag klädt mig för ungdomligt,» ängslade hon sig, medan den stora toalettspiegeln inne i sängkammaren berättade, att de sista veckorna gjort henne till en vacker kvinna.

»Det är bäst jag går nu,» sade hon sig gång på gång; men stod dock kvar, medan ögonen smeksamt dröjande öfverforo hvarje föremål inne i rummet.

Någon gick ute i vestibulen och skrämde henne. Hon skulle inte för allt i världen velat bli sedd här inne, just nu.

Hvilka rosor!

Hon böjde sig ned, vidrörde dem med läpparna och skyndade ut.

Marika var blek af oro och kunde inte lugnas.

»Jag önskar pappa *aldrig* komme hem!»

»Hur kan du säga så?»

»Lofva att öfvertala honom. Tant skall inte komma att ångra det. Kan jag göra något i gengäld — om än så svårt — blir det mig en glädje.»

Tvenne mjuka armar lågo ännu en gång om Elsas hals, medan tvenne mörka, strålande ögon talade tillgifvenhetens språk.

»*Henne* har jag vunnit,» tänkte hon med en plötslig förnimmelse af att framtidsmöjligheterna trädde närmare och fingo liksom fastare konturer.

I detsamma svängde jaktvagnen, som mött nere vid kajen, in genom gallerportarna.

Det satt två i den, men Elsa såg endast en. Han hade blifvit solbränd och såg frisk

och glad ut där han satt och svängde med hatten.

»Det gäller mig också,» tänkte hon och närmade sig.

Tyra, Ivar och Annie trängdes kring vagnen för att få den första hälsningen, men kördes undan af Fido, som hoppade högt upp under gälla glädjetjut och blef kringklappad och smekt.

»God dag, Mina! Här har du mig igen, Berner,» hälsade husbonden, då tjänarna kommo för att bära in resgodset.

»Nå, nå! Ge rum, barnungar,» skämtade han och hotade med käppen.

Hans ögon sökte synbarligen någon uppe på verandan. Snuddade vid Elsa och gingo vidare till Marika, hvilken sjunkit ner på en stol, blek och darrande.

»Jag har något med mig åt dig,» sade han, där han stod framför dottern med handen på hennes axel.

Hon såg upp, skygg, förvirrad, frågande. Läste svaret i hans ögon. Gaf till ett glädjerop och sjönk besinningslöst i armarna på en ung man, som haft ögon endast för henne.

Elsa stod längst bort i verandahörnet, kämpande för att återvinna fattningen.

Barnen, hunden, fästmannen, tjänarna — alla hade fått vänliga ord och blickar. Hon ensam räknades ej med.

Marika lyfte sitt tårfulla, glädjestrålände ansikte från fästmannens bröst.

»Far!»

Innan han visste ordet af låg hon på knä och kysste hans händer.

»Så, nu är det nog. Gör hvarandra lyckliga. Det är bästa sättet att tacka mig.»

Han var synbarligen rörd.

»Jag hade beredt mig på att få kämpa för min lycka, far.»

»Det får du göra ändå — lifvet igenom — om du vill behålla den.»

Hans ögon föllo på Elsa.

»Å, förlåt!»

Han gick henne hastigt till mötes.

»Familjeangelägenheter ha kommit mig att glömma allt annat och ändå har jag så mycket att tacka fröken för.»

Han stod med hennes kalla, skälfvande hand i sin.

»Fröken mår inte bra?»

»Nej — inte riktigt. Värmen och blomsterdoften stiga mig ibland åt hufvudet.»

»Det händer mig också. Man kan få för mycket af det goda. Jag har haft en härlig tid.»

Det låg ett skimmer i hans ögon hon ej kände igen.

»Men Marika då, du har inte presenterat din fästman,» återtog han och såg sig om.

De nyförlofvade voro försvunna. Ingen visste hvart.

»Har pappa ingenting åt oss?» frågade Tyra och smög sig intill fadern.

»Vill du ha en fästman, du med?»

»Inga presenter, menar jag?»

»Då hade jag inte vågat mig hem. Ni få väl komma in till mig och se efter. Säg till Ivar och Annie.»

Elsa var ensam och sjönk tillsammans, men reste sig lika hastigt.

»Jag måste behärska mig,» tänkte hon och rusade in i matsalen. Bordet stod färdigdukadt, men hon flyttade nervöst på glas, skedar och blomsterskålar. Det fattades antagligen ett kuvert — fästmannens. Nej, Berner hade kommit henne i förväg. Det skulle varit en lindring om något felats. Om hon haft någon att vredgas på. Något att anmärka eller uträtta.

Tyra kom instörtande.

»Se, baral! Se! En guldklocka, en riktig guldklocka,» jublade hon. »Ivar har fått en han också — större — men inte så vacker. Och Annie...!»

Den lilla höll på att tumla öfver tröskeln så upptagen var hon af dockan hon bar på, hvilken var nästan lika stor som hon själf.

»Annie har fått sig en dockprinsessa, med riktigt hår,» jollrade hon och visade fram dockan,

utan att nännas släppa den ifrån sig. »Tantan får se, men inte röra.»

Det låg något öfverdrifvet, hysteriskt i Elsas utrop af beundran och förtjusning, som barnet tog för äkta och belönade med att lämna ifrån sig det i siden och spetsar insvepta gipsbelätet, hvars orörliga ögon stirrade ut i rymden.

»Tantan får kyssa henne — men bara en gång. Maja och Tyra inte kyssa henne — bara Tantan.»

Elsa tryckte sina läppar mot det kalla gipset. Allt hvad hon gjorde skedde mekaniskt, liksom i en dröm.

Husbonden stod framför henne.

»Vågar jag bedja fröken mottaga detta som en ringa tacksamhetsgård?»

Ett marokängfodral låg i hennes hand.

»Nej! Nej!»

Hon gjorde en afvärjande åtbörd.

»Det skulle göra mig ledsen. Jag kommer aldrig hem från en resa utan att ha någon liten gåfva med till barn och . . . » han hejdade sig. »Till mina vänner. Kvinnor bruka tycka om sådant.»

»Jag begagnar aldrig smycken.»

»Någon gång skall bli den första. Låt mig få knäppa på det.»

Ett slätt guldarmband prydt med ett fyr-

deladt klöfverblad i emalj, och en väppling i rubiner, gnistrade emot henne.

Hon såg att det var vackert, men hade inte tanke för något annat än att han skulle sätta det på.

»Får jag?»

Han vek upp klädningsärmen öfver handleden.

»Det är synd och skam att dölja en sådan arm,» sade han och sköt hastigt upp det tunna tyget halfvägs till armbågen.

Hon gjorde en rörelse för att draga ner det, men kunde inte. Det var som hade eldgnistor strömmat från hans händer in i hennes blod och bränt bort förnuft, eftertanke, viljekraft.

*

Skatorna hade spått sant. Sommaren blef ovanligt het med regnskurar då och då — mest om nätterna — och en ångande, doftfylld luft, som lade sig på nerverna.

Det hade kommit något oroligt, rastlöst i Elsas väsen som dref henne från den ena platsen eller sysselsättningen, till den andra.

»Hon är sig inte lik. Hvad går åt henne,» hviskade tjänstefolket sinsemellan då hon varit ute i kök, skafferi och källare och vändt upp och ned på alltsammans, i jäktande ifver, för

att lika plötsligt lämna det halfgjorda arbetet i deras händer.

När hon kände sig riktigt trött — döds-trött — och det gjorde hon ofta numera, var hon bäst till mods.

Den ena dagen gick hon utan mål eller tanke på hur trakten såg ut, långt inåt landsbygden, för att den nästa ligga på sin soffa, tvinsjuk och apatisk. Ibland arbetade hon också i trädgården, med hacka och kratta, tills hon kastade verktygen, led på sig själf och hela världen.

Att läsa med barnen hade blifvit henne en pina — hon riktigt letade efter förevändningar att gifva dem lof — och, när hon spelade med Tyra, försjönk hon snart i sina egna tankar och glömde att höra på.

Själf kunde hon sitta vid pianot i timtal, frossande af de melodier husbonden brukade sjunga, tills hon med ett afbröt sig för att spela några cromatiska skalor eller taga ut nya, svåra saker, som tvingade henne att fixera tankarna.

Den klassiska musiken fanns inte mera på hennes repertoar, och när hon läste var det inte längre naturkunnighet utan romaner, i hvilka hon sökte motsvarighet till hvad hon själf kände, tröst och hjälp för hvad hon själf led.

Hon blef allt mera nyfiken på de böcker,

hon sett inne i husfaderns rum och hämtade en efter annan därifrån.

Det var styggt det hon läste. Hon trodde inte på dessa sensuella, oblyga skildringars berättigande eller verklighet. Men hur frånstötande de voro, hur mycket afsmak de väckte, hur osannolika de föreföllo, hade de ett slags fascinerande makt, som tvingade tankarna att kretsa däromkring.

Hon började längta efter hösten. Efter svala dagar, frostiga nätter, hög och ren luft. Då skulle också Marikas bröllop stå.

Blomsterdoft och insektssurr gjorde henne hufvudyr medan fästepolkets smekningar väckte leda och satte hennes blod i svallning.

Hon — som alla andra — visade sig grannlaga genom att hvarken se eller höra; men kunde ej undgå att helt oförtäckt träffa på dem i parkens aflägsnaste gömslen, eller i någon vrå inomhus, och ana sig till passionerade ord och smekningar.

Det låg något tändande i allt detta. Något orent också, som dref blygselns rodnad till hennes kinder och panna.

Hon hade fått i uppdrag att vaka öfver dem, men därpå var ej att tänka; ty från och med det ögonblick förlofningsringarna bundo dem vid hvarandra blef den öfriga mänsklig-

heten endast ett störande element, för hvilket de gingo ur vägen så vidt möjligt var.

Hennes hela varelse reste sig upp i ogillande af dessa upphetsande ömhetsbevis, denna lek vid det otillåtnas gräns, detta absoluta uppgående i hvarandra, denna glömska af den öfriga världen, af alla plikter, all hänsyn. Det var ofint. Det var slöseri med det skäraste, vackraste på jorden. Det var att draga för stora växlar på framtiden. Och dock! Att aldrig få genomlefva något liknande var bittert — bittert.

Husfadern var återigen hemifrån utan att någon mer än Elsa tycktes lägga märke därtill.

»Hvar är han? Med hvem är han?» frågade hon sig där hon satt vid sitt fönster utan att kunna förmå sig att gå till sängs. Så hade hon suttit otaliga gånger, utan att han anat det, väntande på att få se honom komma, för att sedan af hans steg, åtbörder, tonfall, gissa sig till de olika skiftningarna i hans lynne och väsen.

Hon kände så godt som intet om människans lif och hade aldrig önskat veta något. Nu grubblade hon ständigt däröfver.

Voro de sådana romanerna skildrade dem? Och var *han* som alla andra? Hade han inte varit sin hustru trogen? Tröstade han sig med en olaglig förbindelse? Hon hade hört hvisk-

ningar därom. Hade han älskat fru Stranne? Gjorde han det ännu?

Frågorna trängde sig in på henne likt en här fredlösa, osaliga andar.

Var det så ställt i världen att mannen hade alla rättigheter, kvinnan inga? Var det ingen skam för honom att med en ringa penning köpa tillfredsställandet af sina begär, när kvinnan mången gång hellre dog än erkände att hon hade några? Och ännu ett! Om han älskade en kvinna, hindrade ingenting honom att yppa sin böjelse — vore han än så ovärdig — då hon däremot måste dölja sina känslor, så godt hon kunde, och i bästa fall vänta tills han behagade besvara dem.

Hon dolde sitt ansikte för själfva mörkret.

Hennes förflutna lif liknade en källklar, vindlös sjö. Hennes närvarande ett upprördt, grumligt haf.

Hon hade läst för mycket, både af godt och ondt, för att inte veta att det finnes en farlig tidpunkt i kvinnans lif — mognadens — då de sofvande sinnena vakna och drifva mer än en, som aldrig tänkt en oren tanke, in på villovägar.

Inför denna kritiska vändpunkt, då längtan efter kärlek, efter lifvets fullhet — hvilken är nedlagd i hvarje människobröst — ej längre låter sig förkvävas, hade hon stått då hon

mött honom — husbonden — nu visste hon det.

»Kanske skulle jag älskat den förste, bäste som kommit i min väg,» sade hon sig med blygsel och fasa.

Klockan slog två. Det var för sent att vänta honom. När hon steg upp och började kläda af sig, märkte hon först hur trött hon var.

»Det skall bli skönt att sofva — sofva,» tänkte hon, då hon sträckte ut sig i bädden; men sömnen kom ej, utan i dess ställe legioner pinsamma tankar.

Så hade hon legat många natt nu, i mörker och tystnad, så hopplöst ensam med det okändas fador, med sig själf, sina minnen, sina lifserfarenheter och sin dödsfruktan, som en människa kan blifva här på jorden, när ingen Gud, intet gudomsord, upplyser det yttre och inre mörkret.

»Det är som låge jag i min egen likkista,» tänkte hon och drog rysande täcket öfver hufvudet.

*

Fru Stranne sände hvarje år, i medlet af augusti, ut ett hundratal bjudningskort till den sommarfest hvarmed hon brukade fira sin mans födelsedag.

Elsa var bland de inbjudna och hade haft mycket bekymmer för sin dräkt.

Hon hade inte råd att skaffa sig något dyrbart — helst hon redan gifvit ut långt mer än hon borde för sin toalett — men vackert måste det vara. Lika vackert som någon annans . . .

Mina som knäppt klädningslifvet, hvilket slöt hårdare till än Elsa tyckte om, hade slösat med beröm öfver hennes figur och utseende, men hur gärna hon trodde henne måste hon pröfva med egna ögon.

Hon hade tvekat länge innan hon beslöt sig för hvad slags färg eller tyg hon skulle välja. Till sist blef det ett genombrutet, svart silkesstoff, som förrädiskt uppenbarade hela skönheten af hennes hals och armar.

När hon mönstrade sin bild i spegeln, studsade hon och rodnade till som inför närgångna ögon.

Marika kom inspringande, hvitklädd och luftig.

»Är jag bra så här?» frågade hon utan att invänta svar. »Richard tycker mest om hvitt. Jag har hvita astrar i håret också. Det gör för resten ingenting hur jag är klädd. Han håller af mig ändå och ser inte åt någon annan. Vi hade helst stannat hemma, men det går inte an, säger pappa.»

Hennes blickar öfverforo Elsa, där hon stod framför spegeln och med nervösa fingrar fäste några blekröda nejlikor vid barmen, där den rundade sig under det skira, blommiga tyget.

»Tant är uringad!»

Elsa rodnade pinsamt, känslig för det ogillande i själfva tonfallet.

»Det är mycket vackert när man har en sådan hals att visa fram, men jag undrar hvad Richard skulle sagt om jag klädt mig så där?»

»Jag har ingen Richard att fästa afseende vid och är inte så lastgammal att jag behöfver kläda mig som nunna,» svarade Elsa häftigt. »Dräkten är dessutom svart och det måtte vara allvarligt nog.»

När vagnen körde fram, stod hon redan på trappan.

»Punktlig som alltid,» sade disponenten, då han kom ut ur sitt rum.

De förlofvade, som smugit sig in i biblioteket för att säga hvarandra ett ömt farväl innan konvenans och sällskapslif skilde dem åt, läto vänta på sig, som alltid, hvilket upptogs onådigt af husfadern och gjorde färden mindre behaglig.

Redan första anblicken af Wassnäs, där det trädde fram ur grönskan med sin imposanta

fasad, sina krenelerade torn och oregelbundna murytor, var storartad.

Egendomen hade också generationer igenom tillhört en högadlig släkt, hvars ättlingar småningom råkat i förfall och måst bekväma sig till att sälja gods och gård åt den högstbjudande — konsul Stranne — hvilken lagt upp hela köpesumman i klingande mynt.

Lika anspråkslös och litet fordrande som denne man, hvilken med egna händer arbetat sig upp till rikedom och betydenhet, var för egen del, lika fåfäng och extravagant var han i allt hvad som rörde hustrun. Det var också för att tillfredsställa hennes önsknings och anbringa en värdig ram kring hennes person, han köpt stället och låtit sätta det i bättre skick än någonsin.

Att skaffa sig en blott och bar lyxegendom, som ingenting gaf igen, förbjöd emellertid hans klokhets och förvärfsbegär, och först när hans skarpblick upptäckt att vattenkraften i ån kunde tillgodogöras för spinnerier, träsliperier och sågverk beslöt han sig för handeln i tysthet, glädjande sig öfver att han gjorde en god affär då litet hvar trodde motsatsen.

Där han stod i den pelarprydda förhallen med sin breda figur, sitt grofhuggna af yfvigt rödbrunt hår inramade ansikte och sitt tafatta väsen, liknade han minst af allt en slottsherre.

»En sådan man till en sådan kvinna,» tänkte Elsa då hennes blickar föllo på fru Stranne, hvilken iförd blekgrönt siden med invädda silfvertrådar godt kunnat mäta sig med hvilken borgfru som helst.

»Mitt hopp har stått till fröken,» sade hon och närmade sig med en ordensprydd, mörkhyad herre vid armen. »Monsieur Morel — Mademoiselle Wang — han förstår inte ett ord svenska,» hviskade hon. »Gör nu ert bästa. *Elle parle français comme une parisienne et n'est pas moins spirituelle,*» fortsatte hon med ett bedårande leende.

Dörrarna till den i hvitt och guld hållna matsalen, hvilken sträckte sig genom tvenne våningar, slogos upp och in tågade par efter par vid tonerna af en bullrande festmarsch.

Elsas hjärta klappade i hastigare takt då hon, efter några ögonblicks sökande, läste sitt och monsieur Morels namn på ett par af de vid hvarje kuvert framlagda visitkorten.

»Hvar har *han* sin plats,» var hennes första tanke, då hon satte sig vid det blomstersmyckade, under kristaller och silfver dignande bordet.

Hos värdinnan!

Det var inte mer än hon väntat, men nog att gifva ett styng i hjärtat.

Den svarta högtidsdräkten förhöjd af vasa-

stjärnan och ett par utländska ordnar, gaf en prägel af förnämhet åt hans person medan ansiktets glada, lifliga uttryck förlänade detsamma ett skimmer af ökad intelligens.

På värdinnans andra sida satt baron Hjelm och Elsa fick en plötslig, obehaglig förnimmelse af att de båda männen representerade, så att säga, det förflutnas och det närvarandes erotik.

Musik, prat, skratt, klirrande af glas och silfver bildade snart ett bedöfvande sorl, af hvilket hon tyckte sig vaggas på varma, rytmiska vågor och ryckas in i en ny, gladare tillvaro om hvilken hon intet vetat.

För första gången smög sig festglädjens berusning öfver henne och med den en känsla af personlig frigörelse och stegrad lifsintensitet.

Sådant kunde då lifvet vara äfven för henne! Just för henne, ty här kände hon sig på sin plats. Hon skulle kunna göra les honneurs hon också, om någon stode vid hennes sida som . . . Det var endast lycka hon behöfde och den säkerhet som följer därmed.

Hvarifrån hon fick sina ord var henne själf en gåta; men antingen hon talade franska eller svenska sprungo de fram på läpparna ystra, lekfulla och orädda, gifvande uppslag till motrepliker och skämt.

Monsieur Morel var en intressant personlighet med ett varmt, sydländskt ansikte och

ett lifligt, tilldragande väsen som verkade elektriserande.

Och så han talade om Sverige, som han tänkt sig halft barbariskt, kargt och fattigt, och som han fann ej allenast å nivå med de öfriga kulturländerna utan rikt och skönt.

Naturen, luften, språket, folket, kvinnorna — »*les femmes surtout,*» sade han och drack henne till, »*sont hors de concours.*»

Han hade en större fabrik under anläggning, berättade han, och hade kommit för att studera svensk industri.

»Känner ni monsieur Stranne?» frågade han, »och vet hvilken man han är. Intelligent — nej, snillrik rent af — och trofast som guld.»

Elsas blickar flögo bort till värden, hvilken satt där så tyst och anspråkslös som hade han haft mindre än någon annan med festen att göra.

»Här är inte hans plats,» svarade monsieur Morel på hennes tanke. »Han skall ses i förretningslokalerna eller bland sina arbetare.»

»Och hon?»

»Madame Stranne?»

Han ryckte smått på axlarna.

»Charmante — *mais pas unique.*» Han höjde menande sitt glas mot Elsa. »Hvem är hennes granne till höger?»

»Han... Det är monsieur Ström — en

stor industriidkare, han också,» svarade hon medan hjärtat klappade så att hon tyckte sig höra det.

»*Très distingué*. Jag skulle snarare trott honom vara en diplomat eller ämbetsman. Ungkarl naturligtvis!»

»Änkman.»

Hon rodnade under monsieur Morels forskande blick och rodnade ännu mer öfver att veta sig göra det.

Med tydlig afsikt att leda samtalet på annat spår började han tala om Frankrike och framför allt om Paris samt öfvertalade henne att resa dit. Han och hans syster skulle blifva hennes ciceroner och visa henne det bästa af allt.

Medan hon hörde på kom det öfver henne en längtan att taga honom på orden. Resa ifrån alltsammans. Stiga ombord på glömskans farkost och segla öfver nya, okända haf.

En af vaktmästarna lämnade fram ett visitkort.

»Henrik Ström ber att få dricka med fröken Elsa.»

Hon grep efter ett glas, spillde vin öfver handen, såg upp och mötte en vaken, beundrande blick ur husbondens ögon, som lät henne förstå att han iakttagit henne.

Stämningen blef allt högre efter som vin- och champagnebuteljer tömdes.

Hon satt med visitkortet gömdt i handen tills hon lyckades smuggla ner det i fickan, fylld af en glädjekänsla, hvilken snarast kunde tagit sig uttryck i tårar, men måste döljas och därför slog öfver till hysterisk munterhet.

»Har jag gått för långt,» frågade hon sig, när hon mötte Marikas spörjande ögon.

Det blef lifligt vid kaffet, hvilket dracks i en rad smårum innanför matsalen.

»Här går muntert till,» sade disponenten och flyttade sin stol helt nära Elsas.

»Jag håller på att gifva monsieur Morel sin första lektion i svenska språket,» svarade hon och vände sitt glada, upphettade ansikte emot honom.

»Låt det vara nog nu och unna en annan stackare att njuta af ert sällskap. Ni är ny för mig i dag — alldeles ny.»

Hon kände hans heta andedräkt på sin hals och visste att som han satt där, strax bakom henne, var hon utanskydd för hans blickar.

Hon försökte skämta som förut; men det var som om alla tankar flyktat ur hennes hjärna och när hon fick fram några ord visste hon själf att de voro så fadda och dumma de någonsin kunna blifva då hjärtat talar — utan att få tala ut.

Allt omkring henne låg insvept i en dimma, genom hvilken ljuslågorna brunno matta, och af hvad som sades hörde och förstod hon intet.

»Hvar är ni nu med edra tankar,» hviskade han med handen på hennes axel.

Hon reste sig upp, afslog monsieur Morels erbjudna arm och skyndade ut.

I förhallen fick hon syn på en utskjutande stenbalustrad och smög sig dit.

Trycket af hans hand kom henne ännu att rysa af sällhet. »Men,» tänkte hon medan tårarna stego henne i ögonen, »han skulle inte vågat om jag inte låtit honom tro att jag är en kokett.»

Solen gick just ned i en mäktig, af purpur och guld brämad molnbädd.

»Det blir regn,» tänkte hon medan den fuktmättade vinden kylde hennes heta tinningar.

Dalen hade vidgat sig till en bördig slätt och med den storartade naturtaflan för ögonen syntes det henne som ett rent vanvett att uteslänga dagsljuset och ersätta det med konstgjord belysning, eller fylla rummen med rökqualm och hetsiga ångor, hvilka omtöcknade förståndet och uppjagade känslan.

Hon fick en plötslig lust att gå ifrån alltsammans, dit bort där jord och himmel möttes i förtonande blått. Gå, ju längre dess bättre.

Till någon stilla plats vid något djupt, källklart vatten, i hvilket hon kunde svalka sig, dränka alla osunda känslor, finna ro.

Tonerna af en vals jagade bort känslöstämningen och drefvo henne in i danssalen.

Hon visste det förut. Där dansade han med *henne*.

Ett ögonblick fängslades hennes blickar af Marika som flicklikt luftig — aningsfull och omedveten — sväfvade fram vid fästmannens arm. Det nästa såg hon endast dessa båda andra, fullt medvetna människor, hvilka i dansen fannade hvarandra.

En suck trängde till hennes öron och gaf eko i hennes hjärta.

Där stod värden strax bakom henne slukande sin hustrus strålande skepnad med dystra, missmodiga ögon.

»De kunna dansa de två,» sade han tvingad att gifva luft åt sina känslor. »Äro liksom skapade för hvarandra.»

Hon såg upp i hans alldagliga ansikte och greps af medlidande.

»Jag skulle inte göra någon figur i dansen — det vet hon,» mumlade han för sig själf. »Lämnar det också åt honom där — och andra — men ...» han såg sig omkring, liksom mätte han rummets proportioner och lysande

ornering. »Det måste finnas arbetsbin också, för att drottningen skall kunna lefva.»

Han såg klok, god och energisk ut. Elsas hjärta blef helt varmt för denne man, hvilken synbarligen ej var något mer för sin hustru än det trappsteg hvarpå hon stigit upp till lyx, rikedom och själfhäfdelse.

»Fröken känner sig visst ensam och olycklig,» återtog han och vände sig till henne. »Man gör det ofta nog på sådana här tillställningar,» tillade han förklarande. »För min del är jag glad öfver att inte ha mer än *en* födelsedag om året.»

»Vill du inte dansa ett hvarf med mig,» frågade fru Stranne som stannat framför sin man och med en smeksam rörelse förde handen till hans frackuppslag.

»Det vet du att jag inte vill.»

Hans röst lät sträf.

»Då går du ut med mig i vinterträdgården. Jag är varm och har fått nog af dansen.»

Elsa såg den blick af hemligt förstånd hennes kavaljer fick och den inställsamma hon gaf mannen hvilken — lydig som en tamd björn, försonad och tacksam — tog hennes erbjudna arm.

»En sådan kvinna,» sade Elsa harmset till disponenten, som stod kvar med ett ironiskt leende på läpparna. »Ser hon inte ner på sin

man, som är tusen gånger bättre än hon, och behandlar honom som en hund, till hvilken man kastar ett ben för att bli af med.»

Han såg på henne halft road.

»Får jag dansa ett hvarf?»

Det glimmade till i hennes ögon.

Musiken tystnade i detsamma.

»Nå en annan gång då.»

Hon väntade förgäfvets att han skulle komma igen; men speja hur hon ville, syntes han hvarken i danssalen eller den omgivande festvåningen, hvilken hon genomströfvade gång på gång under sken af att taga dess konstskatter i betraktande.

Hon hade ingen annan önskan nu än att få fara hem. Men glädttigheten hade förvandlats till uppsluppenhet, dansen till en yrande hvirfvel och ingen tänkte på uppbrott.

»Hvar är Marika,» frågade hon sig plötsligt och gick att söka henne.

Efter mycket frågande och letande fann hon den unga flickan på själfva trappan i regnkappa med uppslagen kapuschong.

»Hvart ämnar du dig?»

»Hem.»

»Utan mig? Utan din fars vetskap?»

»Jag vill inte, att min blifvande hustru stannar längre i det här sällskapet,» svarade Richard i hennes ställe.

Det låg något fientligt i hans röst och något kyligt i Marikas ögon, där hon stod säker på sig själf och sin lycka, som upprörde Elsa.

»Jag skall åtminstone underrätta disponenten. Hvar är han?»

»I världens enskilda våning, där det spelas och pokuleras.»

Ungdomens oförtäckta, föraktfulla ogillande af ännu oförsökta retningsmedel lästes såväl i hans röst som i det fint skurna, veka ansiktet med dess ännu obestämda uttryck.

»Men om ni tar vagnen,» frågade Elsa skyggt.

»Det göra vi inte,» svarade han raskt. »Jag har för längesedan telefonerat efter min karriol och varma kläder åt oss båda. Det regnar.»

»Och jag då? Hur kommer jag hem?»

»Med svärfar naturligtvis. Det kommer att bli så mycket bättre plats.»

*

Så godt som alla gästerna hade gifvit sig af då Elsa satte sig upp i heltäckaren för att invänta husbonden, hvilken ännu stod med världens hand i sin under upprepade försäkringar om aktning, vänskap och tacksamhet.

Monsieur Morel, som bjudit henne sin arm, stod barhufvad på vagnsteget och såg in i hennes upprörda ansikte, i hvilket han med sydländingens snabba uppfattning och lättörda fantasi tyckte sig läsa en hel historia.

»Kom ihåg att ni har vänner i Frankrike — vänner för hela lifvet — som . . .»

Där kom han äntligen!

Monsieur Morel fick intet svar och när hon ville sända honom en sista hälsning var det för sent.

Regnet slog mot vagnsfönstren. Luften var tung och kvaf.

»Nå, jag undrar inte på det. Bättre tillfälle för en tête à tête kunde de inte fått,» skrattade husfadern, då Elsa med klappande hjärta berättade att de unga rest förut.

Plågad af värmen slängde han bort ytterrocken och knäppte upp fracken, hvilken var mättad med sprit- och tobaksångor.

»Charmant tillställning! Inte sant?»

»Jo.»

»Lilla fröken har gjort en eröfring. Han var trogen i det sista, såg jag. Nå, jag undrar min själ inte på det. Det fanns egentligen inte mer än två kvinnor på hela festen — fröken — och så värdinnan. Hvad sägs om henne?»

»Sådana kvinnor borde inte finnas till.»

»Så-å! Är lilla fröken svartsjuk?»

Hans hand låg på hennes arm.

»Jag?»

Hon drog sig förskräckt tillbaka.

»Nå ja! Det kan ha sin sanning och ändå äro de lifvets peppar och salt. Jag träffade henne i München. Alla himlar hvad hon var vacker! Mannen gjorde en affärsresa på ett par veckor och lämnade henne i min vård — den token!» Han skrattade till. »Stranne är ingen Adonis, som fröken vet, och hvad mig angår var jag trött på att beundra ett guldgult hår och ett hufvud utan tankar.»

Skrämd och förvånad öfver att höra honom tala så öppet om sitt förflutna lif, som han aldrig förr med ett ord vidrört, blickade hon upp i hans bleka ansikte, i hvilket ögonen lyste med sällsam glans.

»Min hustru fick reda på saken några år efteråt — hur vet jag inte — och höll på att pina lifvet ur både mig och sig. För deras egen skull vore det godt om hustrurna lärde sig fordra mindre och tillåta mer.»

»Tvärtom.»

»Det var för resten ingenting att bråka för,» fortsatte han utan att akta på hennes ord. »Man kan vara kär öfver öronen i en kvinna — men gifta sig med henne — göra henne till sina barns mor. Det vill mera till.»

Han slog ut armarna med en föraktfull rörelse.

»Och ändå?»

»Ändå ja? Hvar gång jag ser henne kommer det hetta i blodet — påminnelser om hvad som varit. Tycker fröken också att jag bör gifta om mig?» frågade han tvärt och kom henne närmare.

»Det har jag inte tänkt på.»

»Inte det?»

Han böjde sig fram och hon ryggade tillbaka för hans blick.

»Bättre det kanske, än,» svarade hon hastigt.

»Än hvad? Jaså! Nåja, något dygdemönster är jag inte. Trodde fröken det?»

»Jag *ville* tro det.»

»Liksom kvinnorna vore bättre,» återtog han häftigt. »Skillnaden är bara att de inte våga. Viljan finns nog. Hvarför blotta de sina armar och axlar om inte för att fånga oss — föra tanken vidare till kroppens linier och rundning — skapa begär.» Hans röst skälfdde, ögonen skiftade i svart.

Hon svepte ängsligt omkring sig kappan, som glidit ner.

»Fröken är inte bättre än de andra — det har jag sett i dag.»

Ett par svidande bittra tårar trängde fram under hennes ögonlock.

»Och så de kunna lägga ut sina krokare! Rosa till exempel. Hur har hon inte, allt sedan min hustrus död, arbetat på att få inträda i hennes rättigheter. En man förstår mer af en kvinnas tankar och planer än hon tror. Det var inte fritt att jag kurtiserade henne en smula — som svägerska förstås — och så, när jag blef änkman trodde det våpet.» Han skratade föraktligt. »Nej, hon blir det inte — också för barnens skull. De kunna inte tåla henne. Gifter jag om mig blir det med någon de lyda och hålla af. Någon till hvilken jag kan se upp — högakta — och anse värd att offra det jag sätter högst af allt — friheten.»

Regnet slog allt häftigare mot vagnsfönstren medan hon hörde honom tala. Ena ögonblicket önskande att få sitta så timmar igenom. Det nästa ifrig att vagnen skulle stanna och färden vara slut.

»Han har druckit,» sade hon sig, »och vet inte hvad han säger. Men — *in vino veritas.*»

»Det är allt fröken jag har att tacka för den charmanta kudden,» återtog han efter en stunds tystnad. »Jag är inte så otacksam som jag ser ut. Får jag kyssa den lilla handen — eller den fina handleden?»

Hon blef blossande röd.

»Nej! Nej!»

»Jag är ingen lycklig man, Elsa — och

ingen god man heller — men jag vet, att om jag hade någon vid min sida som hjälpte mig . . . » fortsatte han gråtmildt.

»Ingen lycklig man, Elsa.»

Orden brände sig in i hennes hjärta och hon måste anlita hela sin själfbehärskning för att inte falla till hans fötter och säga att hon inte hade tanke för annat än hans lycka — hans bästa.

Själfbevarelseinstinkten och den inärfda kvinnliga blygsamheten höllo henne tillbaka.

Hans arm smög sig kring hennes lif.

»När jag såg fröken . . . »

Hon skälfde till af smärta vid det främmande tilltalsordet.

»När jag såg er så plikttrogen, klok, god, värdig och behaglig i hela ert uppträdande, tyckte jag mig för första gången se en kvinna, jag kunde fullt akta. Jag har den känslan kvar ännu, men . . . » Han sköt undan kappan, som skylde henne. »Nu tänker jag inte på annat, ser inte annat än de här axlarna — barmen. Hvarför kläda er så? Det kan göra en man tokig . . . Vill du?»

Vagnen stannade.

»Äro vi redan framme,» svor han till.

Hon sköt honom ifrån sig, sprang ur åkdonet och upp på sitt rum utan att se sig om.

Där hon satt framme vid fönstret med den afkastade kappan bredvid sig på golvet, gret hon så att hennes hela kropp riste.

Hvad hade han menat? Hvad hade han velat? Hvad trodde han om henne?

En vredeblxt sköt upp i hennes ögon vid minnet af hans ord — »Fröken är som alla andra.»

Det fanns ingenting i hennes förflutna lif, hon behöfde rodna för, ingen handling hon hade att ångra och dock dömde han henne.

»Sådana äro då männen,» tänkte hon harmset. »Hur orent deras eget lif varit — eller är — anse de sig ha rättighet att fordra allt af kvinnan. Det finns knappast en af oss, som är god nog åt dem och dock begära de, att vi skola vara världens salt, som skyddar det hela från förruttnelse, eller det friska källsprånget, i hvilket de kunna två sina synder hvita . . . Eller? Är det just därför att de veta hvad orenlighet är, och innerst afsky den, de bäfva för det makan-modern också skall sudlas och med henne själfva lifskällan?»

Det regnade natten igenom och ännu på morgonen hängde skyarna tunga och mörka öfver dalsänkan.

När hon mötte sitt ansikte i spegeln var det färglost med mörka ringar under ögonen, och när hon gick utför trappan öfverfölls hon af mattighet och måste hålla sig i räckverket.

»Hvad skall dagen bringa mig? Hur skall samlifvet med honom hädanefter gestalta sig,» hade hon frågat sig under långa sömnlösa timmar och nu var det henne som ginge hon sitt öde till mötes.

Gongongen ljöd på sin bestämda tid. Bar-
nen stodo på sina platser.

»Disponenten mår inte bra och frukosterar
inne hos sig,» anmälde Berner.

Elsa bleknade.

»Det är väl ingenting farligt?»

Ett nästan omärkligt leende gled öfver be-
tjäntens glatta, väl disciplinerade ansikte.

»Reser han inte till staden?»

»Längre fram på dagen, möjligen.»

Hon gick fram och åter ur stånd att taga
sig något för medan hvarje ljud kom henne
att spritta till.

Till sist erinrade hon sig att Tyra och
Ivar väntade i biblioteket.

Blotta tanken på att sitta fängslad därinne,
med deras ögon öfver sig, gjorde henne utom
sig och när hon började lektionen tog hon
miste på böcker och blandade franska och
tyska glosor om hvarandra.

Det förvånade, spefulla uttrycket i lärjun-
garnas ögon skulle skrämt henne om hon gifvit
akt därpå.

Hon hörde Fido skälla och reste sig häftigt.

Ja, där gick han med hastiga steg, tystande på hunden, ner till gallerportarna utanför hvilka vagnen väntade. Det var tydligt att han smugit sig ut bakvägen.

»Det är mig han undflyr,» sade hon sig och sjönk ner på stolen.

Berner kom in med ett bref.

»Ni få lof för i dag,» sade hon och afskedade barnen med en handrörelse.

Återigen höll hon en skrifvelse från honom i sina händer. De upprättstående, kraftfulla bokstäfverna var ej att taga miste på.

»*Högtärade fröken!*

Ett telegram, som låg emot mig i natt, tvingar mig att fortast möjligt företaga en affärsresa på obestämd tid.

Framför min hälsning till barnen.

Det är med knapp nöd jag hinner till tåget. Därför törs jag inte hindra mig med afsked och förklaringar.

Ännu ett! Jag har ett dunkelt minne af att jag under hemresan, i natt, pratade en massa dumheter och inte visade fröken den grannlagenhet jag är eder skyldig. Om så var beder jag eder förlåta och anse det som både osagdt och ogjordt. Det gick hett till på Wassnäs — det är min enda ursäkt.

Min tacksamhetskänsla för den omvårdnad

fröken gifvit mina barn och den trefnad fröken spridt i mitt hem, är för stor att kunna uttalas och skulle det djupt smärta mig om fröken hyste ringaste tvifvel om den oförändrade aktning och tillgifvenhet som ägnas eder af
eder förbundne

Henrik Ström.»

»Feghet, undanflykter, fraser,» sade hon sig gång på gång och dock kände hon sig styrkt och tröstad af dessa försäkringar om tacksamhet och aktning, på hvilka hon *måste* tro om tillvaron skulle vara uthärdlig eller möjlig.

*

Det förspordes snart att husfadern rest uppåt landet för att se på en egendom han ämnade köpa och tagit den tilltänkte ägaren — fästmannen — med sig.

»Om handeln blir af önskar jag att du stannar på platsen och sätter dig in i förhållandena. Hur som helst är det nyttigt för fästefolk att vara ifrån hvarandra på en tid,» hade han sagt honom.

Resenärerna hade varit borta i flera dagar redan och Marika gick med hängande hufvud eller satt och skref långa bref om saknad och längtan, för hvilka hon fick liknande igen.

Det hade blifvit så underligt stilla på Heleneborg — liksom under en mellanakt, då litet hvar väntar på hvad som skall komma.

Hösten hade redan satt sitt märke på parkträden — främst på björkarna, hvilkas genomskinliga fröskifvor silade genom rymden likt glittrande guldstoff. På telegrafrådarna sutto svalorna i hundratal, eller flögo fram och åter däröfver, rådpläggande med hvarandra om den snara flyttningen till varmare länder.

Elsa hade gått under arbetsoket med fördubblad energi och fast föresats att börja på nytt, klokare och bättre än förut, och på så sätt vinna igen hvad hon kände sig ha förlorat.

Han var borta. Det hjälpte henne!

Hon visste att tillgifvenhetsbandet, som fäst barnens hjärta vid hennes, slaknat och att det fordrades tid och ansträngning för att knyta det fastare. I vissa stunder syntes det henne lätt — i andra åter omöjligt. De voro de samma — medan hon var en annan.

Egendomshandeln blef af och Marika gick i ett stilla glädjerus. Bröllopet skulle stå i november och arbetet med utstyrseln påskyndas. Enda sorgeämnet var att fästmannen, enligt svärfaderns önskan, stannade där han var till sista lysningsdagen.

När husets herre väntades hem, visste

ingen. Att han gjort en afstickare till hufvudstaden, kungjorde Richards sista bref.

Denna gång bäfvade Elsa för hans återkomst.

Eftermiddagskaffet var drucket; men hon satt kvar på verandan helt upptagen af att klippa i sär damastservetter, som skulle fällas och märkas. Vid hennes fötter låg Fido, hvilken, när husbonden var borta, gaf henne sin odelade ynnest och aldrig vek från hennes sida.

Vildvinets förtätade rankor lyste blodröda och syrsorna sjöngo lika ihärdigt som ängsskåran om våren.

Marika hade gått upp till sig för att sluta ett bref. De öfriga barnen höllo till i trädgården, där sommarfrukten plockades ner.

Ensamheten gjorde Elsa godt och lade en känsla af trygghet öfver hennes själ. Då och då gledo hennes blickar smekande öfver husbondens tomma stol, hvilken hon ställt helt nära sin egen.

I hennes väsen låg något värdigt, husmoderligt, som kontrasterade mot ögonens oroligt brännande uttryck.

Fido morrade till — han hade sina antipatier — och Elsa rycktes ur sin tankegång genom att någon gick uppför verandatrappan. Nästa ögonblick kastade hon, liksom oafsiktligt, hela damaststycket i den djupa korgstolen och

reste sig för att möta Rosa, hvilken förlängt i stället för förkortat sin brunnskur och i sina bref tydligt nog låtit förstå att anledningen var ett giftermålsanbud, hon inte ville låta gå sig ur händerna och ej heller kunde besluta sig för att antaga.

»Henrik är inte hemma, hör jag,» sade hon och såg sig omkring, som trodde hon honom vara gömd någonstädes.

»Nej!»

»Jag tänker ta ett par höststämningar härifrån för att glädja honom och ämnar stanna öfver några dagar. Det blå gästrummet är väl i ordning?»

»Där tapetseras om.»

»Nå, det gröna då?»

De båda kvinnornas ögon möttes. I denna stund visste de, att de voro fiender.

»Förlåt att jag besvärar,» återtog Rosa, medan ögonen glimmade af välvilja och munnen log sitt stygga leende, »men det är kanske bäst fröken genast säger till att rummet ställes i ordning.»

»Där är i ordning — liksom i hela huset.»

»Det tviflar jag inte på, men vädring behöfs alltid.»

Elsa gick till talröret, som från vestibulen förde ner till köksdepartementet i bottenvåningen, och gaf sina befallningar.

När hon återkom, hade gästen flyttat undan duktyget och slagit sig ner i korgstolen, hvilket var just hvad hon fruktat. Ingenting plågade henne nämligen så som att se någon — framför allt Rosa — intaga den platsen, och hon gjorde hvad hon kunde för att hindra det.

När hon satte sig ned för att fortsätta klippningen, skälfde hennes händer så att hon måste upphöra därmed.

»Jag trodde fröken skulle bjuda på kaffe.»

»Jag har sagt till om det.»

»Då tänder jag en cigarrett så länge.»

»Var så god.»

Rosa böjde sig fram och fingrade på duktyget.

»Det är Marika, som valt det här mönstret kan jag tro. Det är gammalmodigt och utan originalitet.»

»Det är tyvärr mig den förebråelsen drabbar.»

»Jag trodde verkligen att jag, som konstnärinna, skulle rådfrågas i ett och annat.»

»Marika kommer kanske att göra det.»

»Hon får väl mycket af allting,» återtog Rosa, medan ögonen vidgades af äkta, kvinnlig nyfikenhet.

»Tillräckligt.»

»Skulle utstyrseln bli lika knapp som frökens svar, beklagar jag henne.»

Berner kom med kaffebrickan och strax därefter Marika med en bok i handen.

»Hvad läser du?»

Det var Rosa som frågade.

»Kärlekens komedi.»

»Det hedrar dig. Ibsen och Göthe äro mina favoritförfattare. Egentligen läser jag inga andra.»

»Är det inte att vara väl ensidig,» inföll Elsa, som återvunnit fattningen och förde saxen trådrätt genom det tjocka, silkesglänsande tyget.

»De gustibus non est disputandum,» svarade Rosa, medan hon ömsevis smuttade på kaffet och blåste lätta rökmoln ur cigarretten.

»Fröken är väl hemma i latin också?»

»Så pass bildad är äfven jag att jag känner till glosorna i 'Almanack för alla'.»

De båda kvinnornas ögon möttes ännu en gång.

»Nå ja! Med andra ord. Hvar och en har sin smak. Hvad mig angår, anser jag det som en skyldighet mot mig själf att uteslutande hålla mig till det bästa af allting — såväl litteratur som människor.»

Elsa blef het. Det blef hon lätt numera. »Hvad blir det då af lifserfarenhet och människokärlek,» svarade hon häftigt. »Tror fröken att tusendelen af dem som läsa — eller känna behof af att läsa — förstå Göthe och

Ibsen eller ha nog af dem? Lifvet är sannerligen så rikt och skiftande att det finnes utrymme och förståelse äfven för andra författare än de där storgubbarna. Champagne och tryffel äro endast för ett fåtal. Den stora mängden behöfver enklare föda. Samma förhållande är det i afseende på själaspis.»

»Må vara, men den som nu en gång är själsaristokrat kan inte sänka sig till en lägre nivå. Den stora mängden — som fröken talar om — är mig fullständigt främmande.»

»Mig också! Men jag sörjer öfver det. Man blir egoist under kampen för bröd. Jag har inte haft tid att tänka annat än på mig själf — hitintills.»

Marika, som suttit böjd öfver sin bok, slog plötsligt upp de stora, drömmande ögonen och gaf Elsa en spörjande blick. Det hade legat så mycken tillbakaträngd smärta och värme i stämman.

»Säg mig, Marika, håller du inte också på denna själens förnämhet, som inte vill sudla sig genom beröring med...»

Rosa fann inte det rätta ordet.

»Medmänniskor,» inföll Elsa uppbrusande.

»Med hopen skulle jag sagt, om fröken varit artig nog att låta mig tala till punkt.»

»Att det finnes något som kan kallas själens förnämhet vet också jag,» återtog Elsa

och lade ifrån sig arbetet. »Men består den uti att draga sig undan från sin nästa, lyckönskar jag mig och hvar och en annan, som inte kan berömma sig af den egenskapen — hvilken för öfrigt har andra namn också.»

»Hvilka då?»

»Intelligenshögfärd och egoism.»

»Egoister måste vi vara till en viss grad.»

»Det ger jag fröken rätt i, men gradtalet stiger oftast så opropotionerligt högt. Och mig synes att just de människor, som äro för mer eller veta mer än andra, ha största skyldigheten att dela med sig. Verklig intelligens tror jag inte heller på hos någon som högmodas öfver den.»

Rosa, som var ovan att stöta på motstånd och anade en personlig hänsyftning under hvarje ord, hade förlorat herraväldet äfven öfver sina ögon, hvilka glödde hatfulla i det smala ansiktet, hvars fågelaktigt skarpa konturer trädde fram oförmildrade.

Elsa kastade en hastig blick på sin motståndarinna och böjde sig öfver hunden, hvilken rusat upp i tydlig afsikt att försvara henne.

»Couche, Fido! Couche, vännen min,» bad hon och smekte djuret tills det återigen lade sig vid hennes fötter.

»Hvad säger fröken om det gamla ord-språket då — 'säg mig hvem du umgås med så skall jag säga dig hurudan du är',» återtog Rosa, medan hon rullade en ny cigarrett mellan de korta, energiska fingrarna.

»Jag säger, att drages en människa af böjelse och smak till det onda och simpla, hör hon också hemma där; men att ingen har rättighet att komma med ett 'sauve qui peut' och draga åt sig sin fläckfria dräkt — om en sådan finnes — bara för att skydda sig själf. Ingen blir heller god utan att också lära känna det onda. Hvem är för öfrigt god eller ond? Ingen af oss vet det.»

Det hade kommit ett vemodigt drag i hennes ansikte, medan blicken gled ut öfver parken och dalsänkan, utan att infånga något däraf.

»Att Richard är god, det vet jag,» sade Marika, som rest sig upp och stod framför Elsa med fuktiga ögon och flammande kinder. »Trodde jag inte det, så . . .»

Tårararna hängde i de mörka ögonfransarna.

»Det är han! Det är han säkert,» svarade Elsa rörd.

»Än Henrik, då? Hvad tror fröken om honom?»

»Han är en god husbonde. Som män-

niska känner jag honom för litet,» svarade Elsa sväfvande.

»Och en god far,» tillade Marika varmt.

»Det också,» medgaf Elsa med synbar glädje och såg tacksamt upp i flickans sjäfulla ansikte.

»Att idealisera upp den man älskar är inte svårt,» inföll Rosa spetsigt.

»Kanske — men af den man har kär fordrar man också mer än af andra.»

»Jag tänker så lite på sådana saker nu mera — men jag minns ändå sedan min ungdom.»

Elsa förstod piken och rodnade.

»Jag däremot,» svarade hon bittert, »har ingenting från den tiden att minnas.»

»Kär skall hvarenda människa vara, en eller flera gånger i sitt lif, påstår Henrik. Fröken har det kanske åter.»

»En man kan resonnera så — inte en kvinna,» svarade Elsa hastigt och grep efter duktyg och sax.

»Älskade jag någon annan än Richard — äfven efter hans död — skulle jag anse det som äktenskapsbrott,» förklarade Marika entusiastiskt.

»Hvad skulle du säga om din far gifte om sig då,» sporde Rosa.

»Pappa?»

»Det anser jag allt för möjligt.»

Dotterns ansikte fick ett mörkt uttryck. Så drog en ljusning däröfver.

»Kärleken hör ungdomen till, det sade både han och Richard på vår förlofningsmiddag. Men kan det göra honom lycklig så...?»

»Än om jag gifter mig då?»

»Moster?»

Det var Marika omöjligt att återhålla ett leende.

»Skulle det vara så märkvärdigt?»

»Inte just det, men...»

»Du skrattar. Det borde du inte göra. Finner fröken det också löjligt?»

»Nej!»

Det låg så mycken kraft i detta enda utslungade ord att Elsa önskade det osagdt.

Marika gaf henne en förvånad blick.

»All orättvisa upprör mig!»

Hennes händer knöto sig krampaktigt, medan ögonen fingo ett spändt, inåtvändt uttryck.

»En man kan vara snart sagdt hur gammal som helst, utan att det är något oberättigadt i hans erotiska svärmerier — antingen de nu mynna ut i äktenskap eller ej. — En kvinna blir löjlig om hon inte förstår att dölja hvad hon känner, och har hon den första ungdomen bakom sig, får hon inte ha några känslor alls

— såvida hon inte är vacker och kokett — och samvetslös?»

Hon höll inne ett ögonblick under ett fruktlöst försök att behärska sig.

»Jag har sett — eller hört talas om — kärlek mellan riktiga barnungar,» fortsatte hon ännu häftigare än förut. »Sett att känslan var äkta — tårarna uppriktiga. Och jag skrattade inte, utan respekterade hvad jag inte förstod. Men nog skulle jag vilja veta dagen och stunden, då den erotiska känslan har *rättighet* att vakna och finnas till eller *skyldighet* att slockna och dö ut? Eller om hvad som anses tillåtet för barnet och gubben bör förmenas kvinnan, redan när hon står i sin fulla kraft? Naturen alstrar inte endast om våren. Det finns höstblommor af underbar fågring och glöd... Ingen tänker på att de slagit ut så sent, utan gläder sig öfver dem. Människa som människa! Ung och gammal! Känslans allvar, sanning och djup är det enda bestämmande!»

Rösten svek henne. Hon hade glömt hvar hon var eller för hvem hon talade och ryggade till, då hon mötte Marikas förskrämda och Rosas spefullt forskande ögon.

Det var långa nätters tankar, som tagit sig uttryck. Det var den dolda elden — den som går på djupet då den ej får träda i dagen —

som flammat upp och först vid utbrottet visat sin styrka och häftighet.

Det sagda kunde inte tagas tillbaka. I denna stund önskade hon det ej heller.

*

Disponenten hade kommit hem förkyld. Det onda förvärrades och blef till lunginflammation.

Doktorn kom dagligen och såg betänklig ut.

Rosa gjorde sig bofast på Heleneborg och gick som svägerska in och ut i sjukrummet, medan Elsa var helt och hållet afstängd därifrån.

Vid första anblicken af husbondens färglösa, lidande ansikte hade hennes föresatser och beslut ramlat, hennes tillkämpade, skenbara lugn lämnat rum för en tärande ångest.

Om hon fått vårda honom! Sitta vid hans bädd, dag och natt! Men att en lejd sköterska — att Rosa — skulle göra det, var mer än hon förmådde bära.

Blek och härjad, med tankarna blott till hälften på hvad hon hade för händer, gick hon omkring i huset tills hennes förstörda utseende väckte uppmärksamhet och undran.

Det enda hvaråt hon helt ägnade sig var Ivars tyska. Om några dagar började höst-

terminen, och då gällde det om han skulle bli uppflyttad eller ej. Blef han kvarsittare, var det liksom ett omogenhetsvis eller en betydgnedsättning för henne själf, som skulle sänka henne i husbondens ögon och . . .

»Men om han skulle dö?»

Denna fråga gjorde hon sig om nätterna, då hon inte kunde sofva och smög sig ner i vestibulen för att lyssna vid hans dörr tills hon, skrämmd af hostattackerna eller sjuksköterskans steg, skyndade bort — spöklik som hon kommit.

»Om han skulle dö?»

Det kunde komma ett underligt glädjeskimmer i hennes ögon, hvilket blixlikt efterträddes af ett skrämmt, förpinadt uttryck.

Hon hade önskat det — om också för ett ögonblick — och plågades af samvetsqual och vidskeplig fruktan att blifva tagen liksom på orden.

»Hellre sörja honom som död än lefvande,» sade hon sig dock hvarje gång hon tänkte sig Rosa vid hans sjukbädd eller måste afgifva skriftliga och muntliga svar på de dagliga förfrågningarna från Wassnäs.

Upprepade gånger kom fru Stranne själf och stannade oombedd tills läkaren gjort sitt besök.

Elsa visste att denna kvinna läste ända till

botten af hennes själ, men gjorde intet försök att maskera sig. Hvad hon — ja, hvad hela världen — tänkte, bekymrade henne i dessa dagar föga.

En kris förestod. Faran var öfverhängande och läkaren stannade natten öfver för att vara till hands.

Med en bestämd förklaring att ingen annan än sköterskan fick stanna hos den sjuke, hade han afskedat Rosa, hvars beskäftiga, oroliga väsen allt mindre föll honom i smaken.

Nattens och dödsfruktans stillhet bredde sig öfver huset, i hvilket endast barnen — som hade mest att förlora — njöto hvila och sömn.

Rosa, hvilken låtit elda åt sig i den stora, öppna spiseln i matsalen, satt nedsjunken i en mjuk länstol framför brasan och styrkte sig med en kopp rykande varmt kaffe, som Mina placerat på ett litet bord bredvid henne.

»Nej, stanna,» bad hon ängsligt, då tjänsteflickan stod färdig att gå. »Jag törs inte vara ensam hvarken på mitt rum eller här nere. Hvar är fröken Wang?»

»För en stund sedan såg jag henne gå fram och tillbaka nedanför disponentens fönster. Är hon inte där är hon väl utanför hans dörr. Hon tänker förstås att ingen har reda på hur stolligt hon bär sig åt.»

»Ja, hon gör sig omöjlig.»

»Så god husbonde som herrn varit, skulle vi sörja honom vådligt allesammans,» snyftade Mina, »men en behöfver väl inte skapa sig galen för det.»

»Hvad skall det inte vara för mig, som står honom nära? Hon är ju ingenting för honom.»

»Och inte blir hon väl heller, vill jag hoppas!»

Rosa hällde i ännu en kopp kaffe.

»Jag fryser,» sade hon och svepte om sig den vinröda flanellocken. »Har Mina händelsevis någon konjak till hands?»

»Det finns i buffeten — såvida inte...?»

Det föll henne in att Berner kunde druckit ur den.

»Jo här finns, fröken!»

Mina fyllde ett glas, medan Rosa tände sin cigarrett.

»Herre Gud, att tänka sig att hans lif hänger på en tråd,» jämrade hon sig.

»Gråt inte fröken. Han går igenom — det tror jag så visst.»

»Om han dör kommer fröken Wang inte att stanna många dar i huset — det har jag lofvat mig.»

»Hon kommer inte att stanna ändå, tänker jag... om inte...?»

»Hvad menar du?»

Mina rörde om i kolen så att lågorna flammade högt upp, kastade varma reflexer på ljuskronor och kristalluppsatser, belyste golfmattan — hvars blommor för ett ögonblick fingo lifvets färg — och återkastades af fönster-rutorna, utanför hvilka mörkret stod som en skymmande vägg.

»Hvad menar du? Säg ut,» befallde Rosa.

»Hon kunde ju bli fru i huset,» kom det försiktigt.

»Omöjligt!»

»Nog har *hon* den tanken.»

»Jag har misstänkt något liknande från första stund jag såg henne. Det stycket! Där ser man hur litet rekommendationer betyder. Nå ja! Man skall lyckligtvis vara två för att gifta sig.»

Rosa skrattade skärande hårdt.

»Hon är ju både gammal och ful — helst när man jämför henne med fröken.»

»Ja visst! Men ser du, det är just sådana där gamla fruntimmer på öfverblifna kartan, som göra sig de största förhoppningarna.»

»Det är nog så som fröken säger.»

»Jag går åtminstone inte ogift af brist på anbud,» återtog Rosa förtroligt. »Ännu i denna stund ligger en mans ve eller väl i mina händer.»

Mina vände sig ånyo till elden och rörde energiskt däri.

»Han är postmästare och har goda inkomster, men...»

»Det blir synd om herrn... annars så...»

»Det är mina egna tankar... Skulle inte en kopp kaffe smaka, du?»

»Jag säger inte nej.»

»Sätt dig medan du dricker.»

Mina flyttade fram en af de tunga ekstolarna.

»Några droppar konjak också!»

»Tackar! En blir så kuslig.»

»Det är inte att undra på. Säg mig nu, medan vi sitta så här. Hur har det varit i sommar? Mellan honom och henne, menar jag. Han har varit på något sätt intresserad?»

»Det har han visst,» svarade Mina och satte ifrån sig konjaksglaset. »Ingen kan då heller neka till att hon är ett regalt fruntimmer och att som hon skötte sig första tiden.»

»Har hon slappat af,» inföll Rosa med spändt intresse.

»Ja då! Första tiden hängde barnen jämt efter henne och lydde henne blindt. Nu vet hon inte alltid hvar hon har dem. Först var det så noga med att de skulle hålla sig hemma, och nu tror jag hon rent af är glad när de äro borta. Det är som hade hon eld i kroppen.»

Rosa gjorde en hastig rörelse som hade hon själf träffats af en sprakande gnista.

»Förr hade en henne jämnt öfver sig och nu får en sköta sig själf,» fortsatte Mina.

»Nå men på hvad sätt visade han sitt intresse?»

»Hon spelade — som fröken brukat göra — men han sof inte utan hörde på. Alltid hade de så mycket att tala om — mest på någon sorts rotväliska som ingen förstår — och så sjöng han.»

»Sjöng?»

»Alldeles som i salig fruns tid.»

Rosa reste sig omedvetet, medan Mina vände sig bort för att dölja sitt skadeglada ansikte.

»Till långt fram på nätterna,» återtog hon för mera eftertrycks skull.

»Men det är ju en skam! De stackars oskyldiga barnen!»

»När han kom hem från badresan, fick hon ett armband, som hon inte tar af sig hvarken natt eller dag. Och på Wassnäs...»

»Var hon där också?»

»Tror jag det! Klädd som en prinsessa och urflängd i halsen. Berner, som var med och passade opp, säger att herrarna va galna i henne. Disponenten först och främst och så en fransman som hängde henne i hälarerna ända tills hon steg i vagnen.»

»Det där får Mina mig inte att tro.»

»Fröken tror kanske inte heller om jag berättar hur hon såg ut vid hemkomsten,» frågade Mina förnärmad.

»Visst tror jag! Berätta!»

»Se herrskapet reste bort i heltäckaren allesammans, och en kunde väl tro de skulle komma hem på samma sätt, men tycker nå'n det. Där kom fröken Marika och herr Richard i öppen vagn och hållande regn, och disponenten och fröken flera timmar efteråt i täckvagnen. Hur hon arrangerat för att få vara ensam med honom är inte godt att veta, men naturligtvis var det hennes påhitt.»

»Nå, och hur såg hon ut?»

»Kappan på ena axeln, håret tillrufsadt och ansiktet blossande rödt. Fasligt rädd måste hon ha varit för att någon skulle se det, annars hade hon väl inte kastat sig ur vagnen, som hon gjorde, och rusat uppför trapporna som en besatt.»

»Och sedan?»

»Dagen därpå reste han bort utan att säga farväl åt barnen ens, men till *henne* skref han.»

»Dutrorsåledes att det är något emellandem?»

»Det törs jag inte säga; men hade hon varit mindre skenhelig skulle jag trott henne mer. Hvarför sjåpade hon sig för att gå in i herrns våning, då jag ville visa den, när hon sedan varit inne där både dar och nätter.»

»Nätter?»

»Ja — åtminstone när han varit borta — det kan jag gå ed på.»

Medan Rosa af intresse för den sjuke offrade sin själs förnämhet, irrade Elsa omkring i och utanför byggnaden för att genom kroppsrörelsen döfva ångesten.

Bäst till mods kände hon sig i det fria, där nattluften svalkade de heta kinderna och hon kunde se ljusskimret från det fönster, innanför hvilket hans lifslåga flämtade matt och osäkert.

Plötsligt stannade hon som inför ett länge öfvertänt, nu mognadt beslut. Hon ville dit in. Kunde inte nöja sig med att stå utanför.

Sköterskan, som halfsof i sin stol, märkte henne ej förr än hon rörde vid hennes axel.

»Låt mig aflösa syster.»

»Törs inte för doktorn.»

»Jag har vårdat sjuka förr. Syster ser trött ut.»

»Det är jag också, men . . .»

En blick på Elsas ansikte kom henne att ändra beslut. Under de år hon varit i lidandets tjänst hade hon lärt sig tyda sorgens språk och vörda det.

»Var så god,» sade hon och lämnade sin plats.

Där satt nu Elsa med hela sin själ i ögonen,

lyssnande till den sjukes tunga, rosslande andhämtning.

Han såg mindre medtagen ut än hon föreställt sig, och ur lyckan att vara honom nära spirade hopp.

Det verkade lugnande också, bara att se sköterskan där hon låg borta på chäslongen öfvergjuten af skenet från nattlampan, hvilket lämnade större delen af rummet i mörker men bröt sig mot Röda Korsets märke på hennes bröst.

Hur god hon såg ut och så passionfri som om lifvets stormar gått henne förbi eller genomkämpats och efterträds af fullkomlig vindstilla.

»Att kunna nå så långt,» suckade Elsa ofrivilligt. »Sofver hon verkligen,» frågade hon sig och såg ännu en gång bort mot det milda ansiktet med de slutna ögonen, hvilkets fromma uttryck förhöjdes af den hvita ordensmössan.

Antingen hon sof eller låtsades sofva gjorde detsamma.

Elsa föll på knä vid bädden och tryckte sina läppar mot husbondens feberheta, afmagrade hand och när hon gjorde det gick en bön utan ord — nästan utan tankar — genom hennes själ.

Sin egen hälsa, alla sina krafter, ville hon öfverlåta på honom.

»Doktorn kommer!»

Hon reste sig vid sköterskans ord — förvirrad som hade hon från en fjärran värld återvänt till den verkliga — och gled ut ur rummet.

*

»Krisen är öfver. Han har fallit i sömn och är räddad.

Hon hörde det som i en dröm, där hon stod ute på verandan omgifven af barnen, hvilkas högljudda glädjeyttringar hon måste dämpa.

Med vissheten att han skulle få lefva återkom också medvetandet att hon måste vara på sin vakt.

Tyra och Ivar skyndade åt hvar sitt håll för att sprida den glada nyheten och Marika upp till sig för att skrifva ett telegram till fästmannen.

Hon var ensam.

Ett ögonblick stod hon kvar med sammanpressade händer och slutna ögon. Så sprang hon — barhufvad som hon var — utför trappan inåt parken under högljudd gråt, som hon ej brydde sig om att dämpa.

»Han får lefva! Han får lefva,» jublade hon glömsk af allt annat.

Hvad betydde hennes kamp och lidande inför detta stora? Hon skulle inte afundas — ingenting begära — ingenting önska . . .

De i hänryckning lyfta armarna sjönko inför en dunkel känsla af att hon lofvade mer än hon kunde hålla.

Men hvad var detta? Hvilken doft och hvilket surr!

En lind i blom — *tilia euchlora* som han själf planterat — och tusen, sinom tusen insekter sugande sötma därur.

»Det skall bli min hälsning till honom,» hviskade hon och bröt en stor, doftande gren.

Var det inte ett under att trädet blommade nu på hösten, och ett varsel för hvad lifvet kunde bjuda henne själf?»

*

Husfaderns tillfrisknande gick, underhjälp af hans starka fysik, hastigt framåt.

Sköterskan afskedades; men Rosa stannade kvar och var lika oafåtligt vid hans sida som när han låg feberhet, halft omedveten om hennes närvaro.

»Skall du inte ta dig en promenad. Vädret tycks vara vackert,» sade han otåligt.

»Det regnar.»

»Än din målning?»

»Den har jag inte skänkt en tanke medan du legat här.»

»Nå så gör det då. Du har ju lofvat mig ett par höststämningar.»

Han blundade och försökte sofva, men hölls vaken genom medvetandet att hennes ögon aldrig lämnade honom ur sikte.

»Bed Marika komma hit!»

Med hennes hand i sin somnade han genast.

När Tyra och Ivar — hvilka börjat skolan och voro fulla af nya intressen — kommo in talande i munnen på hvarandra, förde de med sig friska fläktar af lefnadslust, som gjorde honom mera godt än all medicin.

Tiden blef dock lång.

De nedsatta krafterna hade gjort honom slö och likgiltig — de ökade väckte längtan efter gamla vanor, sysselsättningar och nöjen.

Lindblommorna, som stodo i ett böhmiskt kristallglas bredvid hans bädd och förde tankarna till hans egentliga lifsgärning — parken och planteringarna kring Heleneborg —, påminde också om Elsa.

»Hvarför kommer inte fröken Wang och hälsar på mig,» frågade han trött på sig själf och alla andra.

»Jag tänkte inte att det var comme il faut. Hon är ju utomstående,» svarade Rosa harmset.

»Hon om någon hör väl till huset. Säg

till att hon kommer. Jag kan inte ligga här i evighet utan att tala med en förnuftig människa.»

Elsa hade förberedt sig på denna stund, och när hennes hand omslöt hans, gick ingen skälfning därigenom.

»Välkommen igen till lifvet och oss alla,» sade hon uppbyggande alla krafter för att göra också rösten stadig.

»Fröken ser lika ynkelig ut som jag själf,» svarade han och gaf henne en forskande blick.

Hon mönstrade hans aftärda ansikte.

»Disponenten ser inte det minsta sjuk ut.»

»Det var ett glädjande ord. Om ett par dagar får jag ligga ofvanpå och hoppas snart komma ut och i verksamhet igen.»

»Men Henrik! Hur kan du tänka på något sådant,» inföll Rosa ängsligt.

»Hvad annat bör en konvalescent tänka på,» svarade Elsa med vaknad oppositionslust.

»Berätta nu lite från den yttre världen,» bad han, och utan att tycka sig ha något att säga beskref hon i raska, målande drag park, trädgårdar och landskap iklädda den nyss påtagna, skiftande höstskruden.

Han märkte snart att hon kände hvarje träd och buske snart sagdt lika väl som han själf och började examinera henne.

Så liflig och intresserad hade han inte

varit på mången god dag, men mot aftonen blef han trött.

»Det har varit för mycket. Fröken Wang passar inte till sjuksköteraka,» förklarade Rosa och han motsade henne ej.

Morgonen därpå gjorde Elsa en lång promenad och när hon kom in i sjukrummet, medförde hon en bukett sammansatt af rönn- och snöbär samt så godt som alla parkträdens olikfärgade blad.

»Den är underbart vacker,» sade han med ett lyckligt leende.

»Får jag sitta här inne en stund med mitt arbete,» frågade hon och slog sig objuden ned borta vid fönstret.

Rosa satt redan på sin vanliga plats, en bekväm stol vid sängföten.

Samtalet ville ej komma i gång. Dessa tre passade synbarligen ej tillsammans.

»Hvad är det fröken syr på,» frågade han för att ha något att säga.

»Marikas utstyrsel.»

»Sys den hemma?»

»En del. Så mycket som möjligt.»

»Hvad skall det tjäna till?»

»Har man aldrig så godt om pengar, är det en skyldighet att spara,» svarade Elsa het-sigt, »och...» det kom värme i stämman —
»hade Marika haft sin mor i lifvet, tänker jag

det varit henne en glädje att ordna alltsammans och ombestyra så mycket som möjligt med egna händer. Som det nu är, vill jag göra det jag kan för att hvad hon för med till det nya hemmet så mycket som möjligt utgår direkt från det gamla och blir en påminnelse om det.»

»Fröken tänker lika fint och ömt som någon mor,» sade han tacksamt.

»Och tycks ha obegränsade rättigheter!»

När Rosa framslungade dessa ord, sänkte hon ögonen rädd att någon skulle se uttrycket däruti.

*

En stilla lycka fyllde Elsas hjärta.

»Han lefver! Jag får se honom,» var hennes ständigt återkommande tanke.

Men allt efter som hälsa och krafter återvände blef han svårare att göra till lags.

Detta innestängda lif — dessa kvinnoögon som följde honom hvart han gick — var ej att stå ut med. Och ännu ett! Jakttiden pågick som bäst, och här satt han, medan hararna, han ämnat skjuta, sprungo omkring på hedarna, där champignonerna lyste hvita mot det våta, naggiga gräset.

Hvem svarade för att det ej tjufsköts på

hans jaktmarker? Hur rent af uppfriskande och angenäm — så helt olika den mattighet han nu kände — var ej tröttheten efter de långa marscherna? Och hur glada middagarna på fältfot, när villebrådet fallit och skymningen bröt in.

»Otålighet fördröjer tillfrisknandet,» hade läkaren sagt, men det hjälpte honom ej.

Fram och tillbaka — så långt krafterna räckte — gick han omkring i rummen och fann oordning, där han aldrig förr tänkt på att söka den.

Alltsammans återföll på henne, tyckte Elsa, i hvars hjärta de indirekta förebråelserna skuro in som skarpslipade pilar.

Hon visste att hon kunnat hjälpa honom igenom denna tid, om hon bara fått eller vågat — men där gick Rosa vaktande honom som en drake. Där mötte hon Minas och Berners närgångna blickar, som bjödo henne vara på sin vakt.

Om hon varit densamma som förr, hade det ingenting haft att betyda. Nu gjorde det henne utom sig.

Medan hon brann af ömhet och längtan att hviska kärliga ord i hans öra samt af begär att smeka hans händer och hår, måste hon visa sig kyligt likgiltig. Och om det hjälpt?

Men stämman lydde inte. Kinderna skvallrade!
Händerna skälfdel!

Medveten därom och viss på att alla andra sågo och uttydde dessa svaghetsbevis, blef hon allt mera skygg och osäker.

För honom framför allt måste hon maskera sig — och dock? Kärlek föder kärlek. Om han vetat? Eller anat? Om hon fått säga honom?

Ett par gånger hade hon mött ett spörjande uttryck i hans ögon, som skrämt henne till ännu större försiktighet.

Han iakttog henne verkligen och frågade sig gång på gång om denna bleka, allvarliga kvinna — hvilken syntes honom så gammal och regelrätt — kunde vara densamma som lockat till glömska af en föresats, från hvilken han ännu aldrig gått — den att respektera det egna hemmet med allt hvad därtill hörde.

Sådan hon nu var — kvinnligt omtänksam, stilla och husmoderlig — tilltalade hon honom långt mera och väckte till lif länge sedan begrafda minnen från föräldrahemmet, där modern gått omkring mild och tålig under trycket af faderns despotism.

Rosa spelade ett bravurnummer.

»Förskona mina örhinnor och nerver,»
bad han otåligt.

Septembersolen sken varm, och vid mid-

dagstiden tog han sin första längre promenad, hvilken gällde orangerierna. Både Rosa, Marika och Annie följde med.

Elsa hade i det längsta hoppats på en inbjudning att göra sällskap, och där hon stod bakom gardinen i biblioteket, erfor hon en stickande känsla af smärta och afund. Nästa ögonblick var den borta. Att han gick där återskänkt till lifvet var mer än allt annat.

»Tack för lindblommorna,» sade han vid återkomsten och räckte henne en bukett underbara rosor.

Hon rodnade likt en ung flicka och sprang uppför trappan för att sätta dem i vatten, innan de hunnit vidröras af profana händer och blickar.

Eftermiddagskaffet dracks ute på verandan, där husbonden ånyo satt i sin korgstol och Fido oupphörligt slickade hans händer och smög sig intill honom för att visa, att också han förstått hvad frågan gällt och gladde sig lika mycket som någon annan.

Baby äntrade från Marikas knä upp i faderns. Tyra och Ivar berättade i munnen på hvarandra det myckna märkvärdiga som passerat, medan han hållits instängd, och när trädgårdsarbetarna — hvilka sysslade med inflytning af växter ute på rabatterna — gingo förbi, hälsade de med ett bredt leende.

Den tillfrisknade sträckte på sig med en känsla af oändligt välbehag öfver att ännu en gång genomvärmas af solskenet, se tillgifvenhet i allas blickar, känna krafterna växa och lifslusten fördubblas.

Så släppte han ner Baby och tog sin tidning med en känsla af att allt skulle vara som förr.

Tyra och Ivar smögo sig utför trappan och Elsa in i salongen.

»Vågar jag,» frågade hon sig, medan hon öppnade flygeln. »Vågar jag,» frågade hon sig ännu, medan hon slog an de första tonerna af Beethovens »Hymn till glädjen». Att nu spela en operettmelodi skulle synts henne som en hädelse.

Han lät tidningen sjunka och visade ett ansikte, hvars spända, lyssnande uttryck antydde att han inte ville gå miste om en enda ton.

»Beethoven är inte för klåpare,» sade Rosa skarpt.

»Nej! Men för henne. Schy!»

Harmfulla ord brände hennes tunga. Hon kunde och ville inte tiga.

»Fröken Wang är inte den vi tänkte.»

»Det tror jag också.»

»Det är märkvärdigt hur människor kunna förstå sig och hur bortskämda och beräkande framgången kan göra dem.»

»Är det henne du menar?»

»Det är obehagligt, men jag anser som en skyldighet att säga dig . . .»

»Ingen skvallerkonselj med Beethoven som ackompanjemang — den aktningen äro vi skyldiga honom.»

»Sofver han? Eller hör han på? Skall han be mig också sluta,» frågade Elsa sig medan hon spelade Schumans Träumerei och sviten ur Peer Gynt.

»Har du inte märkt att hon är förändrad,» återtog Rosa.

»Jo, hon klär sig bättre och kan vara fan så stilig.»

»Och *hvarför* tror du?»

»Därför hon har bättre råd, hoppas jag, och kommit i en omgifning där hon kan göra sig gällande.»

»Du *vill* vara blind.»

»Skulle önska vara döf också. Nej — inte nu.»

Solveigs sång med dess veka, varma tongångar smekte hans öron. Det gjorde honom godt att höra musik nu — och just sådan musik som han eljes föga brydde sig om.

»Till och med tjänstefolket ser att hon slappat af och sköter sig på helt annat sätt än i början — då hon ville ställa sig in,» fortsatte Rosa envist.

»Har du varit nog simpel att kommunicera dig med dem?»

»Du misskänner mig.»

Hennes ansikte fick ett uttryck af sårad värdighet.

»Jag har aldrig haft sådan trefnad i mitt hem,» återtog han, »och har ingen högre önskan än att allt måtte förblifva som nu.»

»Men barnen? Hon frågar inte längre efter dem Och på Wassnäs. Vill du påstå att hon uppförde sig korrekt där?»

»Hvem gjorde väl det?»

»Och som hon arrangerade hemfärden. Så handlar endast en beräknande kokett!»

»Hon?»

Det hade han aldrig tänkt på. Var det verkligen hon? Då hade han ingenting att förebrå sig.

Nu var det »Åses död» som spelades, men han gömde ansiktet bakom tidningen och lyssnade endast till de egna funderingarna.

Fyrspannet från Wassnäs körde fram till trappan. Fru Stranne viftade redan på afstånd med den rosenfärgade parasollen, hvilken kastade ungdomsskimmer öfver det pudrade, under ett prickigt, hvitt flor gömda ansiktet.

Han sprang upp glömsk af sjukdom och obehagliga tankar och gick henne till mötes.

Musiken inne i salongen tystnade tvärt.

»Jag har fått gråa hår af ängslan,» sade hon och räckte fram sina händer.

Det såg ut som hade han helst velat sluta henne i sin famn.

»Tack för allt deltagande. Och framför allt för att ni kom. Jag håller på att dö omigen — af ledsnad.»

»Med två vårdarinnor?»

Han ryckte på axlarna.

»En för mycket,» skämtade hon.

»Får jag behålla er till afton,» bad han.

»Det hade jag inte tänkt.»

»Men tänker.»

Han gick själf ner till vagnen.

»Konsulinnan stannar och ber att bli hämtad. — Hur dags,» frågade han och såg upp till henne där hon stod på verandatrappan.

»Låt oss säga klockan nio. Ni måste gå tidigt till sängs.»

»Tio. Inte en minut förr.»

Kusken gjorde en sväng inåt planteringarna för att slippa vända och körde ännu en gång förbi, medan hästarna kråmade sig och seldonen blänkte.

»Äkta fullblod,» sade han med kännaremin. »Ni måste taga mig med på en åktur.»

»I morgon dag.»

Hans blickar öfverforo henne där hon stod lutad mot verandaräcket, bysten och armarna

tätt omslutna af tunt, gulhvitt siden, håret krusande sig öfver panna och nacke. Figuren rank, något magerlagd, och utan ungdomsfriskhet. Hela varelsen själfsvåldig, graciös och lockande med en charme öfver sig som täckte alla brister.

Det blef kyligt på verandan.

»Jag föreslår att vi festa inne hos mig,» sade värden upprymd. »Hvar är fröken Wang?»

Elsa hade flyktat till sitt rum för att få tid att lugna sig. Bara att hälsa på fru Stranne var en pina, hon ville uppskjuta i det längsta.

Berners knackning störde henne.

»Jag kommer!»

Tonen var sträf och snäsig. Hon visste inte själf hur ovänligt hon, numera, kunde besvara en fråga eller utdela en befallning.

Det artade sig att bli en munter kväll. Allt det bästa vinkällare, orangerier och fruktträdgårdar kunde pretera dukades fram i det yttre rummet, eller så kallade konstkabinettet, hvilket upplyst af lampor och ljus syntes Elsa sagolikt praktfullt.

En lätt supé vid inburna, färdigdukade bord skulle frampå aftonen serveras därinne.

Aldrig hade husfadern varit så liflig och älskvärd som nu, då han från dödens tröskel på nytt trädde öfver glädjens och njutningens.

Aldrig var fru Stranne mera förledande eller Rosas tunga slagfärdigare.

Endast Elsa var tung till sinnes.

»Fröken har inte många ord att säga,» sade fru Stranne plötsligt.

»Det måste finnas åhörare också,» svarade hon tvunget. »För öfrigt känner jag hvarken de platser eller människor, herrskapet talar om. Jag har inte varit utrikes — tyvärr.»

»Följ med mig. Jag far om ett par veckor — med de andra flyttfåglarna.»

Sådana meningslösa ord var ej att svara på; men när samtalet tog en annan vändning och rörde sig kring ämnen, i hvilka hon var fullt hemmastadd, grämde det henne dubbelt att inte ha något att säga. Hvar gång hon såg upp mötte hon fru Strannes eller Rosas forskande ögon — det lamslog henne.

Hon gjorde sig ärende med att ordna för supén, men kom genast igen, ty var det svårt känna sig som en nolla, var det ännu svårare att låta dessa båda ha honom ensamt för sig.

När hon kom igen, hade han öppnat ett dyrbart gammaltyskt ekskåp och flyttat fram åtskilliga konstföremål därifrån till närmare påseende.

»Fröken har inte sett mina skatter,» ropade han emot henne.

Här fanns reliefer, figurer och grupper

skurna i trä och elfenben. Skålar af jaspis och arabisk marmor. Caméer, mosaiker, emalj-målningar och olikartade med stenar och pärlor inlagda vapen och smycken.

Fru Stranne och Rosa hade sett alltsammans flerfaldiga gånger. För Elsa var det nytt. Hon hade inte sett något liknande ens. Aldrig tänkt att så mycket vackert kunde finnas.

Hennes oförställda förvåning och beundran väckte hans intresse.

Jo, bronshunden där var af Peter Vischer och köpt i Nürnberg — den intressantaste af alla gamla städer — en riktig guldgrufva för konstälskare. En del af hvad hon såg var naturligtvis kopior, men det mesta äkta. Elfenbensplattan föreställde en strid mellan kristna och barbarer. Var det inte underbart väl utfördt? Hade hon gifvit akt på de olika ansiktsuttrycken? Den emaljerade vasen var af Dinglinger och mycket dyrbar, och hvad trodde hon väl den antika caméen, med Augustushuvudet, kunde vara värd?

»Försök att gissa,» bad han.

Hon tog till löjligt lite, höjde därpå summan så att det blef lika orimligt och fick honom att skratta. Själf var hon som förvandlad med hög färg och glänsande ögon.

»Hvarför är inte Marika här inne,» frågade Rosa afbrytande.

»För att hon inte vill,» svarade Elsa, som förstod att frågan — eller förebråelsen gällde henne.

»Hon lefver för närvarande i sin egen värld och där är mycket trångt — finns inte plats mer än för en,» ifyllde husfadern.

»Älskande äro sig evigt lika. Skada att det går så fort öfver,» hänkastade fru Stranne.

»Inte för alla. Det vill jag tro för min lilla flickas skull.»

»Man gör så gärna undantag för sig och de sina.»

»Har Tyra och Ivar kommit igen då,» frågade Rosa smilande.

Elsa ryckte till.

Barnen! Morgondagens läxor hon hade att förhöra nu sedan de börjat skolan. Sagan hon lofvat berätta för Annie. Allt hade hon glömt här inne!

»Det förvånade mig att se dem åka ut på velociped, i stället för att läsa sina läxor; men när fröken gifvit dem löfte, ville jag ingenting säga,» fortsatte Rosa medan hennes ögon sökte svågerns liksom för att fråga. »Hade jag inte rätt? Sade jag för mycket kanske?»

»Har fröken inte lofvat dem,» frågade han barskt.

»Nej.»

»Nå ja! De komma väl igen. Det är ju jag som hållit fröken fast här inne.»

Hon skyndade ut.

»Hvar har du varit,» frågade hon häftigt, då hon mötte Tyra ute i vestibulen.

»Nere vid krocketplan.»

»Det är inte sant! Svvara mig du, Ivar,» fortsatte hon, då gossen kom in genom dörren.

»Hvarifrån kommer ni?»

»Från stan.»

Att han talade sanning var ändock en tröst.

»Har du inte lofvat att aldrig cycla dit in utan mitt tillstånd?»

»Jag visste inte hvar fröken fanns.»

»Fröken!»

Hennes hjärta drog sig tillsammans.

»Och inte trodde jag det var så noga numera. Vi ha varit i stan ett par gånger, utan att någon märkt det.»

»Kan ni edra läxor?»

»Inte än.»

»Läs då genast öfver. Jag kommer igen om ett ögonblick och släpper er inte förr än ni kan dem ord för ord.»

Hon sprang in i Babys rum.

Den lilla hade gråtit. Spår af tårar syntes ännu på de mjuka, rosenfärgade kinderna. Nu log hon mot Marika, som satt vid sängen med hennes hand i sin.

»Låt mig nu berätta min saga,» bad Elsa, som hade det gällt lifvet.

»Annie borde sofvit för länge sedan,» svarade Marika förebrående.

»Den är så kort,» bad Elsa ånyo.

»Annie vill inte. Maja har redan berättat en saga om en prinsessa, som sof i många tusen år. Annie ville också sofva.»

»Inte förr än vi läst vår aftonbön,» förmanade systemn och lade armen om barnets hals.

»Får jag läsa den med dig då,» frågade Elsa ifrigt.

»Nej! Tantan kan inte! Tantan skall gå! Bara Maja! Bara Maja,» upprepade den lilla envist och vände sig bort.

*

Disponenten var fullt frisk och tycktes vilja taga igen den tid som gått förlorad.

»Det är en hel del arbete som ligger efter,» sade han, då han första gången reste in till staden; och sedan dess hade han varit mera borta än hemma.

Rosa lämnade Heleneborg, men kom som oftast dit ut. Alltid när hon var som minst väntad.

Elsa hade satt alla krafter i gång i och för Marikas utstyrsel och var ifrigare än hon själf att den skulle bli färdig.

Det fanns knappast plats för mera i linnekammaren — där monogramprydda lakan, dukar, servetter och handdukar radade sig bredvid spetsbesatt, rikt broderadt gånglinne — och ändock ängslade hon sig öfver att något skulle fattas eller vara ofärdigt till det instundande stora höstlaket.

Alltjämt jagad af en pinande fruktan att ej hinna med det hon hade för händer eller underlåta något som borde uträttas, unnade hon sig hvarken rast eller ro.

Tyras och Annies kläder behöfde ses öfver och en del nytt anskaffas, tyckte hon sig finna, och tog genast itu därmed.

»Det kan väl väntas med,» ansågo både Marika och barnjungfrun — men det ville hon ej höra talas om.

Arbetet döfvade tankarna. Och arbetade hon sig riktigt trött, kunde hon få några timmars drömfri sömn.

Det var som hade någon osynlig makt skyndat på henne, men ibland släppte hon alltsammans och såg sig omkring med ängsligt frågande blickar.

Var det husbondens frånvaro ensamt som gjorde det så besynnerligt tomt omkring henne, som hade ett svalg öppnat sig mellan henne och husets öfriga inbyggare? Hvad betydde tjänstefolkets förstulna blickar och afbrutna

samtal, af hvilka hon uppsnappat ett och annat ord, som hon inte vågade tyda? Och barnen — hvilka hon tyckte sig älska dubbelt när hon var på väg att förlora dem — hvarför vände de sina hjärtan ifrån henne? Till och med Annie, som hon trodde sig ha vunnit så helt, slöt sig mer och mer till Marika.

»Har jag någon skuld i allt detta,» frågade hon sig och kom till den slutsatsen, att det var därför att hon förlorat herraväldet öfver sig själf, hon ej längre förmådde något öfver andra.

Med uppbjudande af alla sina krafter försökte hon vara glad, harmonisk, värdig och själsäker som förr och tyckte sig stundom lyckas så bra, att hon verkligen blef hvad hon eftersträfvade; men det behöfdes ej mer än att hans namn, eller något som stod i samband med honom, nämndes för att hennes skenbara lugn skulle blåsas bort likt agnar för vinden.

Att se honom — andas samma luft som han — hade blifvit henne ett lifsvillkor.

Väntan på att han skulle komma hem och ängslan för att han kunde stanna borta, aflöste hvarandra i ett pinande kretslopp, och var han hemma var det inte nog att veta det — hon måste också vara i hans närhet.

Gång på gång mötte hon honom nere i orangeriet eller planteringarna, där det började se höstligt och ruskigt ut, eller gjorde sig

ärende in i hans rum för att fråga om en eller annan af husets angelägenheter, som hon förut afgjort på egen hand.

Om hon kunnat vara lugn och naturlig?

Medvetandet att hon ej var det ökade hennes förvirring, och när hon lämnade honom var det med en känsla af att ha blottat sig och förvärrat sin sak.

»Det är detsamma,» sade hon sig med förtviflans bitterhet. »Så här kan det inte fortgå.»

*

Tyra kom in i salongen med en notbok i handen och fann Elsa före sig.

»Det var snällt att du passade på.»

»Jag skulle spela öfver.»

»Du skall väl ha din lektion först.»

»Den hade jag i förmiddags.»

»Skall du inte spela för mig längre?»

Hon darrade på målet.

»Nej. — För moster Rosa.»

»Är det din fars önskan?»

»Ja — nej . . . Jag har inte talat vid honom ännu.»

»Då skall jag göra det.»

»Om tant det gör, spelar jag inte för någon alls.»

»Kära lilla barn, hvad har jag gjort dig?
Vi hade ju en sådan glädje af vår musik.»

»Tant hör inte på när jag spelar utan
tänker på . . . på annat.»

Det låg något hotfullt i flickans ögon.

»Jag har inte varit frisk och dessutom haft
bekymmer. Förlåt mig och låt oss försöka
ännu en gång. Du vet inte hvilken sorg du
gör mig.»

Tyra brast ut i ohejdad gråt.

»Jag höll så rysligt mycket af tant,» snyf-
tade hon, »och jag trodde . . . trodde . . . men
tant bryr sig inte om oss . . . bara om . . . om
pappa.»

Skulle hans eget barn säga henne det!

Det kom ett hårdt uttryck i hennes ögon.

»Alla hålla af honom. Hvarför skulle inte
jag få göra det?»

»Därför att . . . att . . . Jag önskar att tant
ville fara härifrån.»

»Jag kommer kanske att göra det.»

Hon visste sig aldrig ha haft en sådan
tanke och dock undsluppo henne dessa ord,
som hon ångrade och ville taga tillbaka.

»Lofva att tant gör det.»

»För att du fått det infallet. Nej, sanner-
ligen om jag det gör.»

»Ivar önskar det också.»

»Det är tacken således för att hans ten-

tamen gick så glänsande.» Hon slog upp flygeln. »Nå ja! Jag gjorde inte mer än min skyldighet. Spela nu öfver.»

Ur stånd att behärska sig och rädd att visa hvad hon kände, skyndade hon ur rummet.

Att störta ut i parken eller upp till utsiktsberget för att gå af sig sorg och harm, skulle hjälpt henne bättre än något annat; men det nysydda linnet skulle i tvätten och ingen annan än hon fick räkna ut det.

Några ögonblick stod hon med pannan lutad mot en af hyllposterna inne i linnekammaren — så började hon sitt arbete.

»Lakan . . . ett, två, tre . . . tio — nej åtta par af de med broderier och vadstenaspetsar . . . nio, tio.» Hon kom af sig och måste börja på nytt. »En sådan förödmjukelse att Tyra skall spela för Rosa och inte för mig, som öfverenskommet var. Tio, elfva . . . tolf par. Nu till hålsömslakanen. Ett . . . två . . . fyra . . . sju . . . De vilja ha mig bort . . . båda barnen önska det.»

Hon strök sig upprepade gånger öfver pannan. »Sex, sju . . . fem — nej det går inte. Jag duger till ingenting numera.»

Marika stod i dörren.

»Har tant redan börjat? Jag vill också vara med.»

»Det borde jag tänkt på. Förlåt mig.»

»Äro lakanen redan räknade?»

»Bara de tolf finaste paren.»

»Att tänka sig att allt det här är mitt och *hans*,» sade fästmon och strök smeksamt öfver det glänsande linnelärfvet.

Det var något så varmt, vackert öfver henne, där hon stod, genomad af lycka, att det gick Elsa till hjärtat.

»Om en månad har jag honom här, och sedan är det inte mer än en vecka till bröllopet.»

Det var som om denna tanke skyndat på henne.

»Skola vi inte börja med hvardagslakanen,» sade hon liffligt.

»Jo.» Ett — tolf . . . tjugufyra — fyratioåtta . . . Det gick raskt undan. Elsa var helt upptagen af hvad hon hade för händer.

Nu kom turen till örngåttan.

»Har tant någonsin varit kär,» frågade Marika plötsligt.

»Nej —. Jo — en gång.»

Hon hade blifvit likblek och fattat tag i en af hyllstolparna.

»Och det blef ingenting af? Stackars tant!»

Öfverretad som hon var bröt Elsa ut i spasmodisk gråt, som hon inte kunde hejda. Men midt i eländet låg det en tröst i att Marika var så helt upptagen af sitt, så inne i sin

egen värld, att hon inte märkt något af hvad alla andra anat sig till.»

»Nu förstår jag hvarför tant är så underlig ibland. Det skulle jag också bli om... Nej, jag törs inte tänka på det.»

Det lättade att få gråta ut.

»Skola vi taga uti med handdukarna nu? Det blir ett styft arbete,» sade Elsa och började flytta ner hög efter hög från de öfre hyllorna. »Hvad är det du finner underligt hos mig,» frågade hon skyggt.

»Jag vet inte precis, men tant är nervös och tycks ha sina tankar på annat håll. Nu förstår jag ju att de äro hos *honom*.»

Elsa böjde sig ner och räknade med feberaktig brådska hvarje dussin för sig, från paradner till glas-, knif- och kökshanddukar.

»Det blir bra tomt för pappa när jag kommer bort,» klagade Marika.

Elsa tänkte inom sig, att det inte kunde göra stor skillnad, så litet som dottern varit för honom under den tid hon sett dem tillsammans, men teg därmed.

»Jag har mer än en gång tänkt på hvad vi talade om i somras — att han borde gifta om sig.»

»Önskar du det?»

Elsa hörde själf hur underligt obehärskad hennes stämma ljöd.

»Ja . . . Det vill säga om det vore någon som passade honom?»

»Moster Rosa?»

»Den gamla koketten! Jag förstår inte, att kvinnor vid hennes ålder inte ha bättre förstånd än att gå och inbilla sig, att karlar ännu kunna bli kära i dem.»

»Ja, det är löjligt.» Elsa skrattade bittert. »Din far är inte heller ung,» återtog hon behärskad.

»Nej, men jag kan ändå inte tänka mig annat än en ung, vacker kvinna — inte för ung förstås — som hans hustru. Pappa är ju så ståtlig och ungdomlig ännu.»

»Vet du någon som är kär i honom?»

»Nej, men hvem kan veta om någon suckar i tysthet? Moster Rosa är ju en.»

»Skämta inte med sådant!»

»Inte sa hon nej — och hvem gjorde väl det — om han friade till henne?»

»En man är bra lycklig som får yppa hvad han känner.»

»Än kvinnan då som får höra på? Jag kan inte tänka mig något ljufligare. Richard blef kär i mig första gången vi träffades, och hvarje gång jag mötte hans blick fick den ett varmare uttryck. För hvart ord han sade — om än så obetydligt — hade det en djupare klang. O, att taga vara på alla dessa små

ömhetsbevis — summera ihop dem — tyda deras mening — ana och hoppas — tills allt blir jublande visshet! Det är himlen redan här på jorden!»

Hon stod med knäppta händer, medan munnen log och de mörka svärmiska ögonen tycktes skåda in i ett fjärran underland.

»Än om du älskat honom så högt som nu och din känsla varit obesvarad?»

Marika bleknade märkbart.

»Då hade jag inte kunnat lefva.»

»Du hade väl varit tvungen.»

»Richard säger också att han skulle dött om han inte fått mig.»

Det drog ett blekt leende öfver Elsas skälfvande läppar.

»Nåja! Det finns kanske intet bittrare lidande än obesvarad kärlek!»

Marika stod häpen och stirrade på Elsa.

»Och ändå gör man sig löjlig öfver sådant, hviskar och hånler,» fortsatte hon lidelsefullt.

»Åt gamla koketter, ja!»

»Åt kvinnor som kanske satt in allt på ett kort... som... ingenting kan vara grymmare.» Hon mötte Marikas skrämde, misstänksamma ögon och hejdade sig. »Det går inte framåt med arbetet på det här sättet. Vi ha ännu dukar, servetter och gånglinne kvar,»

sade hon tonlöst och började rifva i linnehögarna.

Det räknades och räknades, plagg efter plagg i oafbruten följd, och skrefs långa listor utan att ett ord växlades eller de båda kvinnorna så mycket som sågo åt hvarandra.

*

Det hade varit en ruskig, regnig tid, men i och med oktober månads ingång återkommo solsken och värme liksom för att säga ett sista farväl.

Tyra fyllde fjorton år. Dagen skulle firas med en danstillställning, och Elsa satt uppe på sitt rum med buntar af olikfärgadt papper och högar af sidenband och guldglitter framför sig, formande rosetter, ordnar, blommor och jockeymössor till kottiljongsdekorationer.

Medan fingrarna sysslade rörde sig tankarna ännu fortare.

Det var, som hade år förgått, sedan hon satt här vid fönstret för första gången och såg honom komma — komma som ett oundvikligt öde. Hvilken lidandets tid sedan dess! Men ville hon haft den oupplevvad? Nej! Och tusen gånger nej!

Hon skuggade ögonen med handen liksom för att utestänga något allt för smärtsamt.

Hur hade hon inte kämpat för att vinna barnen. Och hur hastigt och fullständigt hade hon inte förlorat hvad hon vunnit — och mera därtill. Göra hvad hon ville var nederlaget ohjälpligt.

Så länge hon inte hade några egna intressen — eller satte deras främst — gäfvos de sina hjärtan i gengäld. När hon började lefva sitt eget lif, ville de inte veta af henne.

Till och med Annie — inom hvilken tankevärld ej många *hvarför* ännu rört sig — drog sig instinktligt tillbaka. Och Marika! Marika som en gång i öfversvallande tacksamhet erbjudit sina tjänster och sin hjälp? Hur kall och afvisande hade hon ej blifvit! Hon — den lyckliga — var mera ofördragsam och oförstående än någon annan.

Hur högbå himlen var och hur varmt solskenet föll öfver parkens brokiga löfmassor och öfver dalsänkan, hvarigenom ett godståg arbetade sig fram förspändt med tvenne lokomotiv, hvilkas pustande, ojämna andetag ekade mot bergshöjderna!

Hvad lifvet var skönt trots allt! Hur stort bara det att vara till!

Hennes blickar föllo på ett fruntimmer i stålgrå promenaddräkt, som kom gående uppåt vägen.

Fru Stranne. Hvad ville hon? Hvem sökte hon?

Mina kom inspringande.

»Konsulinnan ber att få träffa fröken.»

»Var god säg att det är mig omöjligt att komma ifrån. Jag blir knappast färdig ändå till kvällen. Fröken Marika är ju hemma!»

Några ögonblick senare knackade det på dörren.

Vågade hon sig hit upp? Elsas händer knöto sig krampaktigt. »Stig in!...»

Hon reste sig och gick med världsdamens hållning mot den inträdande.

»Förlåt. Men jag har kommit hit enkom för frökens skull och vill inte gå, innan jag utträttat mitt ärende. Här äro vi också mest ostörda.»

»Jag har brådt.»

»Mina berättade det. Jag skall inte bli mångordig.» Hon slog sig obesväradt ned på en taburett midt emot Elsa. »Jag reser i öfvermorgon. Vill fröken följa med?»

»Jag?»

Elsas ansikte fick ett egendomligt halft sarkastiskt, halft vredgadt uttryck.

»Det är mitt allvar.»

»Resa?!»

Ett ögonblick var det som hade synkretsen öppnats för oanade vidder.

»Vi två? Nej!»

»Det kan ju vara detsamma hvem som

gör anbudet. Hufvudsaken är att det antages. Fröken behöfver komma härifrån.»

»Härifrån.»

Ordet ljud i Elsas öron som en dödsdom. Hvad annat vore det än att rycka upp ett träd med alla dess rotfibrer.

»Konsulinnan är allt för god; men jag önskar ingen förändring, och om disponenten gör det, antar jag att han meddelar sig med mig personligen.»

»Han har ingen aning om mitt förslag.»

»Låt oss då tala om något annat.»

Hon grep energiskt efter silkespapperet och klippte däruti, som ville hon med detsamma afklippa hela samtalet.»

»Fröken afslår således.»

»På det bestämdaste.»

»Och är glad att bli mig kvitt?»

Elsa visste med sig, att hon för hvarje dag som gått motsett fru Strannes afresa med allt större otålighet, och hennes blossande kinder afgåfvo svaret.

»Fröken vinner ingenting med det.»

»Hvem säger att jag *vill* vinna något.»

»Hela världen, som det heter.»

»Skulle den sysselsätta sig med min obetydliga person.»

»För skvallret är ingen för obetydlig.»

»Jag vet mig ingenting ondt ha gjort.»

»Om så vore, pratades det kanske mindre.»

»Hvad säger man?»

Elsa kastade arbetet och slog upp de af vrede gnistrande ögonen.

»Att . . . att . . . Behöfver jag säga det? Är det inte nog att tjänarna här, att hela omnejden . . .»

»Inte ett ord mera.»

Hon stod med händerna för ögonen, medan alla misstänksamma blickar hon mött, alla halfva ord hon hört, trädde fram som tydliga, fullt förstådda vittnesbörd.

»Det finnes sjukdomar som ej kunna botas af annat än tid eller afstånd,» återtog fru Stranne.

»Men om man ej vill bli botad.»

»Så går man under . . . för så vidt man är af 'Jene Asra welche sterben wenn Sie lieben . . .' Jag är inte af den sorten — men ändå vet jag.» Hennes läppar skälfde af smärta. »Kom med!»

»Som sällskapsdam?»

»Kalla det hvad ni vill — jag reser aldrig ensam.»

»Nej! Och åter nej! Kanske borde jag tacka — men det kan jag inte — Jag förstår inte bevekelsegrunden.»

»Och fröken tänker stanna?»

»Jag tänker ingenting. Hvad vet jag i dag om hvad som kan hända i morgon.»

»Och hur reder sig fröken *nu* med barnen?»

Hon hade ingenting att svara.

»Så får jag då gå med oförrättadt ärende.»

Fru Stranne reste sig upp och stod framför Elsa, hvilken först nu såg hur gammalt hennes ansikte i grunden var.

»När vi första gången möttes, kände vi oss dragna till hvarandra genom ömsesidig sympati. Var det inte så?»

Elsa nickade jakande.

»Den ena af oss hade genomlevvat sitt lifs stora kris — och kommit brandskadad därifrån — för den andra stod den för handen. Det förstodo vi båda. Inte sant?»

Elsa gjorde åter en bekräftande rörelse.

»Sedan dess har en af oss ändrat sinnelag — den andra inte. Se där min bevekelsegrund. Mitt *sauve qui peut* gäller också mina vänner.»

»Då får jag tacka till sist,» sade Elsa med tårar i ögonen. »Men jag kan ändå inte.»

»Nå! Jag rymmer i alla fall fältet och har fredat mitt samvete genom att lägga ut en räddningsplanka.»

*

Rundt om i parken brunno marschaller. På verandan radade sig kulörta lyktor och inomhus strålade allt i elektrisk belysning.

Elsa kom in i matsalen, iklädd en ljusblå luftig sidenblus, och fann disponenten framför buffeten, upptagen af att tillreda en bål.

»Det var bra! Kom och smaka,» ropade han emot henne. »Konsten är, ser fröken, att få det drickbart, utan att det slår smättingarna åt hufvudet.»

Han räckte fram ett glas och när han gjorde det snuddade hans hand vid hennes.

Han satte tillbaka glaset.

»Hur är det? Fröken är ju iskall. Låt mig känna.»

Han tog hennes händer mellan sina.

Det svartnade för hennes ögon.

»Fröken svimmar väl inte? Låt bli det där blasket.»

Han tog fram en butelj konjak och fyllde ett glas till randen.

»Drick! Nej, alltsammans!»

Hon kände den hetsiga drycken sjuda genom ådrorna.

»Känner fröken sig bättre?»

»Ja — tack.»

Det var endast barnbjudning, men Rosa och konsul Strannes voro inbjudna som åskådare.

»Jag har fått återbud,» sade han och tömde ytterligare en flaska rhenskt i bålen. »Strannes kommer inte. Hon har påskyndat sin resa och far redan i kväll.»

Han såg på sin klocka.

»Rundström skall till stationen ändå. Jag hade god lust följa med.»

Berner stack hufvudet inom dörren, men drog sig brådstörtadt tillbaka.

»Det var mig en lustig fyr!»

Husbonden tryckte på knappen till den elektriska ringledningen och betjänten visade sig åter.

»Hvad springer du för? Har du dåligt samvete? Säg till att jag far med till stationen och vill vara där före kurirtågets afgang.»

Elsas händer hade åter blifvit kalla, medan hufvudet brände som eld.

Den första vagnen körde fram till portiken och åtföljdes snart af flera. Ur alla stego gossar och flickor af Tyras och Ivars ålder, strålande af hälsa och glad förväntan.

Med en säkerhet, som visade, att hon kände sin plats som äldsta dottern i huset och inte ämnade afstå den åt någon, gjorde Marika les honneurs för den ungdomliga skaran.

Så till sin fördel hade Elsa aldrig sett henne, och det var som hade fadern tyckt det samma, ty hans ögon följde henne hvar hon gick och allt emellanåt smålog han som åt en glad tanke.

Den enda missbelåtna var Annie, hvilken — rädd för de många främmande barnen —

hängde efter systemen och grät, då denna ej hade tid med henne.

Biblioteket hade apterats till balsal. I den angränsande biljarden hade musiken — en mässingskvintett — sin plats.

Och så började dansen med Tyra i spetsen — stillsamt och värdigt som hade fullfjädrade damer och herrar svängt om med hvarandra. Alla voro också i stor toalett med hvita handskar.

En del gossar ville inte dansa och gömde sig i vråarna — medan ett motsvarande antal flickor sutto kring väggarna danslystna och modstulna — men Marika unnade sig ingen ro förr än allesammans voro uppe på golvet.

Det svärmiskt trånande hos henne var som bortblåst, och där hon dansade om med sina små gäster, var hon lika ung som någon af dem.

Det verkade rent af befriande att se, tyckte Elsa, där hon satt undangömd i ett hörn, feberglödande, halft bedöfvad — liksom utanför det hela — med endast en förnimmelse varm och lefvande — trycket af hans händer, hvilka ännu liksom omslöt hennes.

Rosa stod bredvid henne.

»Fröken afstår från både skyldigheter och rättigheter numera, tror jag.»

»För i afton. Jag mår inte bra.»

»Jag kan se det.»

Rosa mindes sig aldrig ha sett ett mera förstördt, upprifvet utseende, och hennes ögon fingo ett medlidsamt uttryck.

Par efter par tågade ut på verandan, där förfriskningar framdukats. Disponenten förde Tyra vid armen, och Elsa följde liksom hypnotiserad.

»Min lilla flickas skål. Allt godt nu och framdeles.»

Det var hela festtalet, efter hvilket fanfarer ljödo och ungdomliga röster frambragte ett trefaldigt hurra.

Tyra var utom sig af förtjusning, där hon gick omkring och skålade med sina vänner.

»Ja, du är stora flickan du också snart,» sade fadern och strök smeksamt öfver de blonda, svallande hårmassorna.

Elsa hade oförmärkt närmat sig och stod bredvid honom.

»Man märker först att man blir gammal genom att se de unga växa upp, sade han vemodigt. »Men hvad säger fröken om det här håret?»

Flickan riste otåligt på hufvudet och skyndade bort.

»Vagnen är framme,» anmälde Berner.

Husfadern kastade en blick ut i höstmörkret och en annan i den upplysta danssalen, där barnskaran ordnade sig till en fransäs.

»Jag far inte med.»

Elsa vände sig bort, medveten om att en glädjeflamma blossat upp i hennes ögon.

Dansen blef allt lifligare.

Ivar utmärkte fortfarande Felicia, men glömde aldrig att som värd dela sina gracer. Tyra däremot — hvilken med sina fjorton år på en gång blifvit stora damen — förbisåg helt och hållet Otto, som gick där hängfärdig, och koketterade ej så litet för en lång, vacker yngling, hvilken synbarligen var på väg att bli grundligt förälskad.

Handskarna hade kommit af. De dansande blefvo mer och mer barn, som roade sig af hjärtans lust. Inga fransäser mera — kortare pauser — och allt flera polskor.

Marika anförde en långdans genom alla rummen, då hon gaf till ett utrop, släppte kedjan och kastade sig i armarna på fästmannen, hvilken stod bredvid fadern och följde hvarje hennes rörelse med kärleksdruckna, otåliga ögon.

Tid och rum voro glömda.

»Är du verkligen här, älskade! När kom du?»

»Nyss!»

»Hur länge stannar du?»

De voro redan färdiga att draga sig undan, då Marika hejdade sig.

»Far! Å far! Tack!»

»Hoppas du tycker om min lilla öfverraskning,» sade han belåtet. »Nå ja försvinn, som ni ämnat.»

Och borta voro de, glömska af allt annat än hvarandra.

Det var som hade Elsa med detsamma vaknat upp till hågkomst af att hon hade plikter att fylla.

»Hade Annie gått till sängs? Kanske kunde hon *nu* berätta sin saga?»

»Annie vill inte lägga sig. Annie vill dansa,» var det första Elsa hörde, när hon öppnade dörren till barnkammaren.

»Små barn ska vara lydiga,» förmanade sköterskan och tog beslutsamt af de näpna blankskinnsskorna.

»Annie stor. Annie dansa med gossarna,» snyftade den lilla och vred sig undan.

»Gå du och låt mig ta hand om henne,» bad Elsa och afskedade sköterskan.

»Ska tantan nu berätta sin saga?»

»Annie vill ha på sig skorna. Annie vill gå till Maja!»

»Maja är hos Richard.»

Det var som hade den lilla med ens förstått, att systemen var förlorad för henne.

Elsa tog af den hvita råsidensklädningen och de broderade underkläderna, och ehuru barnet alltjämt snyftade, var dess motståndskraft bruten.

Nu voro de små, mjuka, varma fötterna bara. Omöjligt att inte kyssa dem!

»Tantan får berätta sagan nu,» förklarade Annie nådigt, där hon låg instoppad mellan spetsprydda lakan.

Elsa var ingen öfvad sagoberätterska, och just nu kändes det som hade både minne och fantasi öfvergifvit henne.

»Tantan kan inte.»

»Jo, jag kan! Det var en gång en prinsessa.»

»Hon får inte sofva.»

»Nej, hon ska inte sofva. Hon hade gått en lång, lång väg.»

»Genom skogen?»

»Ja — genom sjumilaskog.»

»Ensam?»

»Ja — ensam — och var mycket, mycket trött.»

Elsa gjorde ett uppehåll och tycktes tänka efter.

»Skogen hade stått tät och varit svår att komma igenom, och där var så ensamt, att hon till slut blef rädd för sin egen skugga.»

»Fanns där några röfvere?»

»Nej — men jag tror nästan hon skulle blifvit glad om hon mött några. Mörkt var det också, men långt bort glimmade ett ljusken mellan träden, och det var dit hon ville komma.»

»Var det en julgran?»

»Det var lifvets träd, tror jag, fullt af brokiga ljus och granna frukter, men fast hon gick och gick, kom hon aldrig närmare.»

»Mötte hon inte någon prins?»

»Nej — men hon kom till glasberget där han bodde.»

»Var det genomskinligt?»

»Ja, så hon kunde se tvärs igenom det. Där satt prinsen vid ett bord prydt med guld- och silfverkärl och blommor och all världens härlighet och drack ur en juvelprydd bägare.»

»Med hvem drack han?»

»Med prinsessan.»

»Hon stod ju utanför.»

»*Den* prinsessan ja — där fanns en förut. Han kunde få så många han ville.»

»Kom hon aldrig in?»

»Nej! Och ändå öppnades de förgyllda portarna och hon såg den ena efter den andra gå in och slå sig ner vid bordet.»

»Hade de guldkronor på?»

»Inte alla. Somliga buro diadem af underbara, gnistrande stenar.»

»Kunde hon inte få ett sådant?»

»Nej. Hon hade burit ett hon också, men det bäres bara en gång i lifvet och stenarna blekna alltid för hvarje dag som går — hennes hade mistat sin glans.»

»Klappade hon inte på porten?»

»Jo — men hon vågade inte klappa högt nog, och så blef hon ledsen när hon såg att andra — som inte voro grannare än hon — fingo plats.

»Ville hon gifta sig med prinsen?»

»Det vill alla prinsessor.»

»Var hon giftasgalen då?»

»Hvad säger du? Hvar har du hört ett sådant ord?»

Den lilla blef rädd för det häftiga tonfallet.

»Svara mig.»

»Mina och köks-Lotta säger att...»

Elsa gömde för ett ögonblick hufvudet i händerna.

»Mina säger också, att tantan vill bli min mamma, men jag vill ingen, ingen mamma ha — och det vill inte Tyra heller.»

»Annie skall sofva nu.»

»Är sagan slut?»

»Ja — den är slut.»

De sömntunga barnaögonen slöto sig, men Elsa satt kvar.

Från balsalen trängde tonerna af en vals. Hon hörde det ej. Märkte ej heller när musiken tystnade.

Hur länge hon suttit så visste hon ej, då hon väcktes till medvetande af tid och rum

vid att höra en gammal välbekant melodi sjungas unisont med pianoackompagnemang.

»Och skära, skära hafre.
Hvem skall hafren binda?
Jo det skall allra kärestan,
hvar skall jag honom finna?»

Musikanterna hvilade sig antagligen till kottiljongen efter maten eller intogo förfriskningar. Barnen hade ej gifvit sig ro att sitta stilla, och nu spelade Rosa för dem.

»När hvar tar sin, så tar jag min, så får de andra ingen.»

På en gång trädde en minnesbild fram för hennes inre syn, lefvande klar som i elektrisk belysning. Hon själf vid pianot. Tyra och Ivar mottagande nöjet af hennes hand — *han* dragen med in i leken.

»Och Elin fick ur ringen gå för gossarna ville inte ha'na!»

Elin eller Elsa? — Det kom på ett ut. Orden träffade henne som ett domslut.

Ut ur ringen! Ut ur ringen!

Hon såg sig ångestfullt omkring. Fanns ingen hjälp? Ingen utväg?

Ögonen flammade till.

Det *måste* finnas. Hon skulle kämpa sig till en plats. Ville inte stå utanför.

De små gästerna hade rest och Rosa med dem.

Marschallerna voro nedbrunna, liksom ljusen i de kulörta lyktorna.

Richard och Marika hade sagt hvarandra farväl, som hade det varit för alltid, och disponenten gått in till sig.

Elsa, som varit gnistrande liflig och älskvärd vid supén och dragit hans blickar till sig, stod ute på verandan i det bleka månljuset.

»Skall jag, eller skall jag inte,» frågade hon sig liksom en gång förut. Så gick hon beslutsamt till husbondens dörr och knackade på.

Det dröjde ett ögonblick. Han hade synbarligen redan tagit af rocken och krängde den på, medan han öppnade.

»Fröken?!»

Hans ansikte uttryckte förvåning — nästan fruktan.

»Hvad är det?»

»Jag skulle vilja säga några ord.»

Hennes förstörda utseende väckte medkänsla.

»Var så god.»

Han sköt fram en bekväm stol, men hon förblef stående med något befallande, nästan trotsigt öfver sig.

»Jag måste härifrån.»

Han blef synbarligen obehagligt berörd.

»Hvarför?»

»Jag är gammal — det vet jag — men inte gammal nog. Det pratas om mig.»

»Det trodde jag fröken var allt för öfverlägsen att bry sig om.»

»Disponenten vet inte — anar inte.»

Han ryckte på axlarna.

»Låt dem prata. Vi äro gamla båda och ha godt samvete.»

»Så kan en man resonnera.»

»En kvinna också — om hon vill.»

»Ingen kan svara mer än för sig själf. Hvem säger att jag har godt samvete?»

Hon stödde sig tungt mot stolskarmen, medan barmen höjde och sänkte sig under det tunna tyget.

Han hade anat det. Nu ägde han visshet.

»Det skulle göra mig obeskrifligt ondt att mista fröken,» svarade han med en viss kyla.

»Vi ha ju trifts så väl tillsammans, och den aktning och tillgifvenhet...»

Hon gjorde en handrörelse som slängde hon något ifrån sig.

»Jag kan inte stanna på... på samma villkor som nu.»

Han förstod, att det skulle varit att såra henne till döds att erbjuda större förmåner.

»Min ställning är grundfalsk. Jag har alla skyldigheter — inga rättigheter. Och dock är

jag en människa, som har något att gifva och inte kan taga stenar för bröd.» Stämman vibrerade af lidelse. »Barnen se i mig ingenting annat än en sorts öfvertjänarinna — eller mellanting — och värdera mig därefter. Jag skall vara dem i moders ställe — har det sagts. Men hvad berättigar mig till det? . . .

»Det är min oafvisliga skyldighet, att så helt och hållet ägna min tid, mina tankar och krafter åt det hem jag fått att vårda, som vore jag utan hvarje personligt intresse, och dock betraktas min tjänsteifver som beräkning och inställsamhet.»

Hon tvekade ett ögonblick.

»För husfaderns trefnad har jag framför allt att sörja — liksom hvarje annan husmor. Men hur uttydes det? Jag möter honom dagligen i samma intressen — i arbetet för samma mål — men det oaktadt måste jag betrakta honom som en abstraktion — inte som en varelse af kött och blod liksom jag själf. När man ger sitt hjärtblod, nöjer man sig inte med en slant i gengäld. När man inte begär bättre än att få tjäna natt och dag . . .» Röstens svek henne.

Deras ögon möttes.

Många kvinnor före henne hade låtit honom förstå sina känslor, men på ett annat sätt. Genom koketteriets och förförelsekonstens alla

medel. För dem hade han varit fal, därför att han kunnat betala med samma mynt. Här gick det inte.

Så hög och stolt hon stod där efter en sådan bekännelse!

Och hur fattig han kände sig!

Det var inte att misstaga sig på. Hon gaf sin känsla så stark, hel och full, som den endast kan gifvas då den bevarats osplittrad lifvet igenom; men hvad som bjöds var för stort att kunna tagas emot af den som för länge sedan myntat ut sitt guld och inte hade något att gifva i utbyte . . . om inte . . . ?

Hon var förledande vacker i denna stund med sina varma, fuktiga ögon, sitt af själsrörelsen genomglödgade ansikte och sin böljande barm.

Han mätte henne från hufvud till fot. Hon älskade honom och var ohjälpligt hans.

Han kastade ofrivilligt en blick genom portiererna in i den dunkla sängkammaren och greps af lidelsens vanvett.

Hon såg den förändring han undergick och kände sina knän svikta, sin vilja förlamas.

Han ref henne till sig, som hade hon varit hans säkra byte.

Då fick hon kraft.

»Jag vill inte bli din älskarinna,» flämtade hon och försökte vrida sig ur hans armar.

Han svarade med att sluta henne ännu fastare intill sig.

Då gaf hon honom ett slag på kinden och slet sig lös.

»Du älskar mig inte, hade du det gjort skulle jag gifvit mig frivilligt — på egen risk — hela världen till trots,» ropade hon utom sig och störtade ut.

När hon var borta, vaknade han till besinning af hur skamligt han lönat — hur illa han förstätt henne.

Men hvad var nu att göra?

Han gick häftigt fram och åter småsvärande öfver sig själf.

Skulle han då aldrig bli gammal nog? Aldrig lära att kufva sina begär? Hur nära hade han inte varit att trassla in sig i ett förhållande som kunde haft ödesdigra följder.

»Allt eller intet,» hade hennes hela väsen — hvarje hennes ord — sagt honom. Och var hon mindre kysk för det? Nu om någonsin hade hon fått stenar för bröd — stackars kvinna!

Han slog handen i bordet.

Och i hans eget hem! Under samma tak som hans barn!

Kinden brann ännu efter det slag han fått, och han strök med handen däröfver.

Skulle han kunna se henne i ögonen efter

detta? Och hvilken upprättelse hade han att gifva? Göra henne till sin hustru?

Han hade från första stunden känt sig dragen till henne. Hon ägde hjärta och förstånd. Äktenskapet var dock den enda säkra ankargrunden att kedjas fast vid efter en stormig färd — det hade erfarenheten lärt honom — och letade han jorden rundt, kunde han inte finna en bättre hustru.

Han stannade i sin vandring, medan ett framtidsperspektiv af lugn, aktningvärd lycka, stilla hemlif och själfstillfredsställelse öppnade sig för hans syn och kom hans ansikte att stråla upp.

Så började han gå fram och åter som förut.

Han älskade henne inte och hon skulle inte nöja sig med en half känsla. Och barnen? Hur skulle han ens våga underrätta dem? Rosa . . . ?

Han smålog ofrivilligt.

Hennes förvåning och grämelse skulle det roa honom att se — hon hade ju i alla fall sin postmästare. Men Emelie Stranne? Nåja! Det var ju slut — och skulle vara slut.

Å andra sidan. Hvarför fick inte allt vara som förut, då fröken Wang skötte hus och barn så att han knappast behöfde ägna dem en tanke och var ett behagligt sällskap för honom själf — när han så ville — ingenting annat?

Hans vrede vände sig helt och hållet mot henne. Ännu en gång förde han handen till kinden.

Gifta sig med henne efter detta?

Han hade förgått sig ännu svårare och det var själf försvar — men —? Visserligen hade hon bjudit honom det största den ena människan kan gifva den andra. Men han skulle önskat hon inte gjort det — och hur okvinnligt i alla fall . . .

Han tog upp cigarren han lagt ifrån sig, då hon knackat på dörren, och tände den.

Kedjas vid ankargrunden, ja! Något annat var det ej. Gå ifrån sina vanor. Arrangera sig på annat sätt — blifva ett dygdemönster — förlora sin frihet!?

Hellre då en ny husföreståndarinna — ehuru blotta tanken därpå kom honom att rysa.

Medan han med synbart välbehag blossade på cigarren, ur hvilken en fin doft spred sig öfver rummet, blef han bättre till mods.

Kanske kunde det låta arrangera sig? Han fick begagna sitt universalmedel att resa bort på en tid. När han återkom, hade hon antagligen lugnat sig och lät allt bli vid det gamla. Han försökte tro det men lyckades inte. Nå ja, det vore åtminstone ett försök.

Tröstad af dessa tankar och i jämvikt med sig själf, gick han in i sängkammaren.

När han lagt sig och öppnat Maupassants Bel-Ami för att fortsätta där han slöt aftonen förut, kunde han inte samla tankarna. Fann också boken vämjelig och kastade den. Svor till en ed, släckte ljuset och somnade midt i funderingarna öfver hvart han egentligen borde resa och hur olägligt det här bråket kommit just nu.

*

Elsa hade reglat sin dörr — med en obestämd känsla af att i och med detsamma ha stängt sig ute från den öfriga världen — och sjunkit ner på närmaste stol.

Så sprang hon upp och gick rummet rundt likt ett vredgadt, instängdt djur.

Så hade han svarat henne! Och hvarför? Därför att han föraktade henne, naturligtvis!

Hon knöt händerna i vanmäktigt raseri. Allt det bästa som fanns inom henne, hade hon varit färdig att gifva, och han hade smutskastat henne. Eller missförstod han . . . Hennes blod hade svallat lika högt som hans, och det hade endast behöfts ett kärligt ord, för att hon gifvit en hustrus gåfva utan hennes rättigheter. Hon hade gått utanför den vanliga stränga gränsen för kvinnlig blygsamhet och gifvit sig till pris.

Föraktad! Föraktad af *honom!* Det stod inte till att bära.

Bort! Bort härifrån! Det var det enda!
Hon tände lampor och ljus, drog fram reskofferten och började rifva i sina tillhörigheter.

Tidigt på morgonen skulle hon fara. Utan att taga afsked. Kunde väl skylla på ett telegram eller telefonbud, hon också!... Från hvem?

Ett bittert leende krusade de bleka läpparna, medan hon sköt igen den öfversta byrålådan, som redan var tom, och drog ut den andra.

Hon öppnade ett fönster och lät nattluften strömma in. Hur tyst och stilla! Endast bruset från ån och hundskall långt borta — ihålligt och klagande. Hon ryste till.

Nu först skulle det riktigt pratas om henne. Men hon var borta. Behöfde inte höra det. Kunde väl också skrifva ett slags nöjaktig förklaring om en nära släkting, som låg för döden, eller något dylikt.

Byrån var tömd. Hon gick in i garderoben. Hennes kläder skulle inte få plats, så mycket nytt som hon skaffat sig. Kanske ändå? Hon hade ju den stora spänkofferten. Väl att hon köpte den!

Klädningar, sidenblusar, böcker och skodon stoppades in om hvartannat.

Här var hatten med den hvita strutsfjädern.

»Det var då,» hviskade hon och strök smeksamt öfver de dunlätta plymerna.

Där hängde den svarta spetsklädningen. Hon ryckte ner och kastade in den i kofferten. Hvarför skulle inte han förakta henne, när hon föraktade sig själf?

Hon satt i skuld för den och visste inte hur hon skulle få pengar att betala med. Nåja! Det redde sig väl. Hon hade ju möbler — piano om så behöfdes — att afyttra.

Packningen var gjord. En svag ljusning bebådade gryningen. Om ett par timmar skulle hon vara härifrån.

Aldrig få se honom mera!

Hon kved af smärta.

Det fanns ingen hjälp. Hon vågade inte möta hans blick. Kunde inte se barnen i ögonen. Var för god för Rosas sarkasmer och tjänstefolkets meningsutbyte.

Hon gick fram till fönstret och såg ut öfver dalen, där ett ensligt ljus glimmade.

Världen var stor, och någonstädes skulle hon väl få plats.

Hennes tankar flögo till fru Stranne. Hon var rest nu — och i alla fall. Omöjligt! Och monsieur Morel? Hvad hade han menat med sin inbjudning? Människor gifva sällan något utan ersättning. Hade han också trott henne

fal? Hade hon då något oblygt eller utmanande i sitt väsen?

Ångesten grep henne.

Stod det skrifvet på henne, att hon var en människa, som tyckte sig ha något att fordra af lifvet eller haft något att gifva?

Nu var *det* också slut.

Fattig som aldrig förr, stod hon där med sin försmådda kärlek. Hade han *nu* bedt henne bli hans hustru, skulle hon ej velat.

Elden, som brunnit inom henne, hade slocknat och med den hennes gemenskap med den öfriga mänskligheten. Hvart hon nu kom var detsamma. Hon hade ju ingenting att gifva — ville ingenting mottaga.

Komma härifrån! Det var det viktigaste! Men hvart?

De dystert glimmande ögonen fingo ett smekande varmt skimmer, då de öfverforo parkträdens glesnade kronor.

»Världen är ju stor,» sade hon sig ännu en gång; men hur stor den var krympte den genast ihop till denna lilla inhägnade fläck, vid hvilken hon vuxit så fast, att hon öfver allt annorstädes var utan rot och fäste. Hvad vidkom det henne att jorden befolkades af millioner? För henne fanns endast han — och hans barn.

Det återstod henne en lifsmöjlighet. Den

naturligaste — enklaste. Att återvända till födelsestaden. Plocka ner sina tillhörigheter från vinden. Knyta sina intressen till människor hon glömt eller aldrig brytt sig om. Försöka få lektioner. Nya elever. Börja samma spring i trapporna. Samma ensamma lif med sina osköna småbestyr och sin tarflighet.

Hon vände sig från fönstret och lät blickarna glida öfver det luftiga, glada rummet, där hon gråtit sina första glädjetårar, och drifhusplantor också nu spredo en obestämd exotisk doft.

Skönhet, njutning, lyx, förfining hade från första ögonblicket slagit henne till mötes i detta hem och liksom mängt sig in i den luft hon andades. Också däråt måste hon säga farväl! Nåja, hvad betydde det mot att afsäga sig hvarje tanke på att blifva själen i ett hem, eller emot att inte ha någon annan än sig själf att lefva för.

Huru kunna återgå till ensamhetens kyliga tomhet, medan allt som gör ett hem ljust och godt — barnajoller, ungdomsglädje, lif och rörelse, snabba fötter och en kär efterlängtd stämman — vibrerade i hennes öron likt ett klangrikt ackord.

Hur också finna sig i stadslifvets buller och kvalm efter att ha lärt sig älska naturens skönhet och lugna ro?

Det kom för henne att hon i grund och botten var en missnöjd, fordrande natur. När hon fått ett, ville hon ett annat. Så med rummet hon ordnat åt sig — med vårstämningen, längtan efter landet och efter nya lifsmöjligheter. Hvad hon fick födde alltid längtan efter mer.

Var hon då sämre än alla andra? Eller var människonaturen i grunden sådan? Hvarför grubbla däröfver nu...?

När hon räknade öfver sina lifsmöjligheter, gled de ur hennes händer likt visset strå. När hon vägde sina *för* och *emot* på lifvets vågskål, sjönk den i ett bottenlöst mörker.

Dagsljuset silade in genom fönstren.

Egentligen hade ingenting händt, sade hon sig. Hon hade lefvat en lycklig tid. Nu var den slut — som allt annat i världen. Kanske var det hela en dröm?

Hennes ögon vidgades och glänste till.

Nej! Hon hade lefvat — dagsländans korta lif — och ville inte haft det ogjordt. Tidrymden, i hvilket detta lif pressats in, betydde föga — intensiteten var mera.

Det gällde att börja på nytt. Kämpa för att existera — något annat kunde det aldrig bli. Hon blef trött vid blotta tanken därpå.

Det var tid att fara till stationen. Koffertarna skulle skickas efter henne. Ytterkläderna

lågo i ordning. Hon förde handen till den elektriska ringledningen och ryckte den tillbaka.

Det var nödvändigt att skriva några förklarande ord först — som hvar och en kunde läsa.

Nej! Hon kunde inte! Kunde inte stanna och inte gå! Orkade inte ta upp striden!

Försvinna. Glömma och glömmas! Det var det enda!

Tanken dök upp liksom för första gången; men hon visste, att den legat förvarad i själens fördolda gömslen, liksom näckrosplantornas rötter på skogstjärnets djup.

*

Solen hade gått upp, då hon smög utför verandatrappan inåt parken.

I köksregionerna hade dagens bestyr redan tagit vid. Ingen gaf akt på henne.

Morgonen var mild, men frisk. Luften lätt dimfylld och stilla.

Hon gick hastigt, men stannade allt emellanåt och drog några djupa, kvalfulla andetag.

Här gick hon med honom den första kvällen. *Här* — vid den branta trappafsatsen — räckte han henne handen. *Där* sutto de,

då han hånade kärleken och sade, att den kunde blifva en sjukdom till döds.

På marken rundt om låg daggen som en glittrande, frostlik fäll. Mellan grässtrån, buskar och träd spände sig fina, sega, daggskimrande spindelväfstrådar och från träden föllo de gulnade bladen sakta till jorden.

Gångstigarna voro redan täckta af förtrampade, halfmultnade blad — hvilka utsände en mögelartad, jordmättad ånga — medan andra fastnat i barrträdens nålar eller lågo strödda öfver gräsmattorna.

Ljungen stod svartbrun, med en eller annan kvarglömd rödglänsande stängel, och invid vägkanten sträckte en halft förfrusen blåklocka, väppling, eller guldgul chrysantemum då och då upp sitt lifströtta hufvud.

Hon höll upp klädningen för att inte väta den och böjde sig mekaniskt för de nedhängande trädgrenarna.

Den gråblå promenaddräkten, blankskinnsstoffletterna och det finaste linnet hade hon tagit på. Hufvudet var bart.

Tankarna gingo och kommo.

Att solen kunde skina så varmt ännu. Den där blågrå molnväggen i väster med de hvita bomullsliknande skytottarna öfver bådade regn. Lyckligt att hafren kommit in. Så ödslig stubbåkern där nere såg ut. Hur annorlunda

mot när rågen stod kraftigt blågrön eller i blom! Men så var ju naturens ordning!

Ormbunkarna och konvaljebladen voro knastrande torra, som om elden gått öfver dem. Konvaljer ja! De ljufligaste af alla blommor!

Hon bröt en stängel, kysste och kastade bort den.

Hvad det skulle komma att pratas om henne! Hvilka gissningar och utläggningar! Och tidningarna sedan? — »Saknad» — och så...

Henne gjorde det ju detsamma. Hon var utanför.

Om blott någon enda människa tänkte på henne med tillgifvenhet — eller tacksamhet?

Det glänste till i hennes ögon vid minnet af Ivars tentamen och tanken på att Tyras och Annies kläder voro så fullt i ordning. Det var intet lysande eftermäle — men ändå!

Kära lilla Baby! Aldrig mer skulle de mjuka barnarmarna slingras kring hennes hals!

Och Marika? Skulle hon *nu* förstå? Nej, inte förr än hon själf lefvat och lidit.

Och *han*.

Hon stannade och lade handen öfver ögonen.

O, att ha kunnat bespara honom denna sorg! Ty sörja skulle han — om också inte henne personligen. En tagg i hans hjärta skulle

hon blifva, och det hade hon inte velat: hur som helst — en återgång var omöjlig.

Ack inte gick hon, inte går någon den vägen förr än allt hopp är ute, och kvalet blir så stort eller kännes så stort, att allt annat — vore det också evigt straff — synes ett intet däremot. Men! Hade hon varit en kristen, det kände hon med öfvertygelsens hela kraft, då hade hon kämpat sig igenom! Då hade hon lefvat på annat sätt och därför också... Nu hade hon ingenting att hålla sig till.

»Sofva! Sofva!»

Själftva de framhvisade orden medförde ro.

Åter gingo tankarna till honom. Hon visste så väl, så väl, att han inte var värd — aldrig varit värd — den känsla hon gifvit honom. Men hvad mera? Det beror inte på *hvem* man älskar utan *hur* man älskar — det hade hon länge sedan förstått.

Hon nådde bergskrönet.

Hvisselpiporna, andhämtningen från ett förbiilande lokomotiv, det obestämda bullret från staden, förkunnade att dagens id tagit sin början.

»Lefva! Lefva!»

Hon nästan skrek fram orden.

Dö med så mycket oförsökt, oupplevadt framför sig?!

Där låg hafvet, som hon aldrig befarit.

Hon vände sig bort. Vågade inte se ditåt. Där dalen och staden med sina tusen hem. Bäst vända ryggen åt alltsammans med ens.

Hon slog in på en smalare gångstig, som förde inåt skogen.

Hur granna färger löfträden prålade med, men hur saftlöst och visset allt i grunden var. En vindfläkt och strax rasslade bladen sitt farväl till lifvet. Endast ungboken, som slagit ut så sent, stod ännu saftigt grön.

Hon gick framåt. Visste inte rätt hvar hon var. Vände om, tog en annan väg och blef ifrig. En skrämmd raphöna flög upp vid hennes fötter, en skogsråtta kilade öfver gångstigen.

Så stilla och fridfullt här var!

Plötsligt bröts tystnaden af hundskall, som kom allt närmare.

Hon bleknade och förde handen till hjärtat.

I firsprång, med skall på skall, störtade Fido efter och upp på henne, och hon tryckte honom intill sig, smekte och klappade honom medan tårarna störtade ur hennes ögon.

Större, bättre kärlek hade ingen gifvit henne. Här kom han som ett bud från lifvet, bjudande ett — stanna — stanna! Men också med en påminnelse — ett skynda — innan det blir för sent.

»Fido! Fido! Fido!» ropade hon och blic-

kade in i djurets ögon, som ville hon öfverflytta sin själ däruti. »Hälsa honom! Säg! Säg!...»

Hon kämpade för att bli fri, men djuret ville inte släppa sitt tag.

»Gå nu! Gå nu, vännen min,» bad hon, men hunden lydde inte.

Då tog hon upp en sten, och ännu en, och kastade efter honom.

Hvilken blick ur djurets ögon!

Det var som hade hennes inre människa frusit till is under förtviflans stelkramp. Ännu en sten och hunden sprang tjutande sin väg.

Skogssjön låg framför henne, lugn och spegelklar, kransad af våta klipphällar och marig tallskog.

Ett doft ljud nådde hennes öron. Var det klockklang eller — gongongen! — hon lystrade till. Såg med ens framför sig det dukade frukostbordet, där hon skulle varit värdinna, och tog omedvetet ett steg tillbaka.

Aldrig förr än nu hade plikten — arbetet — kallat förgäfvets.

Det låg en röklik dimma öfver vattnet. Vackrare graf kunde ingen önska sig och inte skönare grafsång heller. Hon lyssnade ett ögonblick till vågskvalpet och skogssuset — G-dur? som han sagt — ja!

Sofva! Sofva,» hviskade hon medan ögo-

nen fingo ett ljusare uttryck och hjärtats stelkramp löste sig.

Inga sömnlösa natters kval mera! Ingen blygsel, ingen förödmjukelse och skamkänsla. Ingen förtärande längtan! Svalkas af vattnet — vara utanför — utanför! Utanför all lifvets lycka, men också utanför småaktigheten, hänsynslösheten, oförståendet!

»*Sauve qui peut!*»

Hon eldade upp sig till extas.

Kunde något vara ljufvare än att dö?

Där vid den stupande klipphällen var en passande plats — eller där?

Hon gick till den yttersta randen, blundade och sträckte upp armarna.

»Barmhärtige Gud och fader . . .!»

Ett ögonblick grumlades insjöns spegel. Ett ögonblick liksom lyssnade all naturen. Så utplånades vattenringarna en efter annan, och det blef stilla som förut.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

På ALBERT BONNIERS förlag ha förut utkommit af

WILMA LINDHÉ:

Fången och fri. — Äppel- blomman. — Otillräckligt.

Tre berättelser. 2: 50.

»Det hvilar en välgörande värme, en viss hjärtats
poesi öfver hvad Wilma Lindhé skrifver — — — en
angenäm och sund läsning ej minst för unga flickor.»

Aftonbladet.

»En särdeles angenäm bekantskap att göra — —
liffulla skildringar, djärft funna situationer.»

Göteborgs Handelstidning.

»En ädel andes uttryck i en fin och allt mera
till konstnärlig fulländning sig närmande form — —
rik fond af lifserfarenhet, goda karaktärsanalyser.»

Göteborgsposten.

Ragnhild. Roman. 3 kr.

»— vittnar om djup, varm och äkta känsla och
äfven om ett utveckladt formsinne — »

Hufvudstadsbladet.

»— jämnt och väl komponerad. Berättelsen hvilar
på säker observation och framställningssättet är korrekt
och enkelt.»

Karl Warburg i Handelstidningen.

»Framställningen är af den art att den helt fjättrar
läsaren. Förf. visar sig här som en berättare af fram-
stående rang.»

Smålandsposten.

»Författarinnan berättar med värme, stundom med
lidelse, men alltid nobelt och alltid intresserande.»

Korrespondenten.